

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Covasna

contract nr. 139 / 14.03.2023

Partea a III-a: Strategia de Dezvoltare Teritorială

Martie 2026

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Covasna

contract nr. 139 / 14.03.2023

Partea a III-a: Strategia de Dezvoltare Teritorială

Beneficiar: Județul Covasna

Tamás Sándor, președintele Consiliului Județean Covasna

Riti Oliver-Raul, Arhitect Șef

Elaborator:

Asocierea S.C. ECO MAPS S.R.L., Lider de Asociere, S.C. IHS Romania S.R.L., Asociat

Călin Roman,
Director General

Sorina Racoviceanu,
dr. arh-urbanist
Director

Martie 2026

Colectiv de elaborare a documentației privind actualizarea P.A.T.J. Covasna

Partea a III-a – Strategia de Dezvoltare Teritorială

S.C. I.H.S. Romania SRL

**Coordonator echipă de specialiști în
elaborarea documentației PATJ
Covasna**

dr. urb. arh. Nicolae Țărălungă
Specialist urbanist atestat RUR simbol B

**Elaboratori de specialitate în domeniul
amenajării teritoriului și urbanism**

dr. urb. arh. Sorina Racoviceanu,
Specialist urbanist atestat RUR
simbol B și A

dr. urb. arh. Nicolae Țărălungă
Specialist urbanist atestat RUR simbol B

ec. Marcel Ionescu-Heroiu
dr. în planificare urbană și regională

S.C. ECO MAPS S.R.L

Coordonator contract

**Elaboratori de specialitate în domeniul
dezvoltării economice a teritoriului**

dr. ec. Marius Cristea, specialist
economist în domeniul dezvoltării
economice a teritoriului, atestat RUR
simbol F2

Specialiști GIS

dr. geogr. urbanist Ciprian Moldovan,
Specialist urbanist atestat RUR simbol G9

Întocmire hărți GIS

coordonator GIS
geogr. Loredana Bufnea

geogr. Daniela Roman

ing. Adrian Podaru

geogr. Elena Jigarov

Martie 2026

CUPRINS

1. Introducere: Județul Covasna, conservarea calității spațiului în timp	8
2. Contextul elaborării Strategiei Teritoriale	9
2.1. Contextul normativ	9
2.2. Factori cheie în dezvoltarea teritoriului județului.....	10
2.3. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la factorii geografici	13
2.3.1. Localizarea geografică și cadrul natural	13
2.3.2. Rețeaua hidrografică, apele subterane	14
2.3.3. Resursele subsolului.....	14
2.3.4. Soluri și terenuri agricole.....	15
2.3.5. Terenuri afectate de factori limitativi și măsuri de remediere	16
2.3.6. Riscuri naturale care afectează teritoriul județului	18
2.4. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la conectivitate și mobilitate	21
2.4.1. Conectivitatea județului la infrastructura de transport European	21
2.4.2. Rețeaua de transport conform Masterplan General de Transport al României.....	22
2.5. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la rețeaua de localități	27
2.5.1. Rețeaua de localități.....	27
2.5.2. Mărimea demografică în cadrul rețelei de localități	31
2.6. Rețeaua de localități din perspectiva dezvoltării economice.....	32
2.6.1. Specializare economică la nivel teritorial.....	32
2.6.2. Mediul de afaceri	32
2.6.3. Structura profesioniști activi.....	35
2.6.4. Navetismul forței de muncă.....	37
2.7. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la gradul de cooperare teritorială.....	38
2.7.1. Zone metropolitane	39
2.7.2. Zone urbane funcționale și asociații de dezvoltare comunitară	40
3. Elemente cheie în formularea strategiei teritoriale	44
3.1. Analiza SWOT	44
3.1.1. Factori interni: puncte tari și puncte slabe	45
3.1.2. Factori externi integrați: oportunități și pericole	51
3.1.3. Factori ce asigură coordonarea cu principiul dezvoltării durabile.....	52
3.2. Avantaje și dezavantaje la nivel zonal	52
4. Dezvoltarea structurii dezvoltării policentrice	57
4.1. Importanța structurii policentrice în configurarea strategiei teritoriale	57
4.2. Contextul regional al dezvoltării policentrice	57
4.3. Perspectiva dezvoltării policentrice la nivel județean	60
4.4. Factori și grad de contributivitate în dezvoltarea policentrică, prezent și viitor.....	64
5. Viziunea de dezvoltare și componentele strategiei teritoriale	66
5.1. Componente în formularea viziunii de dezvoltare.....	66

5.1.1. Componenta 1: Dimensiune spațială explicită la scara județului: Conectivitate, Mobilitate și Mediul Natural	67
5.1.2. Componenta 2: Dimensiune spațială explicită a U.A.T.-urilor	67
5.1.3. Componenta 3: Dezvoltare instituțională (componentă suport ce susține dimensiunea spațială a strategiei).....	68
5.2. Principii avute în vedere în formularea viziunii	68
5.3. Viziunea dezvoltării teritoriale a județului Covasna	69
5.4. Obiective generale și sectoriale	71
5.5. Politici și programe de dezvoltare teritorială.....	75
5.5.1. Formularea politicilor și programelor teritoriale	75
5.5.2. Coordonarea programelor cu disfuncționalitățile teritoriale	78
5.5.3. Coordonarea politicilor și programelor de dezvoltare spațială a județului Covasna cu Strategia de Dezvoltare teritorială a României	83
5.5.4. Coordonarea cu prioritățile Agendei Teritoriale 2020 și 2030	83
5.5.5. Coordonarea dintre politicile și programele de dezvoltare spațială a județului cu prioritățile UE 2021-2017	84
5.5.6. Coordonarea obiectivelor spațiale din Strategia teritorială a PATJ cu direcțiile strategice cuprinse în Strategia de Dezvoltare a Județului Covasna pentru perioada 2021-2027	86
6. Administrarea PATJ Covasna	87
6.1. Monitorizarea documentațiilor urbanistice la nivel de UAT.....	87
6.2. Organizarea procesului de monitorizare a proiectelor din planul de acțiune	87
6.3. Indicatori de monitorizare a strategiei teritoriale	88
Anexe.....	92
Anexa 1: Perimetrele de concesionare exploatare a substanțelor minerale utile.....	92
Anexa 2: Harta și structura solurilor (Sursa: http://geodim.meteoromania.ro/sia/.....	94
Anexa 3: Lista siturilor potențial contaminate	96
Anexa 4: Lista drumurilor județene cu elemente de identificare.....	98
Anexa 5: Probabilitatea de producere de fenomene naturale: Blocare căi rutiere și feroviare.....	100
Anexa 6: Indicatori de definire a rețelei de localități (urbane)	102
Anexa 6a: Indicatori minimali de definire a UAT-urilor municipii din județul Covasna .	103
Anexa 6b: Indicatori minimali de definire a UAT-urilor orașe din județul Covasna	105
Anexa 7. Ariile naturale protejate de interes comunitar sau situri „Natura 2000”	109
Anexa 8: Habitatele naturale de pe teritoriul județului Covasna	110
Anexa 9: UAT-uri cu resurse naturale și antropice mari și foarte mari	112
Anexa 10: Lista localităților din zona montană, Regiunea 7, județ Covasna.....	113
Anexa 11: Disfuncționalități și localizare	115
Anexa 12: Organigrama CJ Covasna	122

Lista figuri

- Figura 1 – Elemente cheie care contribuie la dezvoltarea județului
- Figura 2 – Elemente cheie care împiedică dezvoltarea județului Covasna
- Figura 3 – Principalele subunități de relief din județul Covasna
- Figura 4 – Riscul la inundații în scenariul mediu
- Figura 5 – UAT-uri afectate de alunecări de teren indicate în Legea 575/2001
- Figura 6 – Zonarea valorilor de vârf ale accelerației terenului pentru proiectare ag cu IMR 225 ani și 20% probabilitate de depășire în 50 de ani
- Figura 7 – Conectivitatea județului Covasna în cadrul Regiunii Centru
- Figura 8 – Distribuția spațială a infrastructurii de transport în județul Covasna
- Figura 9 – Tronson autostrada A13 pe teritoriul județului Covasna
- Figura 10 – Rețeaua de transport pe teritoriul județului Covasna
- Figura 11 – Ponderea localităților în economia Regiunii de Dezvoltare Centru
- Figura 12 – Așezări marginalizate și informale
- Figura 13 – UAT-uri din Grupa Centrală
- Figura 14 – UAT-uri din Grupa Sudică
- Figura 15 – Distribuția teritorială a componentei demografice (2021)
- Figura 16 – Densitatea teritorială a numărului de firme la nivel județean
- Figura 17 – Densitatea teritorială a performanțelor (cifra de afaceri) a întreprinderilor active (2021)
- Figura 18 – Numărul mediu de salariați din județul Covasna, 2021
- Figura 19 – Numărul șomerilor din județul Covasna, decembrie 2022
- Figura 20 – Ponderea populației ocupate, pe domenii de activitate
- Figura 21 – Rata navetismului din județul Covasna
- Figura 22 – UAT din coroana I și II a municipiilor din județ care ar putea intra în componența zonelor metropolitane
- Figura 23 – Componența zonelor metropolitane din județul Covasna
- Figura 24 – UAT componente ale ADI SMID Covasna
- Figura 25 – UAT componente ale ADI „Aquacov”
- Figura 26 – UAT componente ale ADI Turistică Ciomad-Balványos și ale Asociației pentru Dezvoltarea Turismului
- Figura 27 – UAT componente ale GAL-urilor din județul Covasna
- Figura 28 – Avantajele de a fi locuitor al județului Covasna
- Figura 29 – Avantaje menționate în urma interviului (zona Baraolt, Intorsura Buzăului, Kezdi)
- Figura 30 – Avantaje menționate în urma interviului (zona Orbai, Sepsi)
- Figura 31 – Dezavantajele menționate în urma interviului
- Figura 32 – Avantajele menționate în urma interviului
- Figura 33 – Abordarea integrată a atributelor esențiale dezvoltării policentrice echilibrate a județului Covasna
- Figura 34 – Tipologie urban-rural pentru regiunile de nivel NUTS 3 – o tipologie regională
- Figura 35 – Intensitatea luminoasă a UAT-urilor din Regiunea Centru, Regiunea Nord-Vest și Nord-Est
- Figura 36 – Schema conectivității zonelor urbane la nivel regional
- Figura 37 – Tipologia teritoriului la nivelul județului Covasna
- Figura 38 – Prezentarea spațială a gradului de polarizare a UAT-urilor componente
- Figura 39 – Dinamica dezvoltării intravilanului municipiului Sfântu Gheorghe
- Figura 40 – UAT din coroana I și II a municipiilor din județ
- Figura 41 – Factori și grad de contributivitate în dezvoltarea policentrică prezentă a județului
- Figura 42 – Matricea coordonării între Obiective – Politici – Programe de Dezvoltare (prezentare integrată)
- Figura 43 – Coordonarea obiectivelor și politicilor de dezvoltare spațială a județului Covasna cu obiectivele generale ale S.D.T.R.

Lista tabele

- Tabel 1 – Factori cheie care influențează dezvoltarea spațială a județului
- Tabel 2 – Distribuția terenurilor agricole pe clase de calitate, pe tipuri de folosință (anul 2022)
- Tabel 3 – Suprafețe de sol afectate de factori de degradare în județul Covasna (anul 2022)
- Tabel 4 – Coridorul de conectivitate 3 – ‘Coridorul Carpatia’
- Tabel 5 – Drumurile naționale pe teritoriul județului Covasna
- Tabel 6 – Denumirea și lungimea liniilor de cale ferată ce străbat județul Covasna
- Tabel 7 – Clasificarea liniilor existente pe teritoriul administrativ al județului Covasna
- Tabel 8 – Stații, halte și depouri CF nemodernizate aflate pe teritoriul județului Covasna
- Tabel 9 – Rutele trenului metropolitan
- Tabel 10 – Analiza factorilor ce asigură principiul dezvoltării durabile
- Tabel 11 – Indicele de polarizare a localităților identificat prin PATN (2014)
- Tabel 12 – Corelare programe – disfuncționalități
- Tabel 13 – Răspunsul dat prin scenariului spațial priorităților Agendei Teritoriale UE 2020/2030
- Tabel 14 – Coordonarea programelor cu domeniile de intervenție din Politica de Coeziune pentru 2021-2027
- Tabel 15 – Coordonarea PATJ cu Strategia de Dezvoltarea a Județului Covasna pentru perioada 2021-2027
- Tabel 16 – Fazele monitorizării implementării strategiei și fazele de realizare a proiectelor finanțate prin fonduri europene (fazele implementării proiectelor cuprinse în cadrul Strategiei de Dezvoltarea a Județului Covasna pentru perioada 2021-2027)
- Tabel 17 – Indicatori de monitorizare a efectelor semnificative asupra mediului

1. Introducere: Județul Covasna, conservarea calității spațiului în timp

Păstrarea calității teritoriului în orizontul de timp 2035, element fundamental în măsurarea calității vieții în cadrul UAT-urilor componente integrată în complexul valorilor culturale și naturale sunt condiții esențiale pentru dezvoltarea teritoriului județului Covasna, acestea putând contribui la creștere demografică și a masei economice și obținerea în final de plus valoare socială și economică.

Județul Covasna dorește să devină un teritoriu a cărui dezvoltare va asigura în următorul deceniu (1). păstrarea unui cadru natural și cultural de excepție accesibil unui turism durabil și (2). consolidarea unei rețele de localități cu disparități reduse între UAT-urile componente. În acest sens, formularea politicilor spațiale va viza valorificarea potențialului resurselor economice și întărirea coeziunii sociale, contribuind la consolidarea moștenirii ce va fi transmisă generațiilor viitoare.

Respectând principiul dezvoltării durabile, care evocă egalitatea și echitatea între generații prezente și viitoare, Strategia de Dezvoltare Teritorială a Județului Covasna, pe lângă aspectul temporal al egalității de șanse, pune accent pe obiective și politici explicit spațiale, păstrate pe termen mediu și lung.

Prin conținut, Strategia Teritorială a județului Covasna contribuie la identificarea și monitorizarea parcursului implementării proiectelor ce vizează atingerea obiectivului coeziunii teritoriale în procesul dezvoltării județului, precum și consolidarea poliilor de dezvoltare urbană actuali și implicit a impactului acestora asupra echilibrului și calității tiparului spațial al județului și a condițiilor de locuire, muncă și recreere pentru generațiile viitoare.

Prin prioritățile de dezvoltare, Strategia Teritorială integrează activitățile cheie care vor fi întreprinse în abordarea nevoilor de dezvoltare a județului Covasna, acestea fiind necesare și pentru coordonarea factorilor determinanți ai creșterii economice la nivel județean prin:

- Implementarea investițiilor publice centrale și locale necesare dezvoltării infrastructurii de transport și conectivitatea UAT-urilor la rețele de transport energie și apă, necesare creșterii atractivității acestor și implicit a densității demografice și a masei economice;
- Respectarea cerințelor ce guvernează protecția mediului, a habitatelor și a resurselor naturale, atunci când sunt planificate investiții de dezvoltare județeană și regională;
- Creșterea susținută a infrastructurii și a calității serviciilor publice de interes general, pentru a spori capacitatea de răspuns la cererea cetățenilor și la nevoile sectorului de educație, sănătate, social și de siguranță publică;
- Implementarea unei culturi de îmbunătățire a spațiului public construit și de păstrare a unui mediu înconjurător mai bun pentru rezidenții și vizitatorii județului;
- Construirea capacității administrației publice și a comunităților locale de a dezvolta economia județeană în condiții de protecție și promovare a valorilor naturale existente pe teritoriul județului Covasna.

2. Contextul elaborării Strategiei Teritoriale

2.1. Contextul normativ

„Art. 42 – (1) al Legii 350/2001 republicată cu modificările ulterioare precizează că Planul de amenajare a teritoriului județean are caracter director și reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltare socio-economică a județului. Planul de amenajare a teritoriului județean se corelează cu secțiunile din Planul de amenajare a teritoriului național (PATN), cu Planul de amenajare a teritoriului zonal, cu programele guvernamentale sectoriale, precum și cu alte programe de dezvoltare”.

În conformitate cu Normele Metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, aprobate prin Ordinul nr. 233 din 26 februarie 2016 (art. 11), “Partea a 3-a a P.A.T.J. cuprinde strategia de dezvoltare teritorială a județului cu direcțiile și prioritățile de dezvoltare a județului în plan teritorial, stabilite în baza diagnosticului prospectiv, urmărind să se asigure eliminarea/reducerea decalajelor de dezvoltare.

În situația existenței unei strategii de dezvoltare socioeconomică a județului, strategia de dezvoltare teritorială transpune în plan teritorial prevederile acesteia și o completează cu obiective și măsuri specifice”. In coordonare cu această prevedere, Strategia de Dezvoltare Teritorială a Județului Covasna valorifică obiectivele strategice cuprinse în *Strategia de Dezvoltare a Județului Covasna pentru perioada 2021-2027*, dezvoltându-le pe cele explicit teritoriale:

Direcție strategică 1

- Creșterea calității vieții prin îmbunătățirea serviciilor publice

Direcție strategică 2:

- Dezvoltare economică diversificată și tranziția spre o economie bazată pe cunoaștere

Direcție strategică 3

- Creșterea coeziunii teritoriale la nivel județean

Direcție strategică 4

- Creșterea calității vieții prin conservarea și îmbunătățirea factorilor de mediu

Direcție strategică 5:

- Dezvoltarea sectorului turistic și a sectoarelor economice conexe

Direcție strategică 6.

- Dezvoltarea durabilă a zonelor rurale din județ

Conținutul Strategiei Teritoriale a județului, parte integrantă a PATJ Covasna, se coordonează cu *Strategia de Dezvoltare a Județului Covasna 2021-2027*, prin propuneri, programe și proiecte necesare în dirijarea și coordonarea distribuției spațiale viitoare a investițiilor pentru echiparea teritoriului, a proiectelor economice și sociale pe teritoriul aflat în administrarea Consiliului Județean și a Consiliilor Locale în scopul:

- Încadrării în prevederile art. 42, alin 3 din legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, prin care PATJ Covasna, plan cu caracter director, reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltarea socio-economică a județului;
- Organizării cooperării prin proiecte a consiliilor locale pentru atingerea, pe baza *Strategiei de Dezvoltare a Județului Covasna 2021-2027*, aspectelor explicit teritoriale ale obiectivelor de dezvoltare menționate anterior;
- Coordonării și armonizării modului de utilizare a terenurilor din UAT-urile componente și a condițiilor stabilite pentru dezvoltarea acestora, dezvoltării infrastructurii tehnice și socio-economice necesare creșterii bunăstării și calității vieții și păstrării echilibrului dintre cererea de dezvoltare și necesitatea de a proteja și conserva mediul înconjurător;

- Necesității ca prevederile și cerințele instituțiilor ce avizează Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Covasna să devină, din momentul aprobării acestuia, obligatorii pentru celelalte planuri de amenajarea teritoriului și de urbanism ale UAT-urile componente județului, care vor detalia prevederile PATJ.

2.2. Factori cheie în dezvoltarea teritoriului județului

Configurația teritoriului județului Covasna au fost influențată istoric de factori climatici, de decizii politice și administrative ce au contribuit în implementarea acțiunilor care prin care s-a ajuns la configurarea actuală a caracterului spațial al județului, ca agregat de factori abiotici, biotici și antropici. Factorii cheie care au influențat și influențează preponderent dezvoltarea județului sunt prezentați în tabelul 1.

Tabel 1 – Factori cheie care influențează dezvoltarea spațială a județului

Nr. crt	Factor	Rol
1	Relieful și apele de suprafață Resursele solului și subsolului Vegetația și habitate	1. Localizarea și dezvoltarea spațială a UAT-urilor pe teritoriul județului; 2. Consolidarea tipologiei spațiale a intravilanelor UAT-urilor componente; 3. Influențarea densității locuirii în cadrul UAT-urilor urbane și rurale; 4. Determinarea specificului dominant al activităților economice; 5. Influențarea ponderii costurilor în echiparea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare a teritoriului;
2	Accesibilitate, mobilitate	1. Influențarea configurării tipologiei teritoriale prin configurarea coridoarelor de transport; 2. Mărirea densității și structurii demografice; 3. Favorizarea accesului vizitatorilor către zone de interes cultural, natural; 4. Favorizarea localizării de investiții private; 5. Creșterea navetismului / a mobilității sociale
3	Rețeaua localităților și nivelul de echipare a teritoriului acestora	1. Modelarea diversității și complementarității activităților economice; 2. Concentrare servicii de interes general și activități economice; 3. Cooperare între UAT-uri în realizarea de investiții de interes comun; 4. Creșterea mărimii și densității demografice.
4	Peisajul cultural (natural și antropic)	1. Personalizarea valorilor culturale, a <i>Mărcii</i> peisajului cultural; 2. Dezvoltarea turismului prin creșterea rolului UAT-urilor cu valoare culturală; 3. Dezvoltarea infrastructurii turismului balnear; 4. Favorizarea schimburilor culturale și științifice la nivel national și internațional; 5. Diversificarea formelor de promovare a peisajului cultural
5	Economia locală	1. Diversificarea și creșterea valorii adăugate a activităților economice; 2. Cooperare regională în sectoare economice în dezvoltare sau de acelaș profil; 3. Creșterea veniturilor locale; 4. Adaptarea structurii profesionale a forței de muncă la cererea pieței.
6	Cooperarea teritorială	1. Realizarea de forme de asociere de tip Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, Zone Metropolitane, Grupuri de Acțiune Locală

Figurile 1 și 2 prezintă elementele cheie și distribuția lor spațială ce contribuie și împiedică dezvoltarea județului, elemente directe care stau la baza formulării strategiei teritoriale a județului. Disfuncționalitățile majore cu care se confruntă UAT-urile urbane și rurale sunt prezentate în anexa 11. Aceasta anexă are rol în ghidarea elaborării strategiilor de dezvoltare teritorială realizate în cadrul Planurilor Urbanistice Generale a UAT-urilor componente.

Figura 1 – Elemente cheie care contribuie la dezvoltarea județului

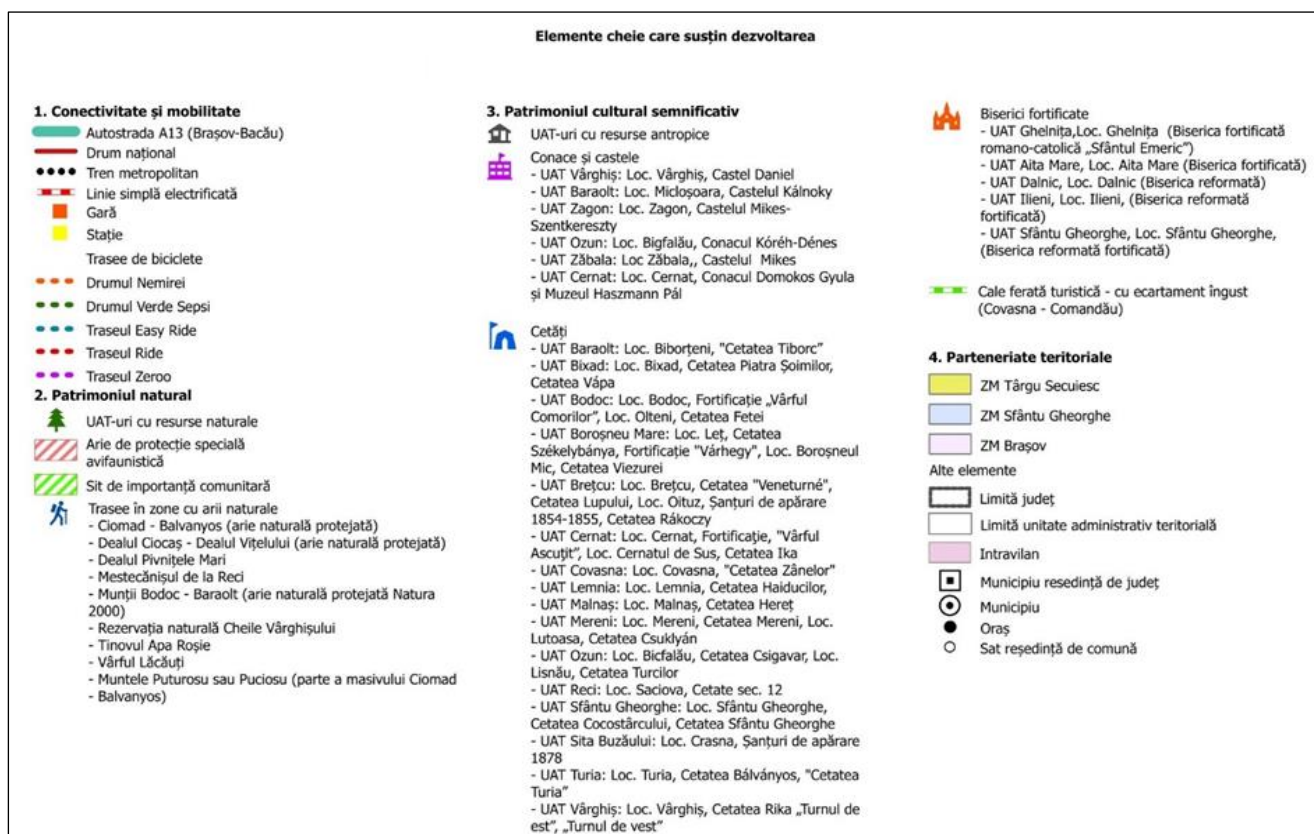
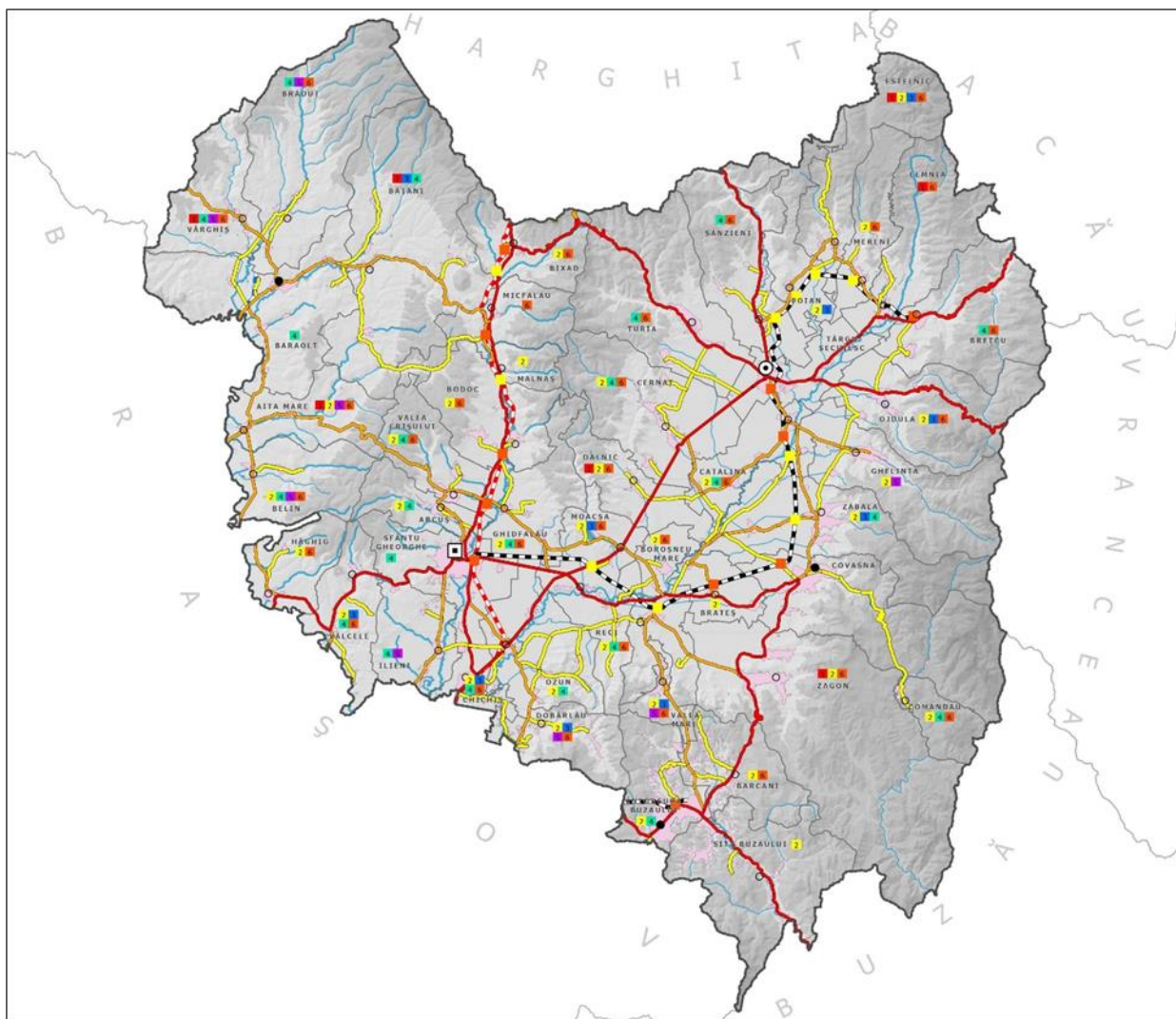

Figura 2 – Elemente cheie care împiedică dezvoltarea județului Covasna

Sursa: Planșă proprie, Eco Maps

Elemente cheie care împiedică dezvoltarea

1 UAT-uri cu densitate demografică redusă (sub 25 loc / kmp) 2 UAT-uri fără acces la rețeaua de gaze naturale 3 UAT-uri fără acces la rețeaua de apă potabilă 4 UAT-uri cu patrimoniul cultural în stare de colaps/precară 5 UAT-uri neconectate la rețeaua de drumuri naționale / CF 6 UAT-uri cu număr redus de firme active (sub 50 de firme active)	Căi de circulație rutieră Drum național Drum județean Drum comunal Căi de circulație feroviară Linie simplă electrificată Linie simplă neelectrificată Linie nefuncțională Gară Stație	Alte elemente Limită județ Limită unitate administrativ teritorială Intravilan Municipiu reședință de județ Municipiu Oraș Sat reședință de comună Rețeaua hidrografică Curs de apă Lacuri

2.3. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la factorii geografici¹

2.3.1. Localizarea geografică și cadrul natural: Județul Covasna este localizat din punct de vedere geografic în partea centrală a țării, având o suprafață de 3707 km², ceea ce reprezintă 1,55% din teritoriul României (conform datelor INS, 2022). Această unitate administrativ-teritorială se învecinează cu cinci județe și anume: Buzău (sud și sud-est), Vrancea (est), Bacău (nord-est), Harghita (nord și nord-vest), Brașov (vest și sud-vest), având legături cu acestea prin rețeaua rutieră primară.

Din punct de vedere fizico-geografic, județul Covasna este localizat în Carpații Orientali (grupa centrală și grupa sudică). Teritoriul este caracterizat prin treapta masivelor montane cu altitudinea medie cuprinsă între 800-1200 m și treapta depresiunilor intramontane.

Figura 3 – Principalele subunități de relief din județul Covasna

Treapta masivelor montane se desfășoară pe două subunități majore de relief: Carpații de Curbură, Carpații Orientali având următoarea componență;

a). Subunități de relief aparținând Carpaților de Curbură (parte a Carpaților Orientali): Pe teritoriul județului Covasna se desfășoară, parțial sau integral, mai multe subdiviziuni aparținând Carpaților

¹ Informațiile cuprinse în acest document reprezintă o sinteză a studiilor de fundamentare elaborate în etapa 1

de Curbură (Curburii), și anume: Munții Buzăului, Munții Vrancei, Munții Bodoc, Baraolt și Perșani, Depresiunea Brașov.

b). Subunități de relief aparținând grupei centrale a Carpaților Orientali (Carpații Moldavo-Transilvani): Grupa centrală a Carpaților Orientali se individualizează pe teritoriul județului Covasna, pe o suprafață restrânsă, prin segmente din subunitățile Munții Harghita și Munții Nemira.

2.3.2. Rețeaua hidrografică, apele subterane

2.3.2-a: Ape de suprafață

Râurile: Teritoriul județului Covasna se încadrează în bazinul hidrografic de ordin superior al Oltului care se suprapune peste 81% din teritoriul județului Covasna la care se adaugă porțiuni din partea sudică, sud-estică și estică ce aparțin bazinului hidrografic al Buzăului și a unor segmente din extremitatea estică și nord-estică ce aparțin bazinului hidrografic Trotuș.

Râul Olt este principala arteră hidrografică care străbate județul de la nord la sud până în aval de Sfântu Gheorghe, apoi de la est la vest pe o porțiune redusă, ocolind ultimele prelungiri sudice ale Munților Baraolt, iar de la Hăghig direcția predominantă se schimbă de la sud la nord până la confluența cu râul Baraolt după care iese din județ. Oltul prezintă un curs domol, meandrat, cu maluri joase, frecvent inundabile la ploi abundente.

Râul Negru afluentul cel mai important al Oltului în Depresiunea Brașov prezintă o direcție de curgere nord-est – sud-vest și este caracterizat de un curs domol, meandrat, însoțit de nenumărate albie părăsite. Râul Negru are o lungime de 88 km și are ca afluenții principali din amonte spre aval, pe partea dreaptă Lemnia, Estelnic, Cașin (cel mai important), Turia, Dalnic, iar pe partea stângă Brețcu, Ojdula, Ghelința, Covasna și cursul inferior al Târlungului. În afară de Râul Negru, Oltul mai primește câțiva afluenți, precum Vâlcele, Belinul Mare și Belinul Mic, Aita, Baraolt și Cormoș cu tributarii acestuia Vârghiș.

Principalul râu din bazinul hidrografic Trotuș, care traversează teritoriul județului Covasna, este Oituz, ce prezintă o direcție de curgere sud-nord în partea estică a județului, la care se adaugă în extremitatea nord-estică Apa Roșie (Bărzăuța) cu unii afluenți, care este tributară, ulterior, râului Uz.

Lacurile. Pe teritoriul județului Covasna sunt localizate mai multe unități lacustre și bălți, printre care pot fi enumerate Lacul Moacșa-Pădureni, Lacul Reci/Complexul Reci, Lacul Belin, Balta Zăbala, Balta Bixad, Lacul Sfântu Gheorghe, Lacul de Smarald-Racoșul de Sus, Lac Baraolt, Lacul Fúzi, Balta Lunca Ilieni, Balta Valea Crișului.

2.3.2-b: Sistemul apelor subterane: Sistemul apelor subterane este extrem de complex fiind dependent de condiții de natură geologică, climatică și de relief. După geneză și condițiile hidrogeologice de înmagazinare, apele subterane se diferențiază în freatice și de adâncime.

La nivel teritorial au fost delimitate și identificate patru corpuri de apă subterană respectiv: ROOT02 - Depresiunea Brașov, ROOT03 - Munții Perșani, ROOT11 - Depresiunea Brașov, ROIL01 - Depresiunea Comandău. Din punct de vedere administrativ primele trei se află în spațiul hidrografic administrat de Administrația Bazinală de Apă Olt, iar ultimul în spațiul gestionat de Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița.

2.3.3. Resursele subsolului

Alcătuirea geologică complexă (depozite sedimentare ale flișului cretacic, formațiuni vulcanice, depozite cuaternare) oferă importante rezerve de roci utile, mai ales din categoria materialelor de construcții (gresii, andezite, argile, nisipuri, pietrișuri), dar și de ape minerale. La acestea se adaugă resurse carbonifere (lignitul) și petrolifere. Multe dintre aceste resurse naturale

reprezintă, în prezent, obiectul unor explorări și exploatări evidențiate în anexa 1, conform Agenției Naționale a Resurselor Minerale (2023).

Izvoarele minerale sunt răspândite, în general, la contactul masivelor montane cu Depresiunea Brașov, pe valea Oltului și în bazinele hidrografice ale Râului Negru, Baraoltului și Cormoșului. De altfel, din cele 28 de licențe menționate mai sus se constată că 13 sunt pentru ape minerale naturale sau terapeutice.

Grupul cel mai mare de izvoare minerale de pe teritoriul județului este considerat cel din jurul orașului Covasna, unde izvoarele de ape minerale sunt legate de orizontul freatic cantonat în depozitele de terasă ale pârâului cu același nume sau ale afluenților acestuia².

Uneori degajările de CO₂ sau H₂S neîntâlnind stratul acvifer, rămân în stare gazoasă și apar la suprafață sub forma mofetelor, precum la Covasna, Balványos, Malnaș Băi, Șugaș, etc.

De asemenea, pe teritoriul județului Covasna este în vigoare un acord de concesiune al perimetrului de dezvoltare-exploatare și exploatare petrolieră al zăcămintului Ghelița, titular Mazarine Energy Romania SRL. În același timp, există și 145 de sonde, din care 98 sunt în fondul de sonde aferent perimetrului Ghelița, iar restul de 47 în fondul de sonde OMV Petrom SA (ANRM București, 2023).

2.3.4. Soluri și terenuri agricole

2.3.4-a. Soluri: Pe teritoriul județului Covasna se individualizează o varietate de tipuri de soluri, pe fondul diversității condițiilor fizico-geografice, dar și a exercitării presiunii antropice. Solurile identificate în diverse studii pentru unitățile principale de relief din județ (la nivel de clasă și tip), au fost corelate cu clasificarea SRTS 2012/SRTS 2012 fiind dispunuse în arealul județului Covasna conform anexei 3. Analiza distribuției învelișului de sol cu indicarea zonei evidențiază următoarea configurație de soluri pe suprafețe mai extinse precum:

- (1). districambosoluri (clasa Cambisoluri), prezintă o largă răspândire în unitatea montană reprezentată de Munții Buzăului, Munții Vrancei, Munții Nemira, dar apar pe suprafețe restrânse și în celelalte masive montane;
- (2). eutricambosoluri (clasa Cambisoluri), apar pe arii limitate în Munții Întorsurii, Munții Nemira, Munții Baraolt, Depresiunea Întorsura Buzăului și pe piemonturile înalte din Depresiunea Târgu Secuiesc și pe suprafețe extinse în Munții Perșani, Munții Bodoc și mai ales în Munții Harghita;
- (3). luvosoluri (clasa Luvisoluri), sunt evidențiate pe areale restrânse în Munții Buzăului și mai ales pe versanții joși ai Munților Întorsurii, Vrancei, Bodocului spre contactul cu Depresiunea Brașov, precum și în Munții Baraolt, unde ocupă suprafețe extinse. Deasemenea, aceste tipuri de soluri se întâlnesc și pe culmile sudice ale Munților Harghita, în unele sectoare de pe treapta înaltă a Depresiunii Brașov, la contactul cu masivele montane, dar și pe areale restrânse în Munții Perșani;
- (4). faeoziomuri greice/cernoziomuri greice (clasa Cernisoluri), se individualizează în partea central-nordică a Munților Bodoc și faeoziomuri cernoziomoide (clasa Cernisoluri), acoperă mare parte din suprafața glacisurilor, piemonturilor joase sau câmpurilor din Depresiunea Brașov.
- (5). cernoziomuri gleice/faeoziomuri gleice (clasa Cernisoluri) sunt evidențiate pe suprafețe joase, mai extinse în Depresiunea Târgu Secuiesc;
- (6). aluviosoluri (clasa Protisoluri), sunt soluri neevoluate, cu frecvente perioade cu exces de umiditate, și se află pe suprafețe extinse în luncile Râului Negru, Buzăului, Oltului, precum și în lungul unora dintre afluenții mai însemnați ai acestora.

---

² Se constată că rezervele de apă minerală nu sunt exploatare, valorificate și întreținute în mod adecvat (SIDU Covasna, 2020).

(7). gleiosoluri (clasa Hidrisoluri), ocupă șesurile joase și luncile râurilor din Depresiunea Brașov, slab drenate, cu nivel freatic la mică adâncime, fiind formate în condițiile unui exces permanent de umiditate.

Distribuția de sol este prezentată în întregime în anexa 2:

2.3.4-b. Terenuri agricole: Suprafața agricolă reprezintă, la nivelul anului 2022, circa 50,5% din fondul funciar, acoperind 187243 ha (DAJ Covasna, 2023). În cadrul acesteia, cele mai extinse sunt pășunile și fânețele, care cuantifică 55,07% din terenurile agricole, fiind urmate de terenurile arabile, ce ocupă 44,57%, în timp ce livezile se desfășoară doar pe 0,36% din total.

Pe ansamblu, din suprafața totală agricolă a județului Covasna, cea mai mare acoperire o au terenurile încadrate în clasa III de calitate (44,5%), urmate de cele din clasa IV (27,2%), clasa II (11,9%), clasa V (11,7%) și clasa I (4,7%) (conform datelor DAJ Covasna, 2023). Distribuția terenurilor agricole pe clase de calitate pentru fiecare tip de folosință, este conform tabelul 2.

Tabel 2 – Distribuția terenurilor agricole pe clase de calitate, pe tipuri de folosință (anul 2022)

Nr.	Folosință	Clase de bonitate ale solului (ha)					
		I	II	III	IV	V	Total
1	Arabil	1669	6676	41724	25035	8345	83449
2	Pășuni și fânețe	7182	15588	41362	25648	13337	103117
3	Livezi	-	-	203	237	237	677
Total		8851	22264	83289	50920	21919	187243

Sursa: DAJ Covasna, 2023

2.3.5. Terenuri afectate de factori limitativi și măsuri de remediere

2.3.5-a. Factori limitativi: În județul Covasna, se manifestă o serie de factori limitativi asupra capacității de producție a solurilor precum deficit de azot și fosfor, care afectează 111338 ha și respectiv 102660 ha, la care se adaugă suprafețe semnificative afectate de procese de pseudogleizare (63495 ha) și gleizare (43564 ha), precum și deficit de potasiu (49282 ha) și de materie organică (30159 ha) (tabel 3). În ceea ce privește acoperirea solului cu deșeuri și reziduuri solide, se constată că 840 ha sunt afectate de diverse lucrări de excavare.

Tabel 3 – Suprafețe de sol afectate de factori de degradare în județul Covasna (anul 2022)

Procese naturale	Gradul de afectare pe suprafață (ha)					
	slab	moderat	puternic	foarte puternic	excesiv	Total
Eroziune	-	-	-	-	-	0
Alunecări de teren	523	3848	364	-	-	4735
Sărăturare	-	-	-	-	-	0
Acidifiere	2000	-	-	-	-	2000
Pseudogleizare	24960	27615	8224	2598	98	63495
Gleizare	6187	9372	10561	11314	6130	43564
Inundabilitate	4255	-	2763	-	3868	10886
Deficit de azot	30106	81232	-	-	-	111338
Deficit de fosfor	25168	45147	32345	-	-	102660

Deficit de potasiu	5229	44053	-	-	-	49282
Deficit de materie organică	139	3379	26641	-	-	30159
Poluare prin lucrări de excavare la zi	-	-	-	-	840	840
Deponii, halde, etc.	-	-	-	-	11	11
Poluare cu dejecții animale	-	-	-	-	5	5
Poluare cu produse petroliere	-	-	-	-	3.5	3.5

2.3.5-b. Lucrări de îmbunătățiri funciare: Agricultura reprezintă un sector important în economia județului. Din acest motiv lucrările de îmbunătățiri funciare reprezintă intervenții necesare în combaterea restricțiilor impuse de factorii limitativi precum eroziunea solului, drenarea, desecarea și irigarea solului. Pe ansamblu, în perioada 2018-2022, suprafața totală pe care s-au executat astfel de lucrări la nivelul județului Covasna a rămas constantă.

Lucrări de combatere a eroziunii și de ameliorare a solului au fost efectuate pe 8078 ha, din care 97,03% destinate terenurilor agricole. Scopul acestora a fost îmbunătățirea condițiilor suprafețelor arabile (53,8%), pășunilor (2%) și fânețelor (44,2%).

Lucrări de drenaj au fost efectuate pe o suprafață de 6995 ha, fiind vizate exclusiv terenurile agricole, din care 72,4% l-au reprezentat cele arabile.

Suprafața terenurilor amenajate cu lucrări de desecare este de 44370 ha, reprezentată într-o pondere de 94,1 % de terenurile agricole. Dintre acestea, pe categorii de folosință, cele mai extinse sunt terenurile arabile (56,7% din suprafața agricolă supusă lucrărilor), urmate de fânețe (40,6%) și pășuni (2,7%).

De asemenea, suprafața totală amenajată pentru irigații este aproape integral constituită din terenuri agricole. De altfel, în 2022, parcelele agricole amenajate pentru irigații reprezentau 2,6 % din totalul suprafeței agricole din județ. Cu toate acestea, suprafața agricolă irigată efectiv cu cel puțin o udare este mult mai redusă, însumând 2040 ha, la nivelul ultimului an de referință, ceea ce reprezintă circa 43% capacitate utilizată. În județul Covasna au fost amenajate trei sisteme de irigații prin aspersiune, Moacșa-Pădureni, Brateș și Câmpul Frumos. Din acestea, în stare de funcțiune se află numai sistemul Câmpul Frumos întrucât celelalte două sunt într-un stadiu avansat de degradare (RSM Covasna, 2023).

2.3.5-c. Substanțe care poluează solul: Pe lângă factorii limitativi menționați capacitățile de producție a solurilor sunt afectate a substanțe chimice. În martie 2023, pe teritoriul județului Covasna, erau identificate 35 de situri potențial contaminate (Anexa 3), în mare parte din industria petrolieră. De asemenea s-au înregistrat poluari accidentale în anul 2019 în zona Ghelinta - Imeci și localitatea Imeni, solul a fost poluat cu apă de zăcământ cu irizații de țiței pe fondul unei avarii tehnice cauzată de coroziunea conductei suprapusă cu condițiile meteorologice nefavorabile (SC Conpet SA).

În conformitate cu Ordinul nr. 1552-743/2008 (emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale), pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole³, se constată că în județul Covasna sunt menționate 28 de unități administrativ-teritoriale.

Această încadrare evidențiază că majoritatea UAT-urilor din județ (62,2%) au fost identificate ca fiind vulnerabile la poluarea cu nitrați, teritoriul acestora desfășurându-se integral sau parțial în Depresiunea Brașov. Singura excepție este comuna Comandău localizată integral în masivele montane estice.

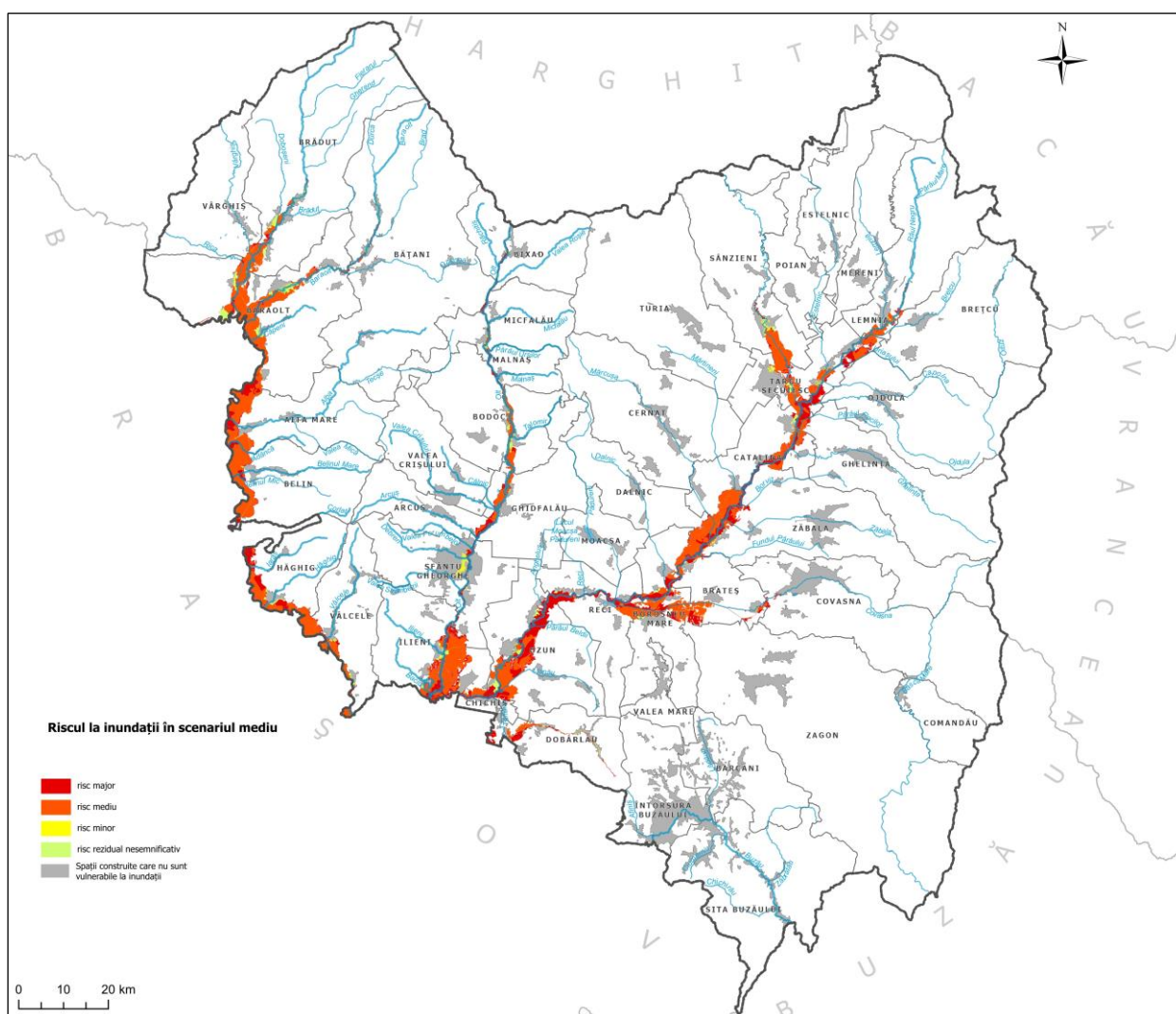
³ Ulterior, în anul 2013, în urma consultărilor cu Comisia Europeană, s-a agreat ca România să nu mai desemneze zone vulnerabile la nitrați, ci să aplice prevederile Codului de bune practici agricole și măsurile din programele de acțiune pe întreg teritoriul țării (RSM România, 2019).

Presiunile asupra stării de calitate a solurilor sunt cauzate și de utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice, a pesticidelor, utilizarea intensivă a utilajelor agricole sau depozitarea deșeurilor.

2.3.6. Riscuri naturale care afectează teritoriul județului

2.3.6-a. Inundații: Conform Legii 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a V-a, Zone de risc natural, se consideră că circa 60% dintre unitățile administrativ - teritoriale din județul Covasna sunt afectate de inundații. În conformitate cu datele ABA Olt, de-a lungul timpului, toate UAT-urile din județ au fost afectate de inundații, fiind avariata infrastructura, gospodăriile și terenurile agricole.

Figura 4 – Riscul la inundații în scenariul mediu

Analiza inundațiilor produse în județul Covasna, în intervalul 2001-2021, evidențiază că acestea s-au produs în intervalul februarie (2005) - septembrie (2005, 2015), însă, cele mai multe fenomene se produc în perioada iunie-august, cu o frecvență mai mare în iulie fiind cauzate de revărsării apelor curgătoare sau organismelor torențiale, ca urmare a unor ploi abundente de lungă durată, topirii rapide a stratului de zăpadă, blocării cursurilor de apă de către ghețuri sau creării unor baraje prin alunecări de teren (PAAR Covasna, 2016).

Acumulările sunt realizate printr-un număr de 2 baraje de categorie C și D și anume Bixad, pe râul Olt și Moacșa - Pădureni, pe cursul de apă Pădureni (Beșeneu) (PMRI Olt, 2022). În prezent, există 90 de lucrări de îndiguire, aflate în inventarul ABA Olt. La acestea se adaugă două lucrări hidrotehnice cu rol de apărare împotriva inundațiilor, aflate în administrarea ABA Buzău-Ialomița, și anume dig de apărare Întorsura Buzăului mal drept 2,777 km și dig de apărare Întorsura Buzăului mal stâng 2,206 km (ABA Buzău-Ialomița, 2023).

2.3.6-c. Alunecări de teren: În Legea 575/2001 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a V-a, Zone de risc natural), sunt indicate 21 unități administrativ-teritoriale din județul Covasna ca fiind afectate de alunecări de teren, de tip primar (figura 5). Dintre acestea, șase sunt încadrate cu potențial mediu de producere a acestui tip de procese geomorfologice actuale, cu o localizare integrală (Sita Buzăului, Întorsura Buzăului) sau parțială în anumite masive montane.

Conform datelor ISU județul este supus unei probabilități medii-mari de producere a alunecărilor de teren pe areale ce depășesc jumătate din suprafața totală, mai extinse în partea central-nordică, pe rama nord-estică, estică, sudică și sud-vestică unde se suprapun munților Bodoc, Nemira, versantului estic al munților Vrancei și Penteleu și versantului nordic al Munților Bucegi. Probabilitatea medie-mare se manifestă și în partea de nord-vest a județului, pe areale mai restrânse și mai puțin compacte, suprapunându-se munților Baraolt.

Arealele cu probabilitate mare ocupă aproximativ o treime din teritoriul județului, în partea centrală unde se suprapun Depresiunii Târgu Secuiesc, pe cursul superior al Oltului, în extremitatea sud-vestică și în nord-vest unde se suprapun culoarului Oltului și Depresiunii Baraolt. Pe ansamblu, în județul Covasna au fost inventariate un număr de 83 zone cu alunecări de teren, care afectează atât construcțiile din intravilanul și extravilanul localităților urbane și rurale, cât și căi de comunicație și rețele tehnico-edilitare (PMCA Covasna, 2020). Macrozonarea teritoriului din punct de vedere al riscului la alunecări de teren (conform Legii 575/2001) încadrează rama estică montană (începând de la comuna Zagon spre nord) și parțial nordică (până spre Valea Oltului), precum și Munții Bodoc cu un potențial mediu de producere a alunecărilor de teren, cu probabilitate de alunecare considerată intermediară. Extremitatea sud-estică și sudică montană, Munții Baraolt și sectoare reduse din Munții Harghita și Munții Perșani sunt încadrate în aceeași categorie de potențial mediu, dar cu o probabilitate de alunecare redusă.

2.3.6-d. Cutremure: Cutremurele de pământ care se resimt pe teritoriul județului provin din cele produse în Carpații de Curbură, zona Vrancea, precum și în zona seismică Făgăraș-Câmpulung. Conform Legii 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a V-a, Zone de risc natural, UAT-urile urbane amplasate în zone cu intensitatea seismică, echivalată pe baza parametrilor de calcul privind zonarea seismică a teritoriului României, este VII (exprimată în grade MSK) din județ sunt municipiul Sfântu Gheorghe, municipiul Târgu Secuiesc și orașul Baraolt. Orașele Covasna și Întorsura Buzăului au fost încadrate cu o intensitate seismică de VIII (grade MSK). (figura 6). Zonarea pentru proiectare a teritoriului în termeni de perioadă de control (colț), TC, a spectrului de răspuns apare în figura 6a (MDRAP, 2013). Din analiza celor două materiale cartografice, se constată pentru județul Covasna o încadrare în valori ale accelerației terenului pentru proiectare, ag de 0,30g (în partea estică și sud-estică) și valori ale perioadei de control (colț), TC (s) de 0.7s aproape pentru partea nordică și parțial vestică, TC (s) de 1s pentru partea central-sudică și estică și valori de TC (s) de 1,6s în extremitatea sud-estică.

Figura 6 – Zonarea valorilor de vârf ale accelerației terenului pentru proiectare ag cu IMR 225 ani și 20% probabilitate de depășire în 50 de ani

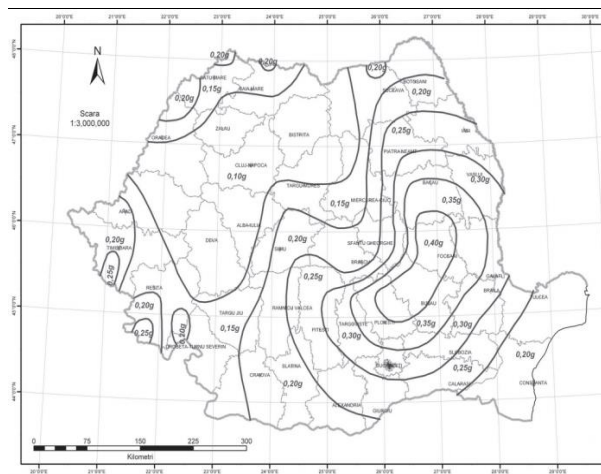
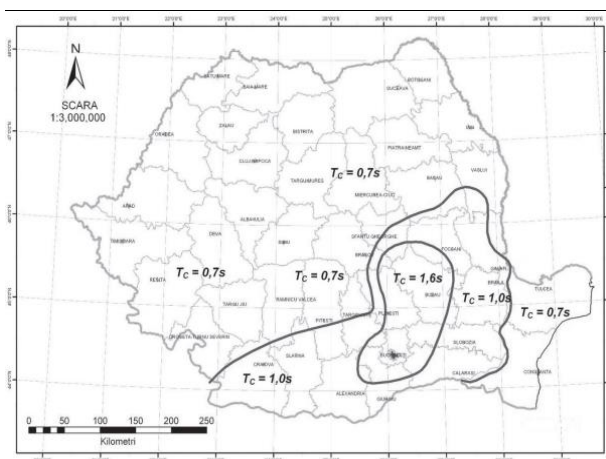

Figura 6a – Zonarea teritoriului României în termeni de perioadă de control (COLT), T_c a spectrului de răspuns

Sursa: MDRAP, 2013, P100-1/2013

Pentru județul Covasna magnitudinea maximă așteptată este de 7,2 grade R, iar coeficientul de accelerație - Zona D, $k_s = 0,16$ (PAAR Covasna, 2016). În urma unui cutremur cu magnitudinea de $M > 7,5$ grade pe scara Richter, în județul Covasna se pot declanșa evenimente dezastruoase provocate direct sau indirect, de către mișcarea seismică. Tipurile de dezastru complementare care se pot produce în județul Covasna în urma unui cutremur au fost identificate ca fiind alunecările de teren, lichefierile, tasările, inundațiile dar și accidentele tehnologice (incendii, explozii, chimice) (PAAR Covasna, 2016).

2.4. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la conectivitate și mobilitate

2.4.1. Conectivitatea județului la infrastructura de transport European

Județul Covasna este conectat la rețeaua TEN-T Comprehensivă prin Coridorul de Conectivitate 3-CC 3-CARPATIA pe traseul Sibiu-Făgăraș-Brașov-Onești-Bacău. Gradul de mobilitate va crește pe direcția nord-est către Târgu Secuiesc prin realizarea Variantei Ocolitoare Sfântul Gheorghe.

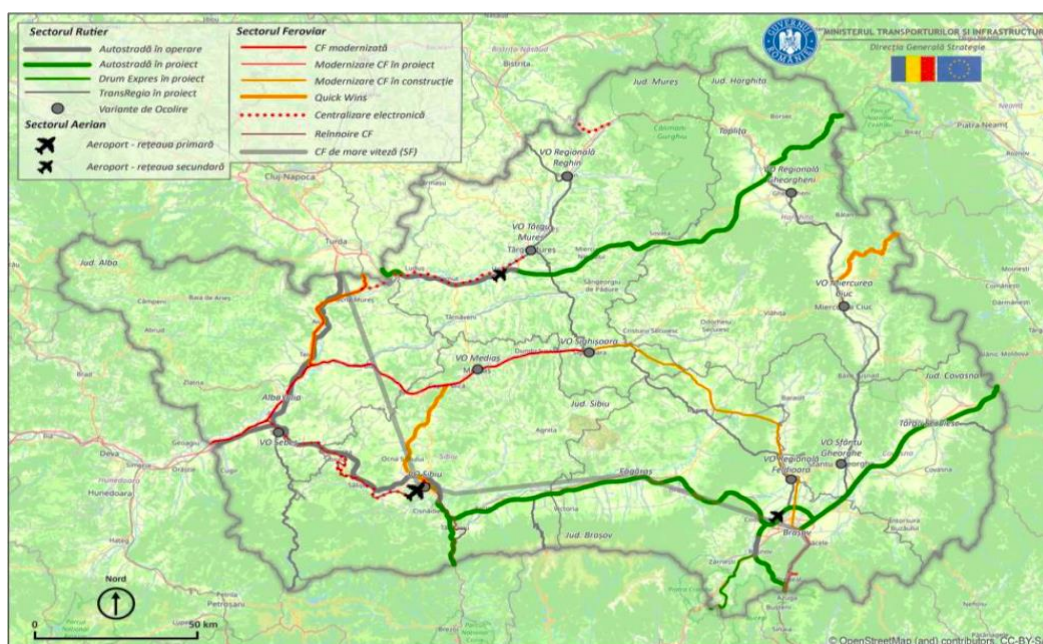
Tabel 4 – Coridorul de conectivitate 3 – ‘Coridorul Carpatia’

Nr crt	Rețea TEN-T	Denumire proiect	Lungime (km)	Localități urbane deservite
1	Coridorul de conectivitate 3 CC3-Carpatia : Sibiu Făgăraș - Brașov - Onești – Bacău TEN-T Comprehensiv	Sibiu - Brașov	129.6	Sibiu, Talmaciu, Avrig, Făgăraș, Codlea, Ghimbav, Covasna
2		ByPass Brașov Nord	19.7	Codlea, Covasna
3		Brașov- Bacău	159.9	Brașov, Sf.Gheorghe, Tg.Secuiesc, Covasna, Tg. Oena, Slănic Moldova, Onești, Bacău
4		Total coridor (în proiect)	309,2	

2.4.2. Rețeaua de transport conform Masterplan General de Transport al României

În Masterplanul General de Transport al României (MGTR) sunt evidențiate coridoarele de transport și proiectele prioritare la nivel regional, unde sunt cuprinse proiectele din județul Covasna. În vederea asigurării unui cadru strategic coerent de dezvoltare a infrastructurii de transport de pe teritoriul județului corelate cu prevederile din PATN Secțiunea I-Transporturi, figura următoare ilustrează conectivitatea la rețeaua de transport rutier, feroviar și aerian a județului Covasna în cadrul Regiunii de Dezvoltare Centru.

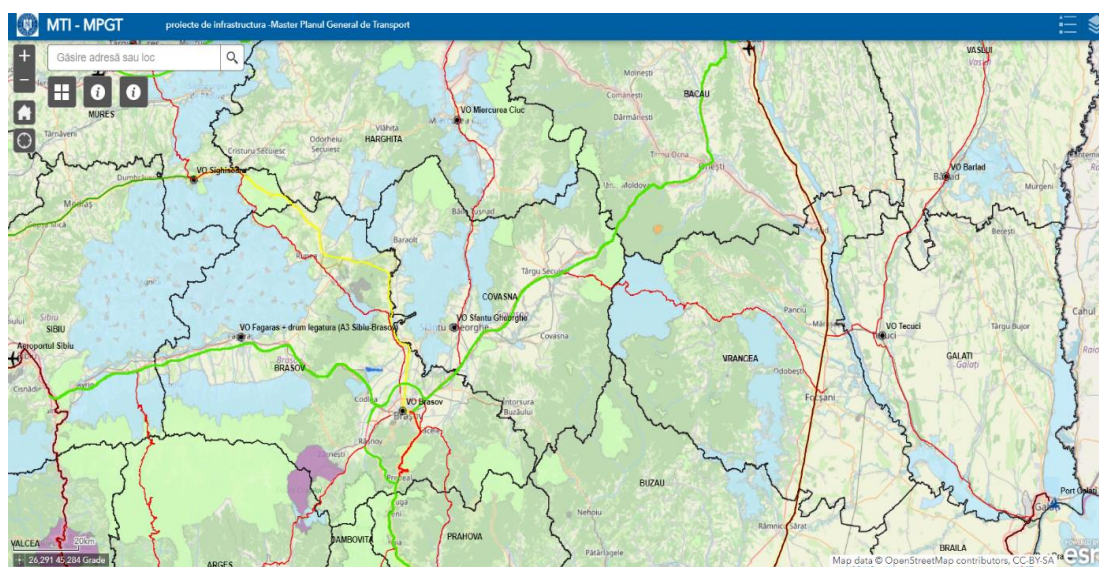
Figura 7 – Conectivitatea județului Covasna în cadrul Regiunii Centru

Sursa: Programul investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021-2030 realizat de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

2.4.2-a. Conectivitate prin rețeaua rutieră: Conectivitatea și accesibilitatea județului Covasna este asigurată prin drumul de importanță europeană E574-rețea primară și E578-rețea secundară și DN 2D-rețea secundară.

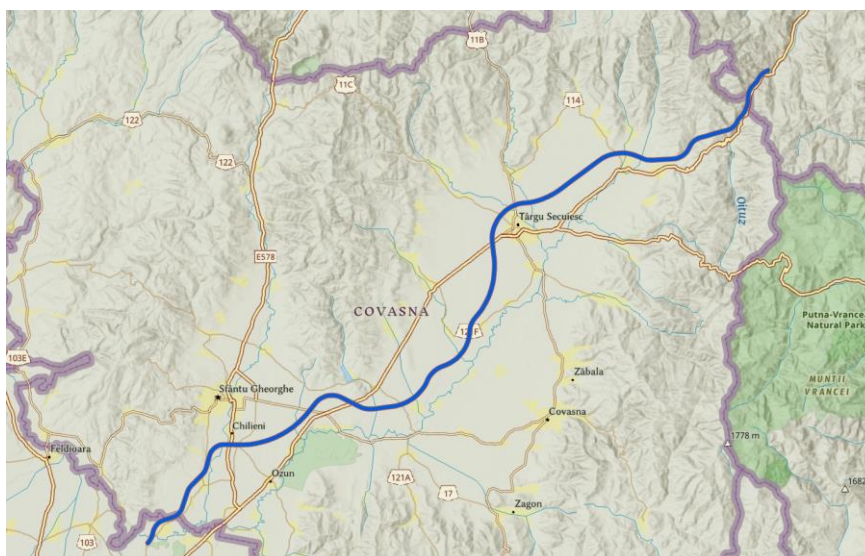
Figura 8 – Distribuția spațială a infrastructurii de transport în județul Covasna

Sursa: <http://mtransporturi.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4e84b8ff37de48c6a001c0bae99746>

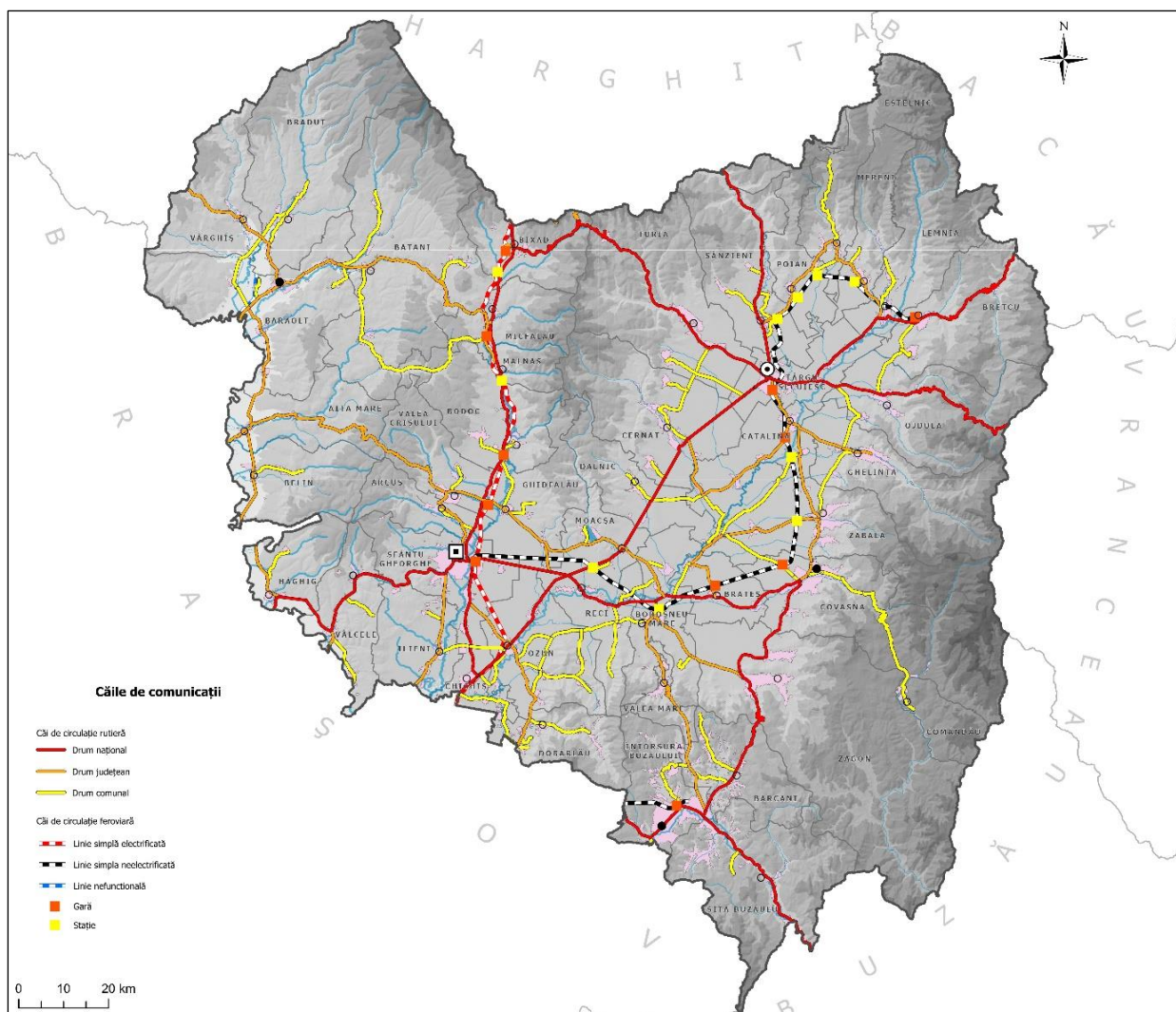
Ultima variantă a traseului autostrăzii propuse A13, tronson Brașov-Bacău, pe teritoriul județului Covasna, este prezentată în figura următoare:

Figura 9 – Tronson autostrada A13 pe teritoriul județului Covasna

Sursa: Consiliul Județean Covasna, octombrie 2024

Figura 10 – Rețeaua de transport pe teritoriul județului Covasna

Se constată din figurile 8-10 că nodul major de conectivitate a județului Covasna este Zona Metropolitană Brașov care va reprezenta, la finalizarea tronsonului de autostrada Sibiu-Brașov, și conexiunea dintre județul Covasna și partea de sud a Transilvaniei până la Sebeș și în continuare spre Timișoara-Arad.

Datele privind rețeaua de drumuri de pe teritoriul județului prezintă o lungime totală de 912,980 km, pe fiecare tip de drum lungimea este următoarea: drumuri naționale: L = 303,300 km; drumuri județene: L = 298,324 km; drumuri comunale: L = 311,388 km.

Lungimea totală a rețelei de drumuri naționale din județul Covasna este de 303,300 km având următoarea compoziție:

Tabel 5 – Drumurile naționale pe teritoriul județului Covasna

Nr. crt.	Denumirea drumului	Traseul drumului	Poziția kilometrică		Lungimea reală
			Origine	Destinație	
1	DN 2D	Limita Jud. VRANCEA - Ojdula (DN 11)	95 + 000	117 + 868	22,286 km
2	DN 10	Limita Jud. BUZĂU - Întorsura Buzăului - Limita Jud. BRAȘOV	94 + 790	120 + 760	26,442 km
3	DN 11	Limita Jud. BRAȘOV - Chichiș - Ozun - Moacsa - Târgu Secuiesc - Lemnia - Brețcu - Limita Jud. BACĂU	19 + 000	90 + 000	70,976 km
4	DN 11B	Târgu Secuiesc (DN 11) - Sânzieni - Limita Jud. HARGHITA	0 + 000	20 + 220	20,498 km
5	DN 11C	Târgu Secuiesc (DN 11B) - Bixad (DN 12)	0 + 000	35 + 050	35,050 km
6	DN 12	Chichiș (DN 11) - Sfântu Gheorghe - Bodoc - Micfalău - Bixad - Limita Jud. HARGHITA	0 + 000	41 + 300	41,300 km
7	DN 13E	Limita Jud. BRAȘOV - Sfântu Gheorghe - Covasna -(DN 10) întorsura Buzăului	2 + 360	89 + 118	86,748 km
Lungimea totală a rețelei de drumuri naționale din județul COVASNA					303,300 km

Pe traseul drumurilor naționale sunt și lucrări de artă (poduri) care sunt în administrarea S.D.N. Sf. Gheorghe, mai exact sunt 79 bucati în lungime de 1537,6m și 5 bucati cu lungimea de 225m în administrarea municipiilor.

Rețeaua de drumuri aflate în administrarea Consiliului Județean este formată din 18 drumuri, cu o lungime de 267,205 km și joacă un rol important în asigurarea legăturii cu rețeaua de drumuri naționale și cu cele comunale având trasee desfășurate în principal pe direcția est-vest, printre obstacolele naturale, asigurând legătura cu localitățile componente ale județului. Anexa 4 prezintă date privind rețeaua drumurilor județene.

Rețeaua drumurilor comunale este formată din 64 de drumuri având o lungime totală de 311,356 km. Drumurile comunale au o densitate mai mare în partea de est și sud a județului, completând rețeaua de drumuri județene/naționale și asigură accesul în locurile mai greu accesibile.

2.4.2-b. Date de trafic recensate: Din analiza datelor de trafic recensate pe drumurile naționale, MZA cu valori mai ridicate se înregistrează pe DN 11 și DN 12 și implicit în ora de vârf valorile de trafic sunt ridicate, motiv pentru care se impune luarea unor măsuri pentru creșterea

fluentei și mărirea gradului de siguranță având în vedere faptul că sunt traversate multe localități. Principalele date înregistrate, reflectă o densitate mare de trafic pe următoarele drumuri:

DN11 pe limite de sector: DN10 (Hărman) - DN12 (Chichiș) / DN12 (Chichiș) - DN13E (Reci) DN13E (Reci) - Lim.M.Tg. Secuiesc / Lim.M.Tg. Secuiesc - DN2D / DN2D - DRDP Iasi / DRDP Brașov -DJ 116

DN12 pe limite de sector: DN11 (Chichiș) - Lim.M.Sf. Gheorghe / Lim.M.Sf. Gheorghe - DJ122 (Micfalău) / DJ122 (Micfalău) - Băile Tușnad / Băile Tușnad - DN11B (Cozmeni)

DN10 pe limite de sector: Lim.DRDP București - DN 13E / DN 13E - DJ103B (Teliu)

Coroborând denumirea drumului și tipul de vehicul, dominant autoturisme, autovehicule articulate (tip TIR) și alte autovehicule cu peste 4 axe și autobuze, autocare, microbuze cu peste 8+1 locuri, se constată prezența dominantă a traficului de tranzit și de navetă în structura deplasărilor. Din punct de vedere tipul de vehicul, ponderea mare o au autoturismele, care reprezintă cca. 60% din total, urmate de vehicule de transport marfa, cumulate de la autocamioane cu 2 osii până la autovehicule articulate cu mai multe osii; iar vehiculele de transport persoane (microbuze și autobuze) sunt pe locul trei.

Datele de trafic recenzate pe drumurile județene indică o medie zilnic anual relativ mică, determinate de relațiile dintre localitățile de categorie medie din județ, circulația desfășurându-se în condiții de siguranță în care modul de transport dominant este autoturismul. Analiza principalelor date înregistrate, reflectă o densitate mare de trafic pe drumurile DJ 121, DJ 122 și DJ 103C. după cum urmează:

DJ 122 – Tronson DN 12 - Bățanii Mari (DC 44)

DJ 121 – Tronson Covasna - Târgu Secuiesc (Catalina)

DJ 103B – Tronson Lim. Jud. Bv (DN 10)-DN 11(Bicfalău) / DN 11(Ozun)-DN 12(Chilieni)

Rețeaua de transport rutier este supusă unor efecte generate de inundații, alunecări de teren și înzăpeziri. Anexa 5 indică arealele care sunt afectate de aceste fenomene.

2.4.2-c. Conectivitate prin rețeaua feroviară: Rețeaua feroviară este constituită din linii simple în lungime totală de 83,281 km din care liniile simple electrificate au o lungime de 48,284 km. liniile simple neelectrificate au o lungime de 38,997 km.

Tabel 6 – Denumirea și lungimea liniilor de cale ferată ce străbat județul Covasna

Linia	Secția de circulație	Intre stațiile		De la km	La km	Total km
316	Brașov-Siculeni	Prejmer	Băile Tușnad	18+836	63+120	44,284
317	Hărman- Întorsura Buzăului	Hărman	Întorsura Buzăului	32+200	37+000	4,8
318	Sfântul Gheorghe- Brețcu	Sfântul Gheorghe	Brețcu	32+222	66+419	34,197

Tabel 7 – Clasificarea liniilor existente pe teritoriul administrativ al județului Covasna

Linia	Intre stațiile		Linie simplă (km)	Electrificată (km)	Neelectrificată (km)
316	Prejmer	Băile Tușnad	18+836	63+120	44,284
317	Hărman	Întorsura Buzăului	32+200	37+000	4,8
318	Sfântul Gheorghe	Brețcu	32+222	66+419	34,197

Sursa: Sucursala Regionala CF Brașov

Din punctul de vedere al configurației spațiale, rețeaua căilor ferate din județ are un punct de conectare major cu municipiul Brașov, din care rețeaua CF se distribuie în trei direcții, spre est către Întorsura Buzăului prin Hărman-Budila; spre nord către județul Harghita prin Hărman-Ozun-Sfântul Gheorghe-Bixadul Oltului și spre est/nord-est din Sfântul Gheorghe către Brețcu prin Covasna-Târgu Secuiesc. Pe liniile de cale ferată de pe teritoriul județului Covasna există stații, halte și depouri în număr de 26 în prezent nemodernizate.

Tabel 8 – Stații, halte și depouri CF nemodernizate aflate pe teritoriul județului Covasna

Nr. crt.	Tip stație/Hm/h.	Nr. crt.	Tip stație/Hm/h.
1	Chichiș h.	14	Țufalău
2	Ozun Hm.	15	Brateș h.
3	Sfântu Gheorghe	16	Covasna hcv.
4	Arcuș h.	17	Zăbala h.
5	Bodoc Hm.	18	Imeci Hm.
6	Malnaș h.	19	Cătălina h.
7	Malnaș Băi	20	Târgu Secuiesc
8	Bicsadu Oltului Hm.	21	Sânzieni h.
9	Întorsura Buzăului Hm	22	Poienita h.
10	Angheluș h.	23	Bălani h.
11	Moacșa hcv.	24	Mereni Lutoasa h.
12	Bită h.	25	Lemnia h.
13	Boroșneu Mare h.	26	Brețcu Hm.

Sursa: Sucursala Regionala CF Brașov

Pe teritoriul județului Covasna există un număr de 162 de poduri și podețe și un tunel (Teliu). Pe cele trei linii există următoarea poziționare:

- **Linia 316** Brasov - Ciceu - Razboieni - tronson km 32+222 - 66+419 Total = 87 buc.(poduri si podețe)
- **Linia 317** Harman - Întorsura Buzaului - tronson km 32+000 - 37+000 Total = 10 buc.(poduri si podețe) + 1 Tunel
- **Linia 318** Sf. Gheorghe - Bretcu km 32+222 - 65 + 866,00 Total = 65 buc (poduri si podețe)

2.4.2-d. Conectivitate prin rețeaua feroviară de navetă (proiect tren metropolitan): În vederea implementării conceptului de tren metropolitan au fost identificate stațiile și liniile de cale ferată pe o rază de 30 km din fiecare reședință de județ. Pentru județul Covasna legătura cu cele cinci linii în lungime de 187 km care pornesc din municipiul Brașov către municipiul Sfântul Gheorghe de unde se direcționează spre Miercurea Ciuc și spre Târgu Secuiesc și spre est către Întorsura Buzăului. UAT-urile din județul Covasna care vor beneficia, altele decât reședința de județ, sunt: Chichiș, Bodoc, Malnaș, Moacșa, Covasna, Târgu Secuiesc. Tabelul 9 prezintă legăturile trenului metropolitan luat în studiu pentru zona urbană funcțională Brașov-Sfântul Gheorghe.

Tabel 9 – Rutele trenului metropolitan

Nr. crt	Ruta	Lungime (km)	Nr. UAT-uri fără reședința de județ
1	S1: Brașov-Dârste (Săcele) – Timișul de Sus-Predeal	26	15
2	S2: Brașov-Bod-Feldioara-Apata	37	13
3	S3: Brașov-Ghimbav-Codlea-Vlădeni	27	14

4	S4: Brașov-Sf Gheorghe	32	9
5	S4: Brașov-Budilă-Întorsura Buzăului	36	12
6	S5: Brașov-Ghimbav (aeroport Brașov)	8	12
7	Brașov-Cristian-Râșnov-Tohan-Zărnești	27	

2.4.2-e. Conectivitate prin rețeaua de transport aerian: Pe teritoriul județului Covasna nu există infrastructură aeroportuară. Cel mai aproape aeroport este Aeroportul Brașov-Ghimbav aflat la cca 40 km și care face parte din rețeaua secundară (aeroporturile regionale și mici regionale). Accesul la aeroport se face pe DJ 112 sau DN 11. Un alt aeroport accesibil din județul Covasna prin DN 11 se află în municipiul Bacău la 157 km. Prin finalizarea proiectului A13 către Bacău, județul Covasna poate accesa mai rapid serviciile Aeroportului Internațional "George Enescu". Către parte de nord a județului se află, la 172 km aeroportul "Transilvania" în județul Mureș, municipiul Târgu Mureș.

2.4.2-f. Transportul public de călători: Transportul public de călători este organizat pe zone și trasee. Aceste au fost stabilite prin hotărâre a consiliului județean după cum urmează:

În zona municipiului Sfântu Gheorghe – 10 trasee

- Saciova – Reci – Sfântu Gheorghe, 24 km;
- Sfântu Gheorghe – Zoltan – Angheluș, 20 km;
- Leț – Pădureni – Sfântu Gheorghe, 31 km;
- Covasna – Brateș – Sfântu Gheorghe, 31 km;
- Sfântu Gheorghe – Sâncraiu – Dobolii de Jos, 18 km;
- Băcel – Chichiș – Sfântu Gheorghe, 15 km;
- Dobârlău – Ozun – Sfântu Gheorghe, 24 km;
- Sântionluca – Ozun – Sfântu Gheorghe 16 km;
- Ozun – Sfântu Gheorghe, 12 km;
- Bicfalău – Lisnău – Sfântu Gheorghe, 24 km.

In zona Întorsurii Buzăului – 7 trasee

- Surcea – Zăbala – Covasna, 14 km;
- Telechia – Brateș – Covasna, 12 km;
- Covasna – Păpăuți – Zagon, 18 km;
- Întorsura Buzăului – Zagon – Covasna, 34 km;
- Covasna – Zăbala – Târgu Secuiesc, 20 km;
- Crasna – Sita Buzăului – Întorsura Buzăului, 16 km;
- Întorsura Buzăului–Valea Mare–Sfântu Gheorghe, 46 km.

În zona Târgu Secuiesc – 11 trasee

- Mărtănuș – Brețcu – Târgu Secuiesc, 22 km;
- Ojdula – Hilib – Târgu Secuiesc, 22 km;
- Târgu Secuiesc – Catalina – Mărcușa, 16 km;
- Ghelița – Harale – Târgu Secuiesc, 23 km;
- Mereni – Poian – Târgu Secuiesc, de 22 km;
- Târgu Secuiesc – Petriceni – Valea Seacă, 20 km;
- Târgu Secuiesc – Turia – Panorama Sf. Ana, 32 km;
- Târgu Secuiesc – Turia – Alungeni, 12 km;
- Cernatul de Sus – Cernat – Târgu Secuiesc 15 km;
- Icafalău – Cernat – Târgu Secuiesc, 20 km;
- Sfântu Gheorghe – Dalnic – Târgu Secuiesc, 42 km.

In zona Comunei Barcani – 2 trasee

- Ldăuți - Întorsura Buzăului (7km)
- Sărămaș - Întorsura Buzăului (10 km).

In zona Comunei Sita Buzăului. un– 1 traseu

- Sita Buzăului – Ciumernic.

2.5. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la rețeaua de localități

2.5.1. Rețeaua de localități

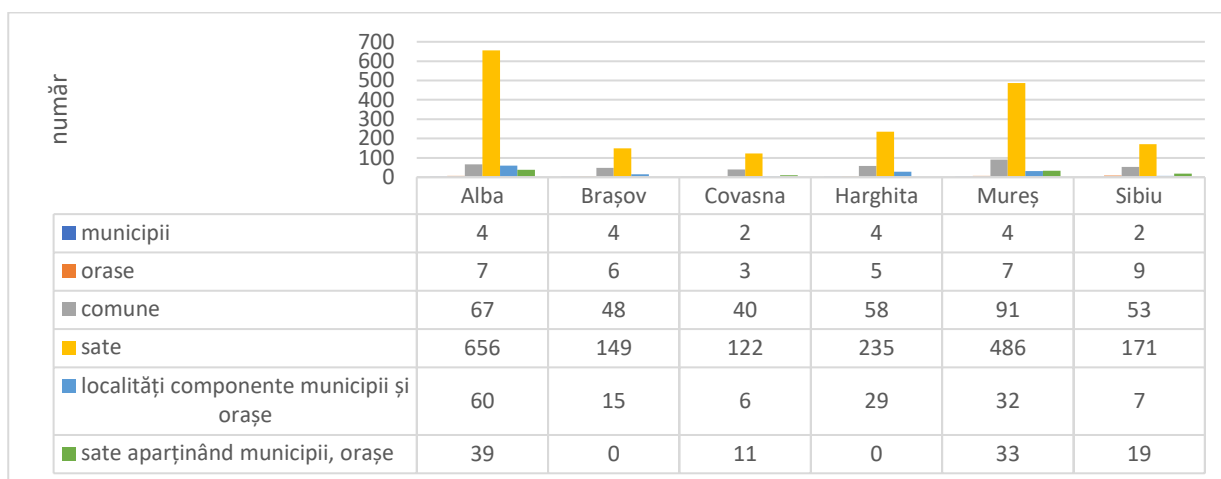
2.5.1-a. Clasificarea localităților: Legea nr. 351/2001 cu modificările și completările ulterioare, prezintă mărimea medie a așezărilor urbane și rurale din județul Covasna comparativ cu nivelul național și regional. În detaliu structura rețelei de localități este următoarea:

- 2 localități de rang II (municipii de importanță interjudețeană, județeană sau cu rol de echilibru în rețeaua de localități) - Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc;
- 3 localități de rang III (orașe): Baraolt, Covasna, Intorsura Buzăului;

- c). 40 localități de rang IV (sate reședință de comună)
d). 122 localități de rang V (sate componente ale comunelor sau a municipiilor și orașelor).

Indicatori de definire a rețelei de localități urbane, municipii și orașe, sunt prezentați în anexele 6, 6a și 6b pentru a fi monitorizat pe perioada valabilității documentației PATJ gradul gradul de conformare menționate în legea nr 351/2001.

Figura 11 – Ponderea localităților în economia Regiunii de Dezvoltare Centru

2.5.1-b. Dezvoltarea policentrică: Conform conceptului de dezvoltare policentrică (prin adoptarea principiilor dezvoltării policentrice promovate la nivelul UE cu scopul de a reechilibra rețeaua națională de localități prin contracararea tendințelor de accentuare a gradului de polarizare și hipertrofie a capitalei) la nivel județean Municipiul Sfântu Gheorghe, municipiul reședință de județ, este clasat în categoria poli principali la nivel județean.

Municipiul Târgu Secuiesc este clasat în categoria pol județean secundar, iar orașele Baraolt, Covasna și Întorsura Buzăului sunt clasate în categoria centre urbane cu rol zonal. Municipiul Sfântu Gheorghe, prin amplasare în context geografic și în rețeaua de transport, contribuie la formarea unei zone metropolitane în partea sudică a județului. UAT-urile din zona Kezdi se află sub influența municipiului Târgu Secuiesc.

Centrele urbane din zonele Baraolt, Orbai și Întorsura Buzăului au rol zonal și care exercită o influență limitată pentru UAT-uri din zonele amintite.

2.5.1-c. Zone marginalizate și așezări informale: Conform Atlasului zonelor urbane marginalizate din România, în județul Covasna 63,66% din populația urbană trăiește în zone nedezavantajate.

Zonele dezavantajate se împart în trei categorii: dezavantajate pe locuire (în care trăiește 3,29% din populația urbană a județului), dezavantajate din perspectiva ocupării forței de muncă (10,78%) și dezavantajate din perspectiva capitalului uman (11,63%).

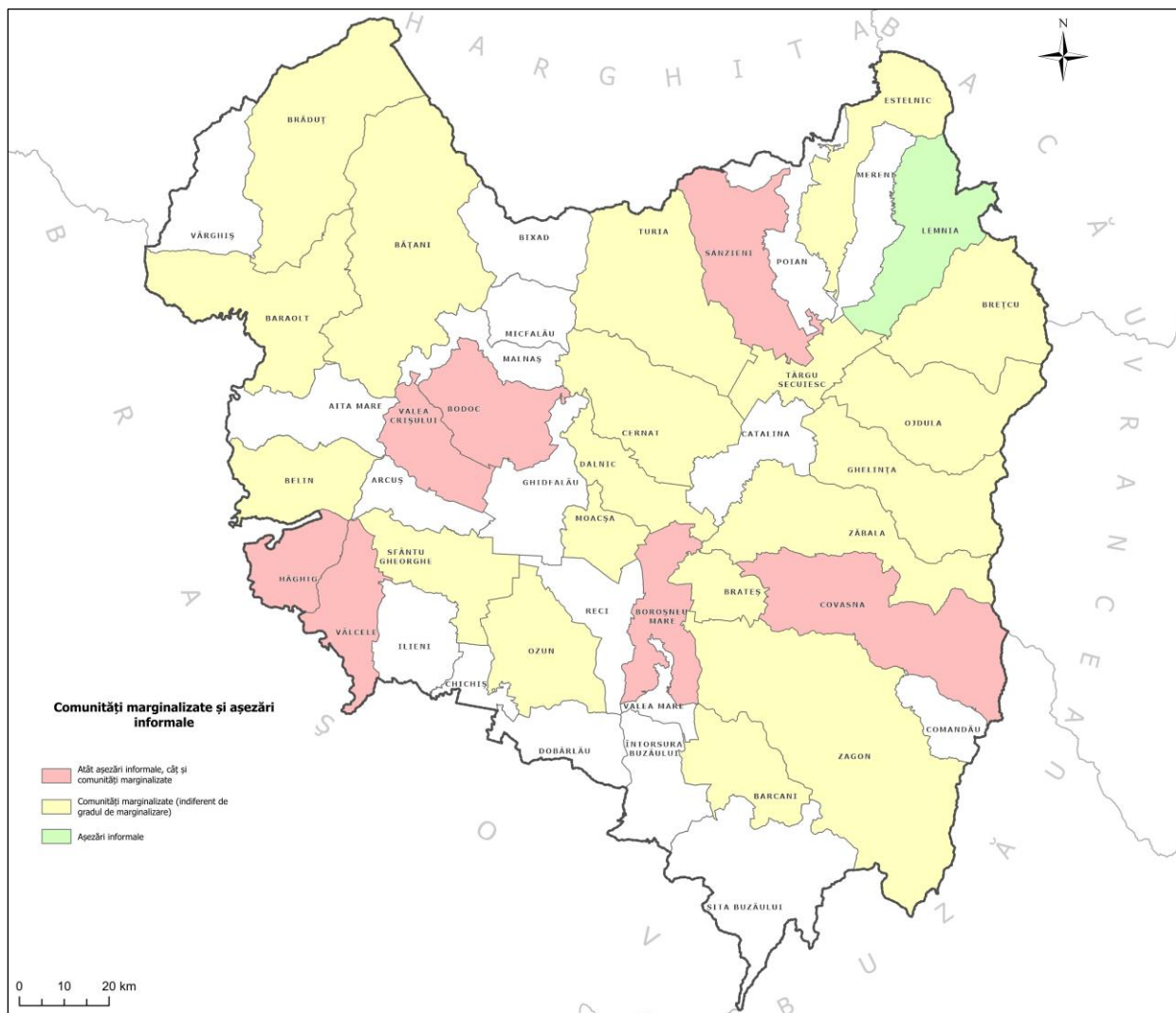
Populația urbană care trăiește în zone marginalizate se ridică la un procent mediu de 7,20%. În acest sens autorii atlasului identifică zonele marginalizate la nivelul municipiilor Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc și a orașului Covasna.

Ponderea cea mai mare a populației urbane care trăiește în zone marginalizate aparține orașului Barolt (21,23%), în timp ce cea mai mică pondere a acestora se înregistrează în municipiul Sfântu Gheorghe (6,29%). De altfel, județul Covasna deține una dintre cele mai ridicate valori la nivel național ale proporției populației urbane care trăiește în zone marginalizate, conform aceleiași surse.

La nivel rural există opt UAT-uri cu marginalizare severă, respectiv Bățani, Belin, Boroșneu mare, Brăduț, Hăghig, Moacșa, Vâlcele și Dalnic.

Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate determină pentru localitățile rurale și cele urbane mici un Indice de Dezvoltare Umană Locală (IDUL), care ia în considerare elemente de ordin demografic, al nivelului de trai, al accesului la locuire și servicii de bază de calitate. Conform acestei clasificări, în județ există 2 localități slab dezvoltate, 15 cu dezvoltare medie-scăzută, 32 cu dezvoltare medie, 66 cu dezvoltare mediu-ridicăată și 5 cu dezvoltare comprehensivă.

Figura 12 – Așezări marginalizate și informale

Sursa: date raportate MDLPA de către UAT-uri pe teritoriul cărora au fost identificate așezări informale (iulie 2021 – aprilie 2022)

2.5.1-d. Zone montane: Un teritoriu caracteristic județului din punct de vedere al reliefului face parte din zone montane, în care există zone defavorizate (ZMD). Lista UAT-urilor cuprinse pe teritoriul zonelor montane din județul Covasna, ⁴, cuprinde 45 de UAT-uri, dintre care 2 municipii, 3 orașe și 40 de comune⁵. Configurația teritorială a UAT-urilor pe grupele de munți

⁴ Conform ordinului Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale Nr. 97 din 19 februarie 2019 și a Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice Nr. 1332 din 14 martie 2019

⁵ Prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană nr. 19 din 2019, 45 de UAT-uri din județul Covasna au fost încadrate în zona montană, 40 dintre acestea fiind comune: Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Baraolt, Covasna, Întorsura Buzăului, Aita Mare,

este prezentată în figurile de mai jos. Dintre aceste, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală sunt identificate zonele montane defavorizate (ZMD): Aita Mare, Arcuș, Bărcani, Bățanii Mari, Belin, Bixad, Bodoc, Brăduț, Brețcu, Cernat, Comandău, Covasna, Dalnic, Dobârlău, Estelnic, Ghelița, Ghidfalău, Hăghig, Întorsura Buzăului, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Moacșa, Ojdula, Poian, Sânzieni, Sita Buzăului, Turia, Vâlcele, Valea Crișului, Valea Mare, Vârghiș, Zagon, Zăbala.

Figura 13 – UAT-uri din Grupa Centrală

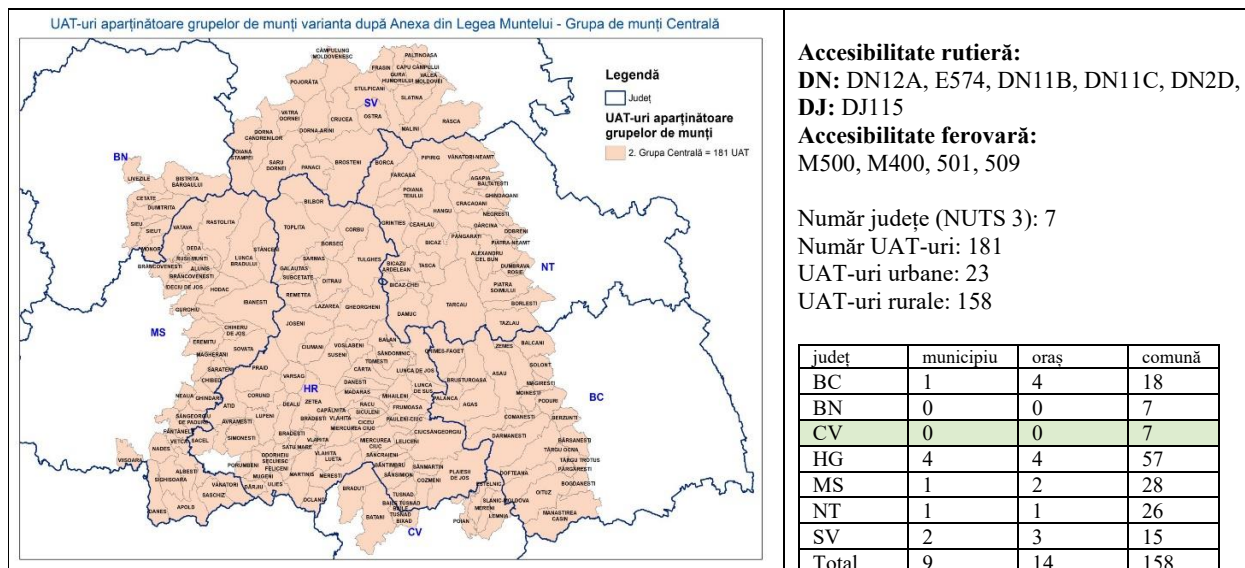
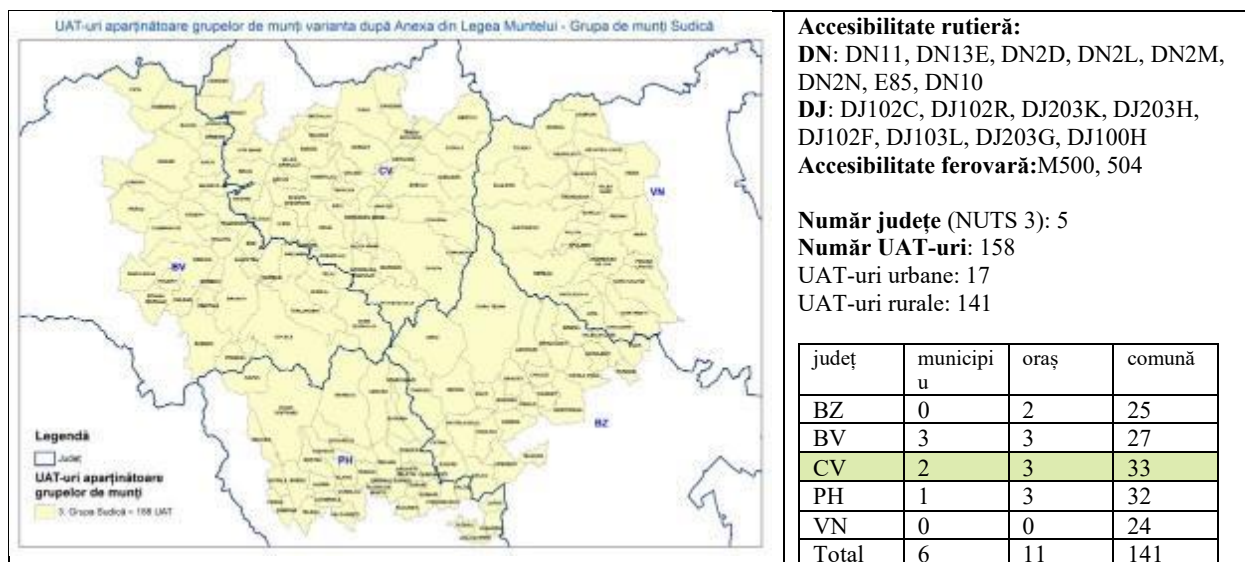

Figura 14 – UAT-uri din Grupa Sudică

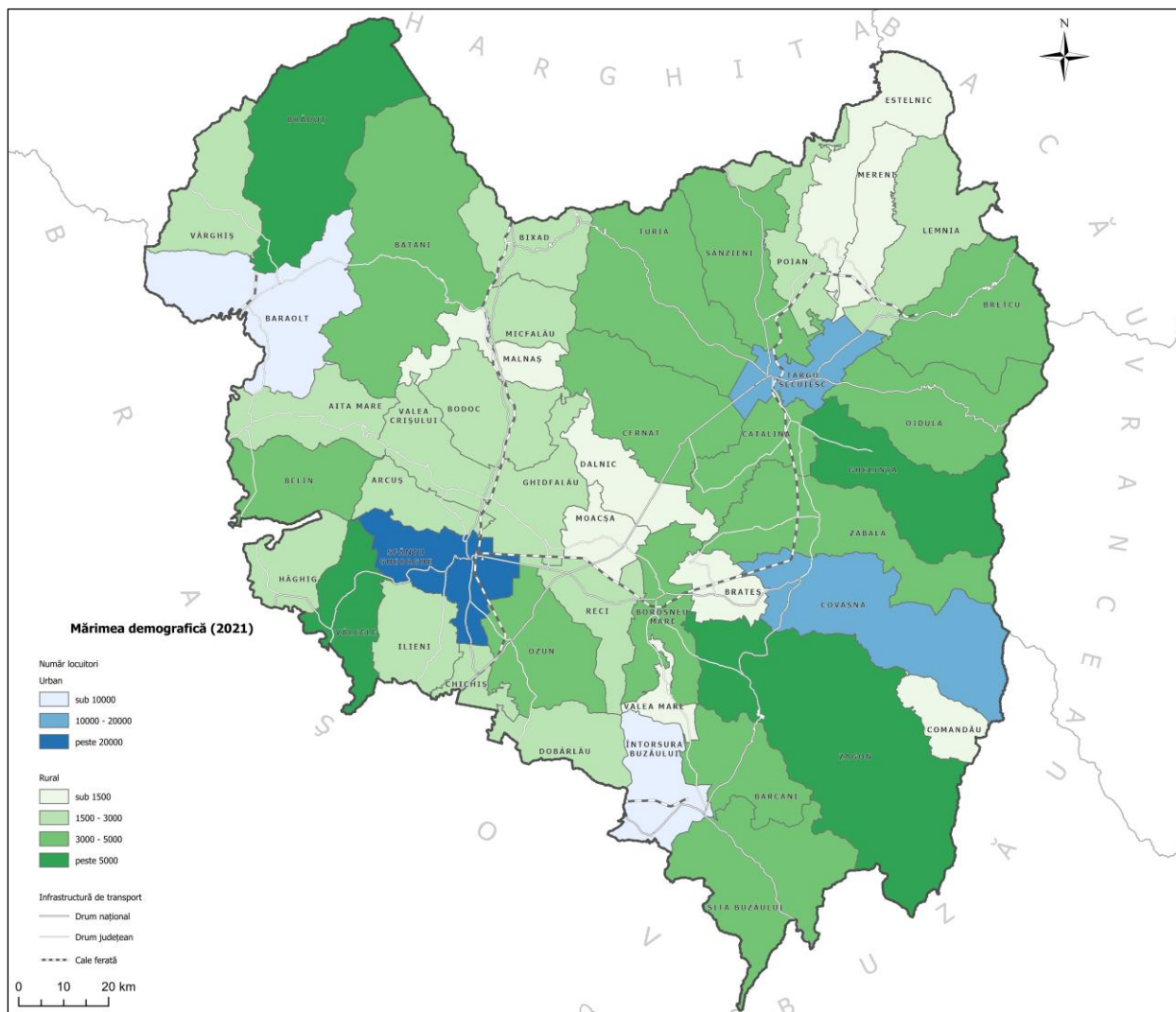
Sursa: <https://azm.gov.ro/category/comitete-de-masiv/>

Arcuș, Bărcani, Bățanii, Belin, Bixa, Bodoc, Boroșneu Mare, Brate, Brăduț, Brețcu, Catalina, Cernat, Chichiș, Comandău, Dalnic, Dobârlău, Estelnic, Ghelița, Ghidfalău, Hăghig, Ilieni, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Moacșa, Ojdula și Ozun. Conform Planului Național de Dezvoltare Rurală (Planul Strategic PAC 2023-2027), la nivelul județului există 12 UAT-uri încadrate ca fiind Zone cu Întălit Valoare Naturală, iar majoritatea dintre acestea sunt comune: Comandău, Întorsura Buzăului, Bărcani, Sita Buzăului, Brețcu, Dobârlău, Ghelița, Hăghig, Lemnia, Ojdula, Vâlcele, Valea Mare și Mereni. Lista UAT-uri din județul Covasna cuprinse în zonele montane este prezentată în Anexa 7.

2.5.2. Mărimea demografică în cadrul rețelei de localități

Din cele 45 de UAT-uri care compun județul Covasna, doar unul înregistra peste 50000 de locuitori (municipiul Sfântu Gheorghe) în timp ce alte două orașe (Târgu Secuiesc și Covasna) aveau, în anul 2021, o populație mai mare de 10000 de locuitori. Puțin peste 50% dintre UAT-urilor județului Covasna aveau o populație cuprinsă între 927 și 3000 de locuitori (figura 15). Dintre acestea, doar două UAT are o populație mai mică de 1000 de locuitori (Dalnic și Comandău).

Figura 15 – Distribuția teritorială a componentei demografice (2021)

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

Mărimea medie a așezărilor urbane este de 22264 locuitori, în timp ce pentru așezările rurale este de 2821 locuitori. Între orașele județului există diferențe de mărime precum municipiul Sfântu Gheorghe reședința județului față de cel de-al doilea oraș în ierarhie, municipiul Târgu Secuiesc, valoarea fiind de 3,24/1, județul încadrându-se în fenomenul de hipertrofie la nivelul sistemului urban. Raportul dintre primul oraș în ierarhie Sfântu Gheorghe (62796 locuitori) și ultimul oraș Baraolt (8981 locuitori) este de 6,99/1⁶.

⁶ Amplitudinea valorilor extreme este mare, de la 11,48 loc./kmp în comuna Estelnic până la 9861,16 loc./kmp în municipiul Sfântu Gheorghe. Puțin peste 31% dintre UAT-urile județului au o densitate mai mare de 50 locuitori/kmp, cuprinzând și toate unitățile urbane.

De asemenea se observă influența exercitată de orașe asupra comunelor limitrofe, acestea având o mărime demografică mai mare, de peste 3000 locuitori, dar și legătura directă dintre gradul de accesibilitate și concentrarea populației pe principalele axe de comunicație ale județului (rutiere sau feroviare). UAT-urile cu cel mai mic număr de locuitori se află situate în partea nord estică (Estelnic și Mereni) și centrală (Malnaș, Dalnic, Moacșa și Brateș, Valea Mare) cu o mai slabă accesibilitate, relativ departe de centrele polarizatoare al județului.

2.6. Rețeaua de localități din perspectiva dezvoltării economice

2.6.1. Specializare economică la nivel territorial

Conform datelor Institutului Național de Statistică (2011) actualizate în urma analizei din cadrul PATJ Covasna, se observă următoarea distribuție a specializării economice în UAT-urile județului: 53,3% (24 localități) au un profil economic agricol, 20% (9 localități) au un profil economic agricol și de servicii, 15,6% (7 localități) au un profil economic predominant agro-industrial și 11,1% (5 localități) au un profil economic industrial și de servicii. Caseta 1 prezintă UAT-urile conform specializării economice.

Caseta 1: Specializare economică

Profil predominant agricol (24): Dalnic, Belin, Valea Mare, Ojdula, Barcani, Brăduț, Boroșneu Mare, Bățani, Catalina, Turia, Aita Mare, Cernat, Sita Buzăului, Zagon, Estelnic, Ghelînța, Lemnia, Brateș, Reci, Vârghiș, Sânzieni, Mereni, Ghidfalău, Dobârlău

Agricol și servicii (9): Malnaș, Moacșa, Vâlcele, Hăghig, Ilieni, Bixad, Chichiș, Valea Crișului, Întorsura Buzăului

Agro-industrial (7): Zăbala, Brețcu, Micfalău, Poian, Bodoc, Ozun, Comandău

Industrial și servicii (5): Baraolt, Arcuș, Covasna, Târgu Secuiesc, Sfântu Gheorghe

Turism balnear/apă minerale: Covasna, Balványos, Bărcani, Ozun, Bodoc, Belin, Vâlcele, Bățani Mici, Biborțeni, Fortyogo, Bugyogó, Csókás, Malnaș, Ozunca, Șugaș, Olteni.

Prelucrare proprie după surse INS

2.6.2. Mediul de afaceri

În baza datelor furnizate de ONRC numărul de înmatriculări de noi agenți economici a oscilat în ultimii 10 ani. În perioada 2012-2014, numărul înmatriculărilor a scăzut de la 947 în 2012, la un minim de 792 în 2014. În anul 2015, s-a înregistrat o ușoară creștere, ajungând la 833, dar numărul a scăzut din nou, la 815, în 2016. Din anul 2017, numărul înmatriculărilor a început să crească treptat, atingând un maxim de 1.107 în 2019. În 2020, numărul înmatriculărilor a scăzut semnificativ, ajungând la 805, iar în anul 2021, numărul înmatriculărilor a crescut, ajungând la 1.065, urmând să scadă, din nou, în anul următor (954 de înmatriculări efectuate în anul 2022).

În iulie 2023, în județul Covasna, existau 166 de societăți cu răspundere limitată - Debutant (SRL-D), reprezentând 0,3% din totalul de firme de acest tip înmatriculate în România, județul situându-se pe ultimul loc la nivel național în ceea ce privește numărul de SRL-D înființate. Dintre acestea, numai 120 erau în funcțiune. În plus, în județul Covasna au fost înregistrate 91 de firme ale studenților conform prevederilor HG nr. 166/2003, reprezentând 0,5% din totalul de astfel de firme înregistrate în România. De menționat este și faptul că doar 50 din cele 91 de firme erau în funcțiune în luna iulie a anului 2023.

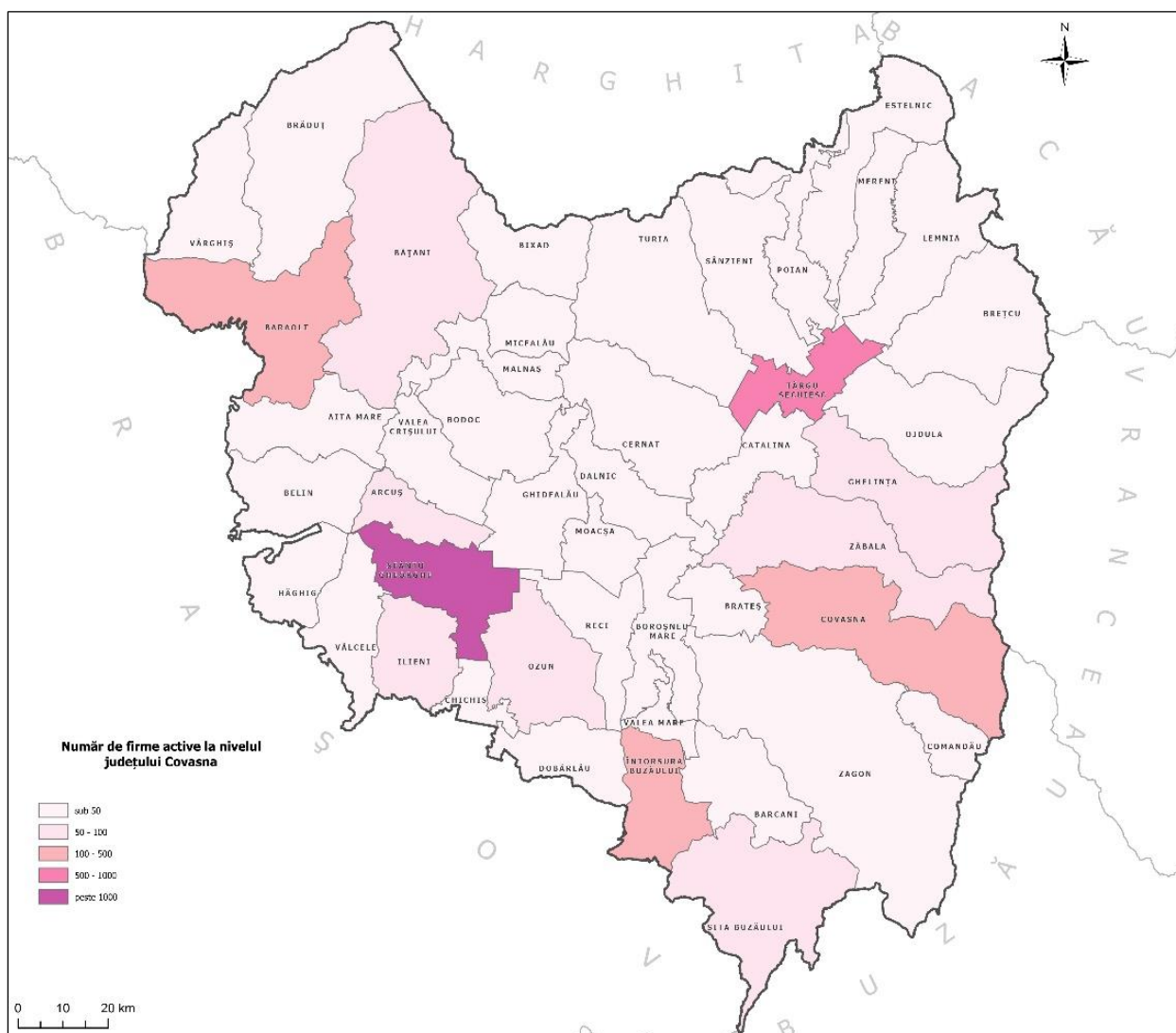
Nu toți profesioniștii activi din punct de vedere juridic sunt activi și din punct de vedere economic. Conform datelor disponibile în baza de date online ListăFirme, la finalul anului 2022, în județul Covasna, dintr-un total de 12.178 de firme active din punct de vedere juridic (potrivit datelor ONRC), aproximativ 11.846 (97,3%) și-au depus bilanțul financiar pentru acel an fiscal.

Întrucât doar 4.655 din acestea (adica 39,3%) au înregistrat venituri, putem concluziona că aproape două treimi din totalul de persoane juridice din județul Covasna sunt inactive din punct

de vedere economic. Mai mult, doar 3.592 (aproximativ 30,3%) dintre firmele care și-au depus bilanțul pentru anul 2022 aveau personal angajat.

Analiza distribuției agenților economici în teritoriu, pe baza datelor publicate de Institutul Național de Statistică pe platforma online eDemos, prezintă o polarizare semnificativă a acestora în municipiile Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc, care ocupă primele două poziții la nivel județean din perspectiva numărului de întreprinderi active. Cele două municipii sunt urmate de orașele Covasna, Întorsura Buzăului și Baraolt, din perspectiva numărului de întreprinderi active existente la nivelul acestora.

Figura 16 – Densitatea teritorială a numărului de firme la nivel județean

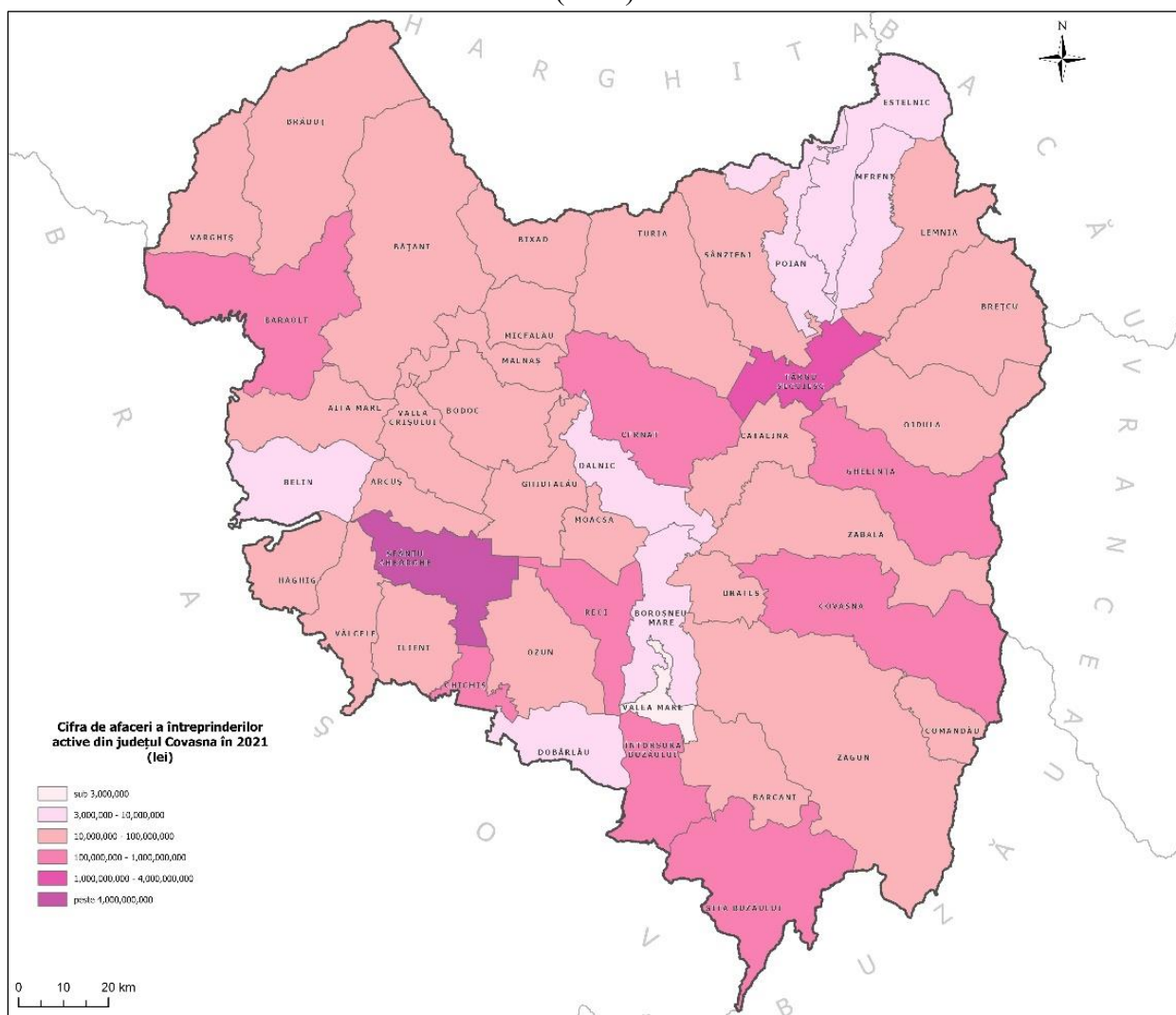
În municipiul Covasna, există o concentrare de 52,1% din cifra totală de afaceri înregistrată de întreprinderile din județ, cuprinzând 54,3% din totalul angajaților din județ. Această polarizare, conduce la disparități între localitățile rurale, deoarece comunele situate în imediata apropiere a orașelor (de exemplu, comunele Sita Buzăului, Ghelința, Arcuș) înregistrează un număr mai mare de întreprinderi active comparativ cu localitățile aflate la distanțe mai mari de oraș.

Structura mediului de afaceri pe domenii de activitate arată că 28,3% din total firme active operează în domeniul comerțului urmate de industria prelucrătoare (12,4%), activitățile profesionale, științifice și tehnice (10,3%), sectorul transporturilor și depozitării (9,7%), respectiv

construcțiile (9,2%). Cel mai mic număr de unități active se înregistrează în domeniile producției și furnizării de energie electrică și termică, gazelor, apei calde și aerului condiționat (7 unități active), în industria extractivă (15 unități active), respectiv în distribuția apei și gestionarea deșeurilor (17 unități active).

Față de anul 2011, în 2021 se înregistrează creșteri semnificative ale numărului de unități active în domenii precum transporturile și depozitarea (+182), activitățile profesionale, științifice și tehnice (+165), construcțiile (+107), activitățile de servicii administrative și suport (+77) și ITC (+62). De asemenea, s-au extins profesii precum cele de contabili, consultanți, avocați, proiectanți, medici veterinari etc. Singura scădere a fost în cazul comerțului, unde numărul unităților active a fost mai mic cu 106 unități decât în anul 2011, în contextul unei tendințe naționale de consolidare a acestui sector în jurul unor rețele de retail, cele mai multe cu capital străin.

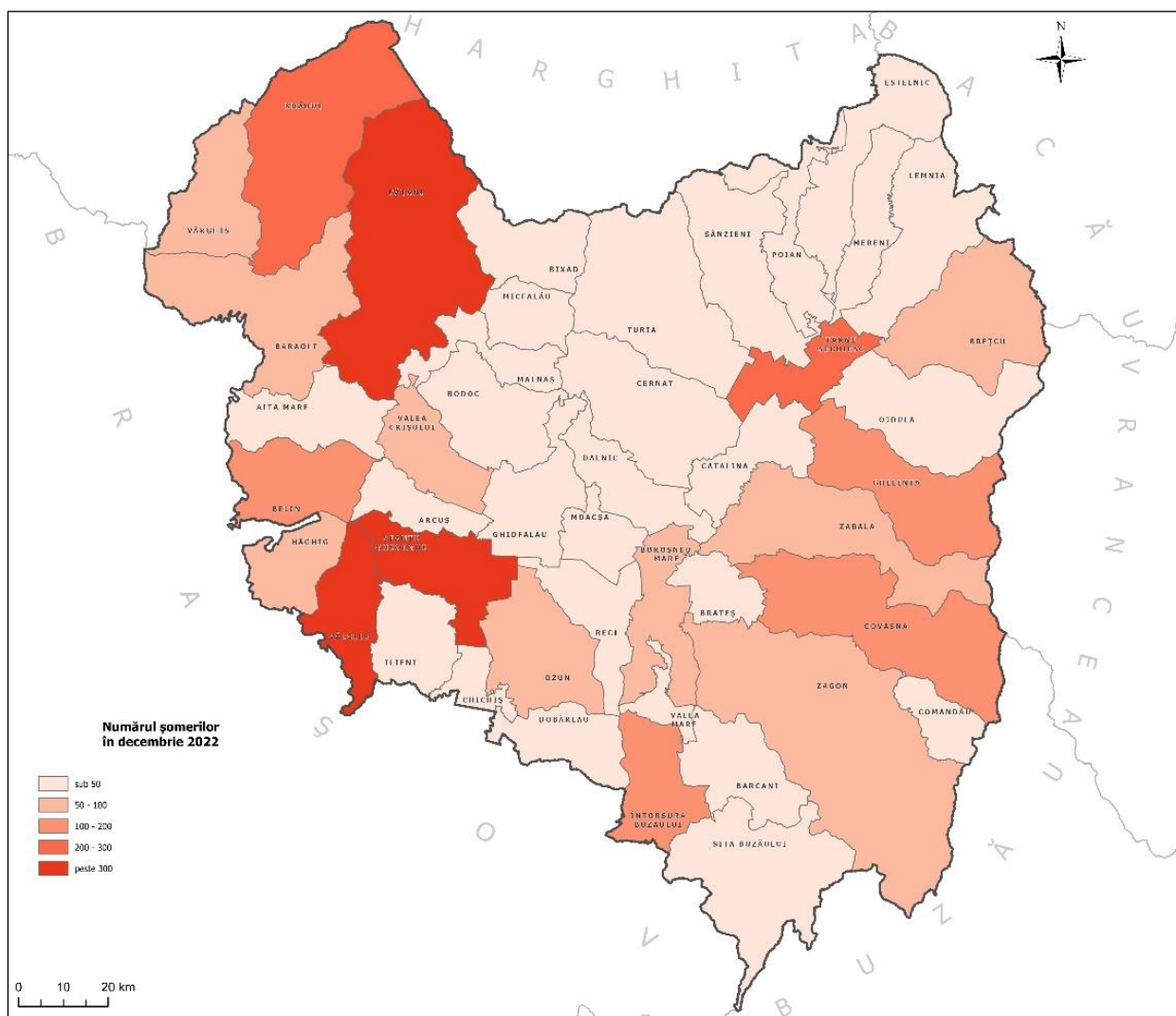
Figura 17 – Densitatea teritorială a performanțelor (cifra de afaceri) a întreprinderilor active (2021)

Preluare proprie după date EDEMOS

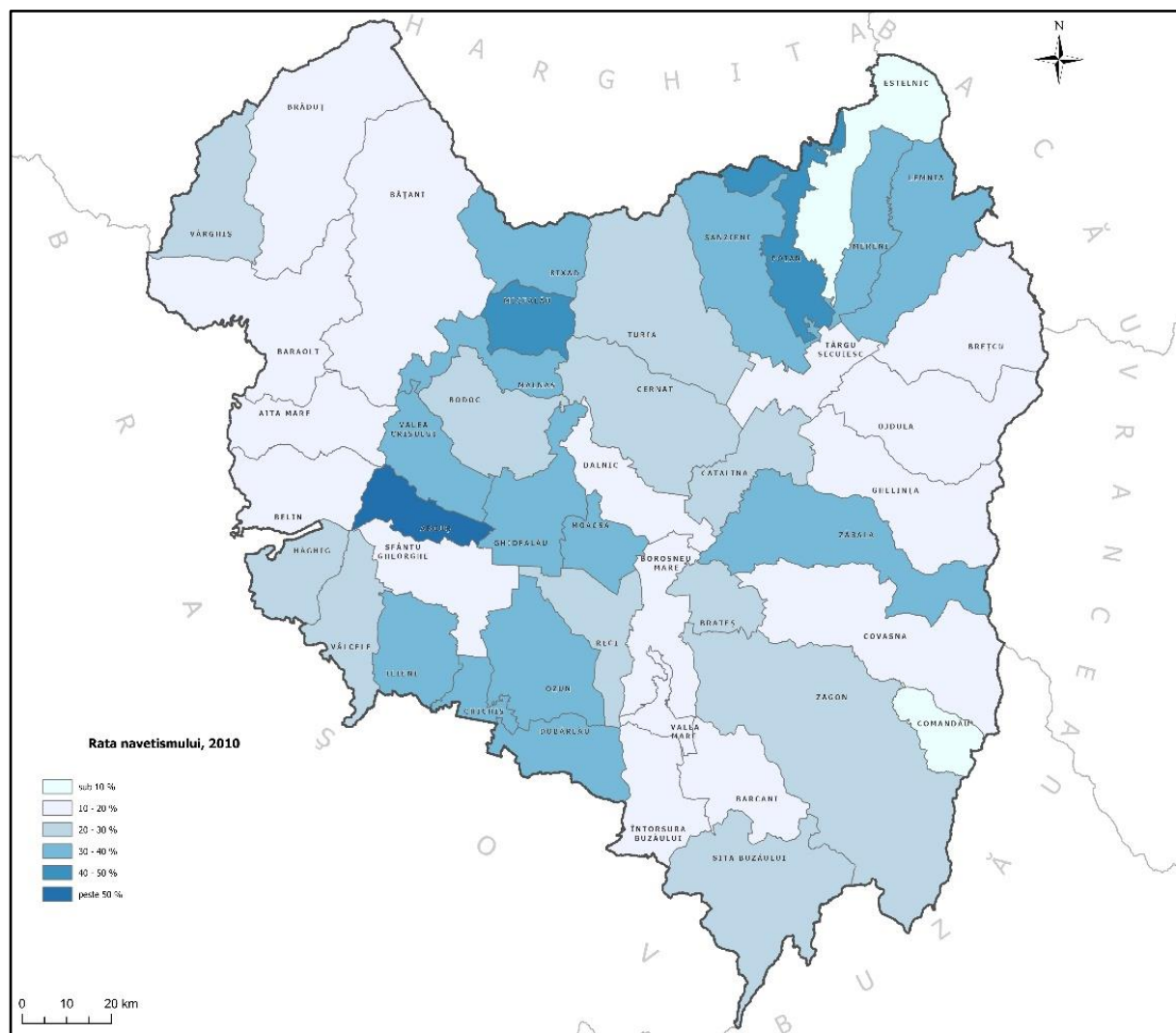
Figura 19 – Numărul șomerilor din județul Covasna, decembrie 2022

Numărul persoanelor fizice a înregistrat o creștere de aproape 48,9%, în timp ce numărul persoanelor juridice a crescut cu aproximativ 41,9%, în aceeași perioadă. Astfel, densitatea agenților economici activi din punct de vedere juridic în județul Covasna a fost de 55,4 profesioniști la 1.000 de locuitori, situându-se sub media națională, de 74,4 profesioniști la 1.000 de locuitori și sub cea regională, de 73,3 profesioniști la 1.000 de locuitori și reprezentând cea mai scăzută densitate din Regiunea Centru. Datele INS, anul 2022, privind numărul mediu de angajați per activități economice naționale, arată că domeniile cu cel mai mare număr mediu de persoane ocupate sunt: industria prelucrătoare (30%), comerțul (17%), învățământul (7,8%), sectorul sănătății și asistenței sociale (7,6%) și construcțiile (6,7%). Ramurile economice cu cel mai mic număr mediu de angajați sunt tranzacții imobiliare (0,3%), producția / furnizarea de energie, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,4%), alte servicii (0,5%), industria extractivă (0,5%) și intermedieri financiare și asigurări (0,8%).

Figura 21 – Rata navetismului din județul Covasna

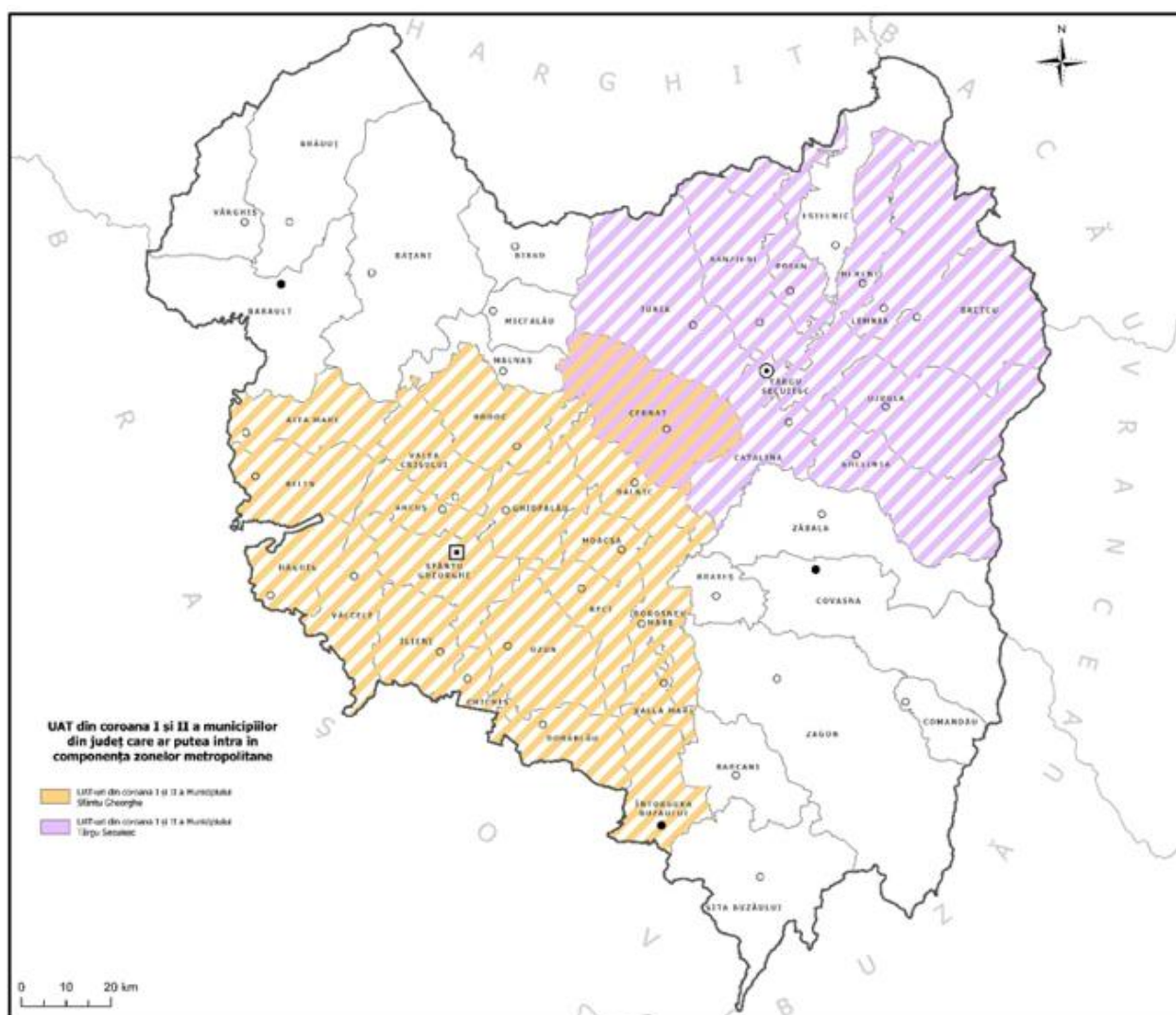
2.7. Contextul dezvoltării teritoriale raportat la gradul de cooperare teritorială

Gradul de cooperare teritorială în Județul Covasna este ridicat fiind determinat de mărimea teritoriului a similitudinii problematicei privind echiparea teritoriului în funcție de caracteristicile geografice și de deschiderea către cooperare a UAT-urilor componente. Gradul de cooperare este cel mai ridicat în zona Depresiunii Brașovului, arealul municipiului Sfântu Gheorghe-municipiul Târgu Secuiesc.

2.7.1. Zone metropolitane: Guvernul României a aprobat Legea nr. 246/2022 privind zonele metropolitane care definesc teritoriul metropolitan ca fiind format din primele două coroane urbane din jurul municipiilor reședință de județ, respectiv din prima coroană urbană pentru restul municipiilor. În cazul municipiului Sfântu Gheorghe acest lucru ar conduce la o zonă metropolitană formată din 19 UAT-uri, respectiv: Întorsura Buzăului, Aita Mare, Arcuș, Belin, Bodoc, Boroșneu Mare, Cernat, Chichiș, Dalnic, Dobârlău, Ghidfalău, Hăghig, Ilieni, Moașa, Ozun, Reci, Valea Crișului, Valea Mare și Vâlcele

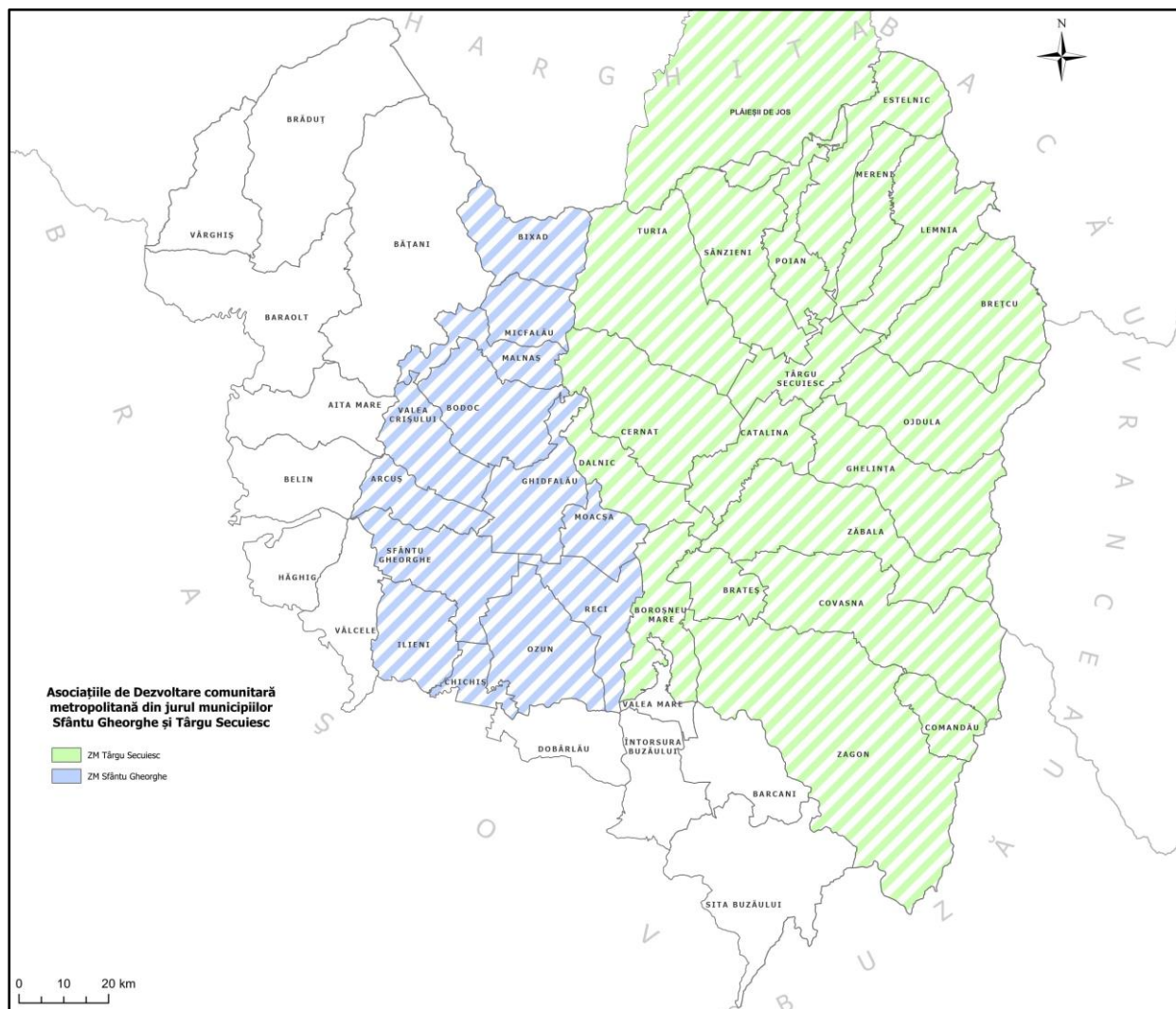
În cazul Municipiului Târgu Secuiesc, în accepțiunea noii legi, zona metropolitană ar cuprinde comunele Brețcu, Catalina, Cernat, Ghelinta, Lemnia, Mereni, Ojdula, Poian, Sânzieni și Turia.

Figura 22 – UAT din coroana I și II a municipiilor din județ care ar putea intra în componența zonelor metropolitane

Sursa: Legea 246 – Anexa 1 – Lista unităților administrativ-teritoriale cuprinse în teritoriul metropolitan al municipiilor reședință de județ și al altor municipii

Figura 23 – Componenta asociațiilor de dezvoltare intercomunitară metropolitan din jurul municipiilor Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor transmise de autoritățile locale – octombrie 2024

2.7.2. Zone urbane funcționale și asociații de dezvoltare comunitară: În cadrul județului se observă structurarea unor zone urbane funcționale precum cea a municipiului Sfântu Gheorghe ce cuprinde un număr de 13 comune, respectiv: Arcuș, Valea Crișului, Ghidfalău, Moacșa, Ilieni, Reci, Bodoc, Micfalău, Malnaș, Ozun, Boroșneu Mare, Bixad și Chichiș și cea a municipiului Târgu Secuiesc o zonă urbană funcțională relativ restrânsă care include comunele Sânzieni, Poian, Lemnia, Catalina, Turia și Cernat.

Asociațiile de dezvoltare comunitară din județul Covasna sunt ”Zona Metropolitană Sepsii” care include municipiul Sfântu Gheorghe și comunele Ilieni, Reci, Ozun, Chichiș, Arcuș, Valea Crișului, Ghidfalău, Micfalău, Bodoc, Malnaș, Bixad și Moacșa și Intercomunitară ”Zona Metropolitană Târgu Secuiesc – Covasna”, formată din municipiul Târgu Secuiesc, orașul Covasna și comunele Brateș, Brețcu, Boroșneu Mare, Catalina, Cernat, Comandău, Dalnic, Estelnic, Ghelinta, Lemnia, Mereni, Ojduța, Poian, Sânzieni, Turia, Zagon și Zăbala.

Pe lângă acestea sunt funcționale Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ”Sistem Integrat de Management al Deșeurilor în județul Covasna”, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ”Aquacov”, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ”Centrul Transilvaniei”,

Asociația pentru Dezvoltarea Turismului în județul Covasna, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Turistică "Ciomad-Balványos", Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Agrosic".

La nivel rural există Grupurile de Acțiune Locală ce cuprind unități administrativ teritoriale din județul Covasna după cum urmează: GAL "Progressio", GAL "Ținutul Bârsei", GAL "Curbura Carpaților", GAL "Alutus Regio Egyesulet", GAL "Angustia Egyesulet".

Figura 24 – UAT componente ale ADI SMID Covasna

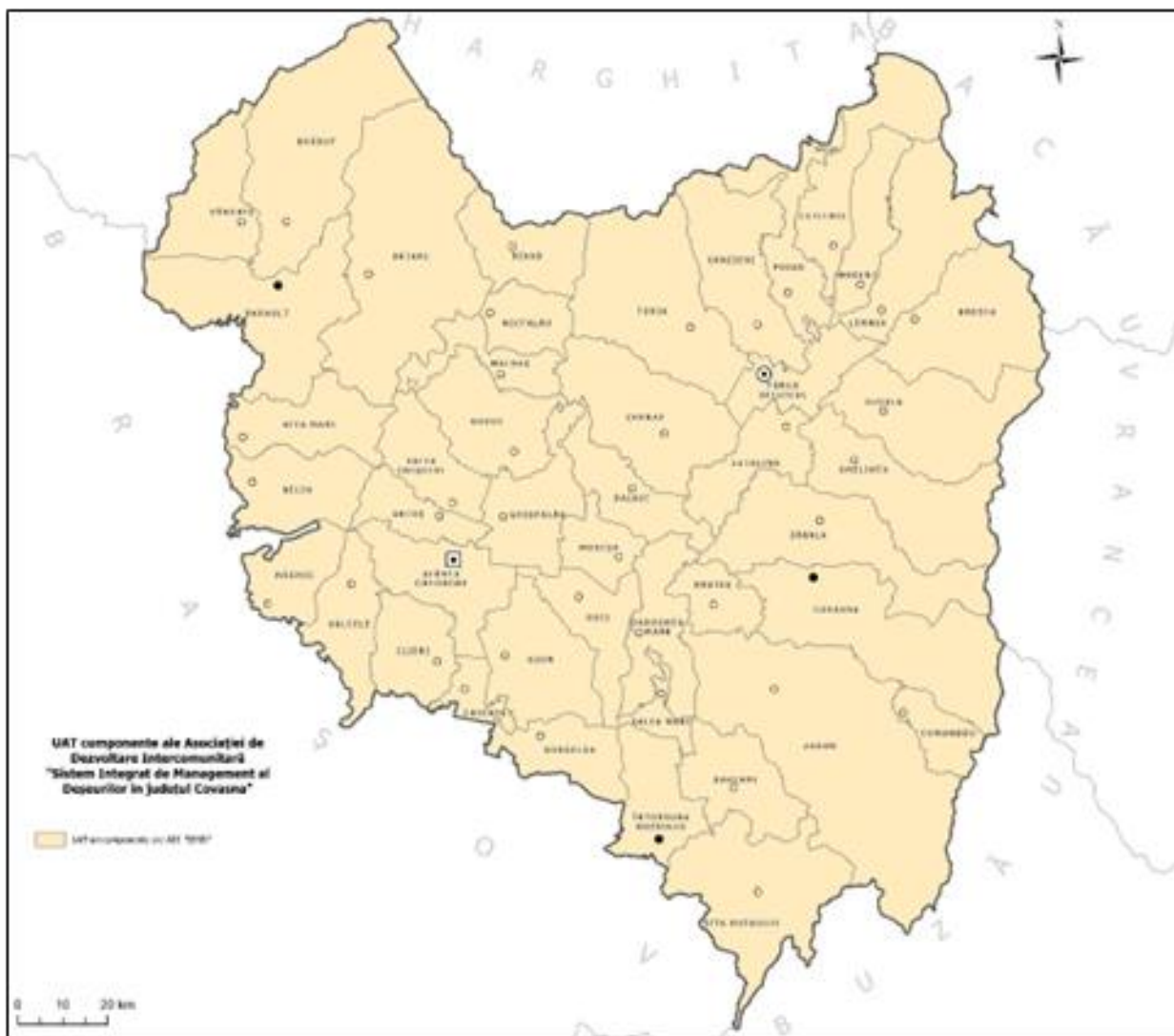

Figura 25 – UAT componente ale ADI „Aquacov”

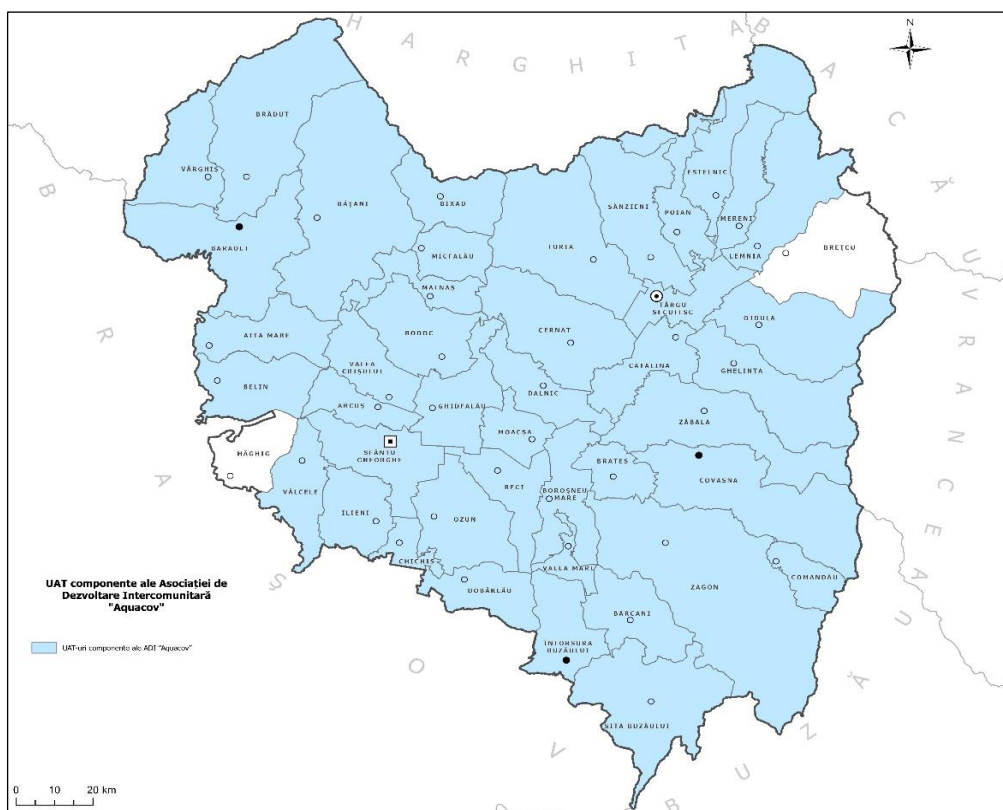

Figura 26 – UAT componente ale ADI Turistică Ciomad-Balványos și ale Asociației pentru Dezvoltarea Turismului

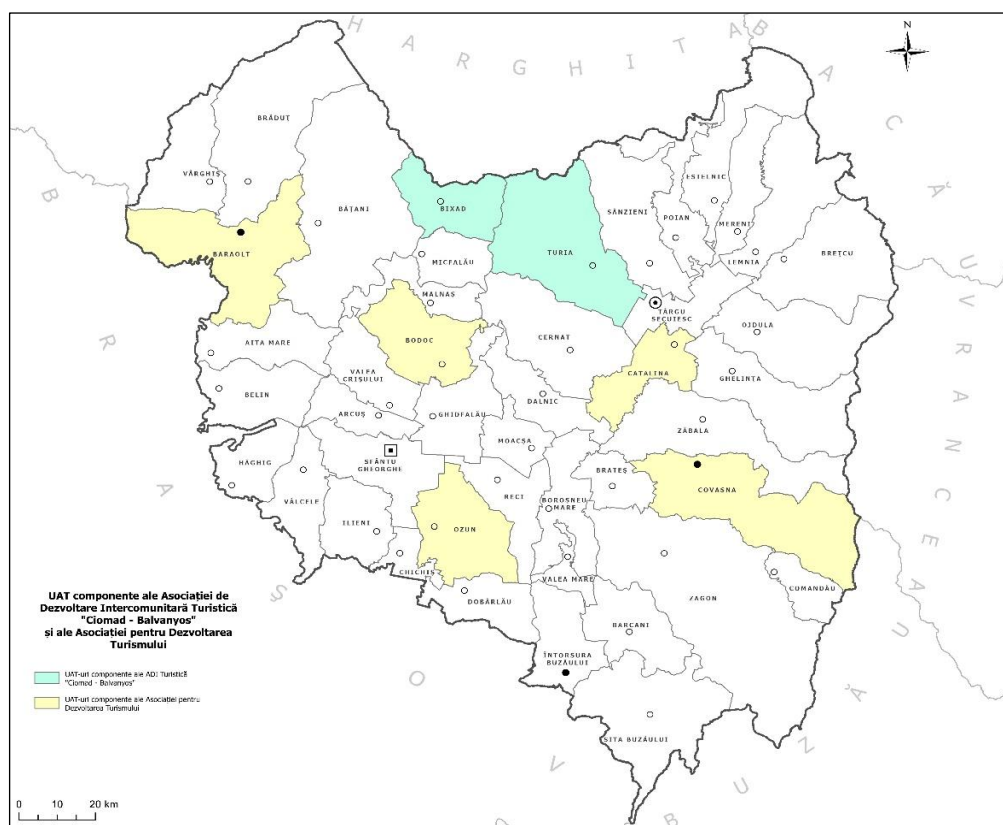
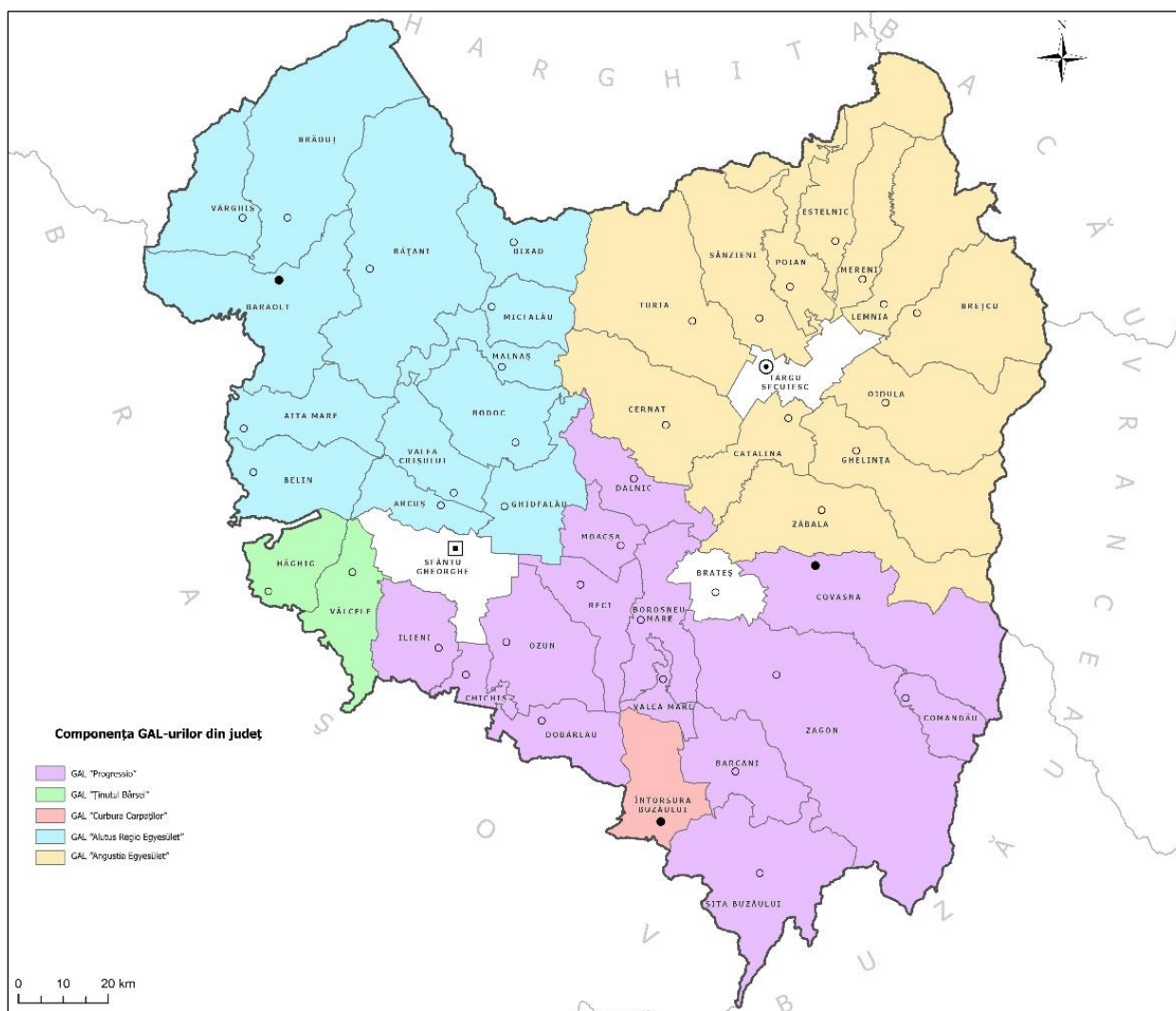

Figura 27 – UAT componente ale GAL-urilor din județul Covasna

Sursa: Planșă proprie pe baza datelor disponibile pe site-urile Web ale GAL-urilor

3. Elemente cheie în formularea strategiei teritoriale

Rezultatul utilizării instrumentelor de planificare spațială cu suport GIS cuprinse în documentația PATJ Covasna, contribuie (1). la identificarea aspectelor care împiedică existența unei coeziuni teritoriale și ulterior (2). la organizarea politicilor și programelor cu caracter spațial ce contribuie la eliminarea disfuncționalităților, precum și la consolidarea și extinderea legăturilor funcționale la nivel județean și regional, favorizând coordonarea dezvoltării UAT-urilor urbane și a parteneriatului urban-rural.

Specific, strategia teritorială elaborată în cadrul PATJ Covasna vizează măsuri de creștere a conectivității județului la rețele de transport și energie și de întărire a coeziunii teritoriale între microregiunile județului, prin alegerea și integrarea spațială a proiectelor ce susțin dezvoltarea socio-economică, reabilitarea, conservarea și protecția resurselor și a patrimoniului natural și cultural al județului.

În scopul sprijinirii dezvoltării policentrice a județului, strategia are o contribuție bivalentă, privind *către interior* prin creșterea conectivității și mobilității și creșterea calității vieții în cadrul UAT-urilor componente și *către exterior*, prin conectarea județului la rețeaua de transport primară. Județul Covasna are în prezent dezvoltate și consolidate următoarele atribute:

1. Resurse de teren cu caracteristici variate ce integrează, în comunitățile urbane și rurale, funcțiuni de locuire și servicii publice, transport terestru și economice;
2. Peisaj cultural variat de calitate, cu obiecte de patrimoniu și habitate diverse de interes comunitar, național;
3. Istorie bogată în evenimente care integrează culturi și stiluri de viață, locuire și arhitectură diverse.

Prin agregarea atributelor menționate, în contextul cooperării regionale cu alte zone cu patrimoniu natural și cultural, strategia de dezvoltare teritorială, în perspectiva anului 2035, permite ca județul Covasna să întreprindă acțiuni și să fructifice oportunități de investiții și cooperare în cadrul Regiunii Centru prin:

1. Contribuția la consolidarea rețelei de localități în context județean și regional în scopul dezvoltării întregii Regiuni Centru, prin creșterea atractivității și a calității vieții în UAT-urile componente;
2. Creșterea masei economice a județului Covasna prin atragerea de investiții cu valoare adăugată, dezvoltarea cercetării și diversificarea activităților de recreere și turistice în scopul creșterii demografice;
3. Consolidarea *mărcii culturale* a Regiunii Centru prin contribuția valoroasă a peisajului cultural propriu județului Covasna;
4. Dezvoltarea de noi parteneriate cu administrații publice și cu sectorul privat.

3.1. Analiza SWOT

În cadrul strategiei teritoriale, analiza SWOT are ca obiectiv cercetarea elementelor cu caracter explicit spațiale ce privesc dezvoltarea echilibrată și atingerea principiilor de coeziune teritorială și competitivitate. Analiza SWOT (1). integrează factorii interni și externi care contribuie atât la dezvoltarea spațială a județului, precum și cei care împiedică în următoarea perioadă atingerea principiilor menționate anterior și (2). contribuie la formularea politicilor teritoriale necesare amenajării echilibrate a teritoriului, precum și a politicilor necesare creșterii calității vieții în UAT-urile componente în scopul atragerii de noi rezidenți, firme și vizitatori.

3.1.1. Factori interni: puncte tari și puncte slabe: Pe baza datelor colectate în etapa de analiză, tabelele următoare integrează principalele aspecte sectoriale ale caracteristicilor teritoriale, atât din punct de vedere factorilor de dezvoltare, cât și al problemelor ce trebuie atenuate/rezolvate.

1 CADRUL NATURAL ȘI MEDIUL

PUNCTE TARI

1. Existența unui cadru natural divers (zone muntoase, de podiș, terenuri arabile, păduri) cu resurse naturale minerale, ape curgătoare și oglinzi de apă, rezerve forestiere și de teren arabil/pășuni;
2. Grad de împădurire mult mai ridicat decât media națională (44% față de 29%);
3. Existența unor bogate straturi acvifere și existența unei rețele hidrografice permanente bine reprezentate;
4. Abundența și varietatea izvoarelor minerale dispuse pe versantul vestic al Munților Bodoc și în Munții Baraolt, în lungul cărora apar izvoarele de la Balványos, Bixad, Micfalău, Malnaș-Băi, Bodoc, Arcuș, Băile Șugaș, Vâlcele, cu ape carbogazoase, cloruro-sodice, bicarbonate, potasice, calcice, magneziene, etc.; Paralele cu aliniamentul menționat există bazinul Râului Negru, pe care se înșiruie izvoarele carbogazoase de la Poian și Peteni dar și izvoarele de la Târgu Secuiesc-Catalina și Covasna. De asemenea, izvoare minerale sunt concentrate și în alte areale din județ, precum în bazinul hidrografic al Baraoltului, la Biborțeni, Herculian, Bățanii Mici, Ozunca-Băi, etc.
5. Alcătuirea geologică complexă oferă importante rezerve de roci utile, mai ales din categoria materialelor de construcții (gresii, andezite, argile, nisipuri, pietrișuri, resurse carbonifere (lignitul) și petrolifere.
6. Existența unei diversități biologice cu caracteristici montane și continentale;
7. Starea ecologică bună și foarte bună pentru 50% din corpurile de apă de tip râu (bazinul hidrografic Olt), în stare bună și foarte bună pe majoritatea corpurilor de apă de tip râu (bazinul hidrografic Buzău și Prahova)
8. Reducerea factorilor de poluare a solului, apei subterane prin implementarea măsurilor din cadrul POIM 2014-2020 și a Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor Covasna;
9. Resurse naturale cu potențial important al surselor regenerabile de energie - biomasa, micro-hidroenergia și energia solară și eoliană
10. Reducerea poluării aerului și a zgomotului rutier prin încurajarea utilizării transportului public și nepoluant.

PUNCTE SLABE

1. Afectarea suprafețelor pădurilor prin atacul dăunătorilor în UAT-urile Comandău, Brețcu și Tălișoara;
2. Evaluarea stării ecologice a corpurilor de apă de suprafață naturale (bazin hidrografic Olt) monitorizate indică o stare moderată a șapte corpurile de apă și un corp de apă cu o stare slabă;
3. Înregistrare depășiri ale standardului de calitate/valorilor de prag ape subterane în UAT-uri: forajele: Sânzieni Ilieni, Ozun, Târgu Secuiesc, Ghidfalău
4. Neutilizarea sistemelor de irigații prin aspersiune, Moacșa-Pădureni, Brateș datorită stadiului avansat de degradare
5. Existența de UAT-uri afectate de inundații produse de cursuri de apă sau torenți: Sfântu Gheorghe, Covasna (curs apă și torenți) Târgu Secuiesc, Aita Mare, Bățani, Belin (curs apă și torenți, Bodoc; Boroșneu Mare; Brateș, Brăduț, Brețcu, Catalina; Cernat, Chichiș, Comandău (torenți), Dobârlău, Hăghig, Ilieni, Lemnia; Malnaș, Ozun, Poian, Reci, Sânzieni, Sita Buzăului (torenți), Vâlcele, Zagon;
6. Existența de UAT-uri cu risc alunecări de teren, scăzut/mediu de tip primar: Baraolt, Covasna, Bățani, Brăduț, Brețcu, Lemnia, Poian, Turia, Vâlcele, Vârghiș, Zagon; (mediu) Întorsura Buzăului, Bodoc, Hăghig, Malnaș, Sânzieni, Sita Buzăului, Valea Crișului; (scăzut) Barcani, Ilieni, Valea Mare. Conform datelor ISU pentru perioada 2005-2015, au fost afectate de alunecări de teren și UAT-urile Bixad, Comandău, Dalnic, Micfalău, Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc
7. Amplasamente încadrate sub incidența Legii 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase (SEVESO) în UAT-urile Bodoc Bixad;
8. UAT-uri potențial afectate în cazul producerii unor avarii deosebit de grave la conductele magistrale de gaz: Bățani Brăduț Brețcu Lemnia Malnaș Poian Sânzieni Turia Vârghiș;
9. UAT-uri cu situri potențial contaminate conform Legii 74/2019 35 în mare parte din industria petrolieră: Reci, Sfântu Gheorghe, Ilieni, Lemnia, Târgu Secuiesc, Hăghig, Întorsura Buzăului, Baraolt, Reci, Covasna Chichiș, Arcuș, Cernat, Ghelinta, Hăghig, Zăbala, Belin Sânzieni;
10. Operatori economici de pe teritoriul județului Covasna care intră sub incidența Directivei IED aflați în UAT-uri Ilieni, Reci, Lemnia, Sfântu Gheorghe, Boroșneu Mare;
11. Existența a 35 de situri potențial contaminate și încadrate a 62,2% dintre UAT-uri ca fiind vulnerabile la poluarea cu nitrați

2. PATRIMONIUL NATURAL, PATRIMONIUL CONSTRUIT, PEISAJE

PUNCTE TARI

1. Existența de arii naturale protejate de interes, național, comunitar stabilite din punct de vedere al bogăției de specii și al habitatelor;

2. Existența a 594 obiective a în LMI 2015 pe cele patru categorii (Cat I-14; Cat II-436; Cat III-8; Cat IV – 9);

3. Existența unor trasee istorice (1). drumurile militare din epoca romană, legături între castele construite pentru apărarea pasurilor și trecătorilor, castele auxiliare de la Olteni(com.Bodoc), Baraolt, Reci (Comolău) Boroșneu Mare, Brețcu (castrul Angvstia); (2). Drumul apelor minerale prin Bixad, Belin, Malnaș Băi, Vâlcele, Bodoc, Șugaș Băi, Mărtănuș, Baraolt, Balványos, Bățanii Mari, Olteni, Peteni, Valea Zălanului; (3). Drumurile transhumanței mocanilor din zona Brețcu Voinești, (4). Trecătoarea/ Drumul Buzăului și Drumul Branului;

4. Bunuri culturale clasate în Patrimoniul Cultural Național Mobil (2268 bunuri 741 la Categoria tezaur și 1527 la Categoria fond);

5. Existența de instituții culturale, muzee și colecții;

8. Patrimoniul cultural imaterial bogat format din tradiții și expresii orale, artele spectacolului, practici sociale, ritualuri, cunoștințe și practici referitoare la natură și la univers, tehnici legate de meșteșuguri tradiționale precum . *Marca tradițională distinctivă* (Tălișoara - fierărit, rotarit, tapițerie, la Belin, atelier de împletit coșuri și de legat mături; Cioplitul în lemn meșteșug tradițional în satul Cernat; Morăritul – la moara de apă din Bățanii Mici) și *Tezaurul uman viu* (reprezentanți ai comunităților locale ce stăpânesc și transmit cunoștințe tradiționale – satul Harale).

5. Organizarea de festivaluri, târguri sau zile ale orașelor și zile ale culturii: Festivalul de Artă fotografică din Ținutul Secuiesc, Festivalul folcloric din Întorsura Buzăului, Nedeia mocănească Sântilia, Festivalul Deliciilor Dulci, Zilele orașelor și Zilele culturii Române și Zilele culturii Maghiare.

6. Existența unui număr semnificativ de peisaje culturale (în sensul Convenției UNESCO)

PUNCTE SLABE

1. Reducerea fondul forestier/ Defrișarea pădurilor și alunecările de teren conduc la modificarea habitatelor;

2. Existența de obiective de patrimoniu construit care din punct de vedere structural sau arhitectural necesită măsuri de punere în siguranță și de restaurare, datorită daunelor provocate de mediu sau de factorul uman, aflate în UAT-urile: Albiș, Alungeni, Araci, Arcuș, Baraolt, Bățanii Mari, Belin, Brețcu, Cernat, Chichis, Covasna, Covasna-Comandău, Dobolii de Jos, Filia, Ilieni, Întorsura Buzăului, Oituz, Ozun, Saciova, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Tamașfalau, Târgu Secuiesc, Turia, Valea Crișului, Vârghiș, Zoltan;

3. Insuficienta vizitare a patrimoniului tangibil rural (în special zona Baraolt) cauzată de accesibilitate dificilă către obiectivele de patrimoniu;

4. Intervenții antropice cu efect negativ asupra calității peisajului (Baraolt, Bixad, Manaș Băi)

3. REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI DEMOGRAFIA

PUNCTE TARI

1. Poziționare geografică favorabilă dezvoltării policentrice regionale având legături cu județe din interiorul Regiunii de Dezvoltare Centru și către județele Bacău și județul Buzău;

2. Constituirea de asocieri între unități administrative urbane și rurale (ADI), pentru asigurarea de servicii publice de interes general;

3. Constituirea de asocieri între comune (Grupuri de Acțiune Locală) pentru realizarea de proiecte de dezvoltare rurală;

4. Întărirea rețelei de localități în urma realizării de investiții în echiparea teritoriului, cu precădere pentru asigurarea accesului la utilitățile și servicii publice de

PUNCTE SLABE

1. Teritoriu cu o tipologie dominant rurală cu un grad de urbanizare scăzut - 49,75% populație urbană, cu peste 6% mai mic decât media națională, fiind sub media regională (de 59,33%);

2. Lipsa cadastrului sistematic în cea mai mare parte a UAT-urilor.

3. Suprafața cumulată a intravilanului UAT-urilor a crescut de peste două ori în ultimii 30 de ani deși populația stabilă a celor 5 centre urbane s-a redus cu peste 25% față de anul 1992, cu scoaterea din circuitul agricol a terenurilor pentru noile dezvoltări fără inițiative/proiecte de conversie a terenurilor/construcțiilor industriale și militare abandonate și semi-abandonate.

bază(cu precădere în zonele urbane funcționale Sfântu Gheorghe-Târgu Secuiesc) ;
5. Fond construit dezvoltat/ modernizat cu precădere în zona de municipii și comune cu patrimoniu cultural clasificat.

4. Existența per ansamblu a cca 1000 ha de terenuri degradate și neproductive în Baraolt, Arcuș;
5. Scăderea densității demografice în vechile vetre în favoarea extinderii tentaculare a zonelor construibile către periferii, mai ales de-a lungul principalelor drumuri având un grad redus de echipare a noilor zone, generând creșterea traficului motorizat pentru practicarea navetei zilnice și a poluării aerului, etc
6. Existența a numeroase diferențe între mediul urban și rural, accentuând inegalitățile între localități și împiedicând dezvoltarea economică echilibrată și integrată a teritoriului. (exemplu, distribuția întreprinderilor și a oportunităților de angajare arată o concentrare evidentă în centrele urbane și în comunele din jurul acestora, fapt care limitează perspectivele economice ale zonelor rurale, contribuind la nivelul scăzut de dezvoltare al acestora)
7. Disparități semnificative între calitatea vieții urbane și rurale identificate în fișele localităților, cu accent pe accesibilitatea la utilități publice (conectare la rețeaua de gaze naturale, canalizare, epurare ape uzate, etc.);
8. Polarizarea firmelor în municipiile Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc, împreună cu fenomenul de suburbanizare, conduc la disparități între localitățile rurale, deoarece comunele situate în imediata apropiere a orașelor (de exemplu, comunele Sita Buzăului, Ghelița, Arcuș) înregistrează un număr mai mare de întreprinderi active comparativ cu localitățile aflate la distanțe mai mari de oraș.
9. Zonele urbane funcționale (metropolitane) ale municipiilor Brașov și Sfântu Gheorghe nu beneficiază încă de un concept integrat de dezvoltare care să exploreze potențialul de valorificare a complementarității lor dintre acestea
10. Mărime demografică mică (sub 1500 de locuitori județul ocupând ultima poziție în cadrul Regiunii de Dezvoltare Centru), Orașele Baraolt și Întorsura Buzăului au o populație de sub 10000 de locuitori. Mărimea medie a așezărilor rurale este de sub 2821 de locuitori.
11. Evoluția populației are un caracter descendent, cu o scădere de 3,02% la nivel județean. Peste 62% dintre UAT-uri înregistrează evoluții descendente. Declin demografic la nivelul comunelor Comandău, Bixad, Lemnia, Brețcu, orașul Baraolt și municipiul Târgu Secuiesc;
12. Pierdere populație activă cauzată de migrația externă (rata medie a plecărilor ridicată peste 14‰) cu o migrație semnificativă în microregiunile Kezdi și Orbai și tinde să se intensifice mai ales în zona Kezdi);
13. Densitate relativ scăzută a populației (sub 25 loc/kmp)) situează județul sub media națională și regională. Peste 68% dintre UAT-uri au o densitate a populației de sub 50 loc/kmp. Cele mai mici densități se înregistrează zona nord vestică a județului (sub 25 loc/kmp), zonă cu o accesibilitate și o polarizare mai slabă. O zonă cu densități relativ mici este și colțul nord estic al județului.
14. Rata medie a sosirilor în județ este scăzută (9,76‰ ca medie a intervalului 2011-2021), situându-se sub media regională și națională. Județul Covasna se află

pe ultima poziție la nivelul regiunii. Rate mai mici de 8% înregistrează comunele Comandău, Brăduț, Estelnic și orașul Baraolt. Peste 37% dintre UAT-uri au rate ale sosirilor mai mici de 10%.

15. Vulnerabilitate demografică medie în 23 UAT-uri, inclusiv orașele Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Covasna și Baraolt și 6 UAT-uri au o vulnerabilitate demografică ridicată (Malnaș, Brețcu, Lemnia, Aita Mare, Bixad și Comandău).

4. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

PUNCTE TARI

1. La nivel județean în anul 2020, județul Covasna a înregistrat o creștere cu 73,2% față de anul 2010 reflectând o dinamică pozitivă rezultată din valorificarea superioară a resurselor materiale și umane;
2. Contribuția semnificativă a sectorului industrial (28%) la Valoarea Adăugată Brută;
3. Creșterea contribuției în formarea PIB, față de anul 2010, a sectoarelor comerț, transporturi și HORECA, cu +216,3 milioane euro, urmate de administrația publică, apărare, educație, sănătate și asigurări sociale, cu +146,8 milioane euro, respectiv de serviciile financiare, tranzacțiile imobiliare, activitățile profesionale, științifice, tehnice și serviciile administrative și de suport, cu o creștere de +102,8 milioane euro;
4. Creșterea cu 22,4% a numărului de unități active economic comparativ cu în anul 2011;
5. Existența în municipiul Sfântu Gheorghe a Centrului Național pentru Bioeconomie, în cadrul incubatorului de afaceri local, îmbogățind infrastructura unităților de cercetare-dezvoltare-inovare;
6. Existența producției de energie electrică utilizând energia solară și biomas (parc voltaic – Sfântu Gheorghe; Centrală fotovoltaică – Reci);
7. Existența pășunilor și a fânețelor ce susțin dezvoltarea sectorului zootehnic;
8. Existența culturilor energetice pentru sectorul de bioenergie;
9. Existența unei suprafețe mari de păduri, reprezentând peste o treime din suprafața totală a județului și constituind astfel o resursă valoroasă pentru industria lemnului și turism.

PUNCTE SLABE

1. Competitiv, contribuția redusă a județului Covasna la PIB al Regiunii Centru, l-a plasat sub valorile medii înregistrate la nivel regional, național și european și generând cea mai mică valoare adăugată brută din regiune;
2. Mediul de afaceri caracterizat de fragmentarea în numeroase întreprinderi de (foarte) mici dimensiuni, județul găzduind cei mai puțini profesioniști activi juridic din întreaga țară și fiind caracterizat de o densitate redusă a agenților economici;
3. Polarizare semnificativă a acestora în municipiile Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc, care ocupă primele două poziții la nivel județean din perspectiva numărului de întreprinderi active, urmate de orașele Covasna, Întorsura Buzăului și Baraolt;
4. Nexploatarea la potențialul maxim a sectorului piscicole, pescuitul fiind o activitate mai degrabă recreativă;
5. Rolul agriculturii în economia județului Covasna este în scădere datorită reducerii interesului în practicarea agriculturii, îmbătrânirea populației, etc generând o scădere a numărului de exploatații agricole;
6. Acte ilicite în domeniul forestier (masă lemnoasă tăiată ilegal) cu efecte negative pentru (1). mediu (perturbarea ecosistemului forestier, pierderea habitatelor pentru speciile de plante și animale, eroziunea solului, contaminarea apei, impactul negativ asupra emisiilor de carbon) și (2). pentru economia județului ca urmare a pagubelor produse naturii;
7. Infrastructură turistică redusă comparativ cu bogăția și varietatea valorilor culturale și naturale precum și o distribuție inegală a unităților de primire turistică;
8. Peisajul mediului de afaceri din județ caracterizat de fragmentarea agenților economici cu capital autohton în numeroase microîntreprinderi cu nivel scăzut de capitalizare și tehnologizare;
9. Ocuparea forței de muncă în sectoare economice cu valoare adăugată relativ mică, care nu se remarcă neapărat prin inovație sau competitivitate ridicată (atât în sectorul industrial, cât și în cel al serviciilor);
10. Somajul pronunțat în rândul tinerilor și în special în cazul celor care provin din mediul rural.

5. INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

PUNCTE TARI

1. Județul Covasna este bine dezvoltat în oferta de servicii sociale publice și private pe diverse tipuri (72 de furnizori acreditați);
2. Județul Covasna are un serviciu dezvoltat privind îngrijirea socio-medicală la domiciliu. Aceste servicii sunt oferite de 4 ONG-uri și sunt cofinanțate anual de Consiliul Județean Covasna;
3. Structura serviciilor de educație la nivelul județului Covasna relevă existența tuturor treptelor de școlarizare (inclusiv a învățământului superior prin cele trei facultăți care funcționează ca "Extensia Sfântu Gheorghe" a Universității Babeș Bolyai);
4. Dezvoltarea învățământului profesional având o creștere de 1544 de elevi. Cele mai mari creșteri (de peste 200 de elevi) au fost în municipiile Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc.

PUNCTE SLABE

1. Discrepanțe mari între mediul urban (3,9 medici la 1000 de locuitori) și mediu rural (cu 0,38 medici la 1000 de locuitori);
2. Lipsa asistenței medicale primare și personalul medical deficitar și cu o vârstă înaintată (medici de familie). Județul Covasna are un deficit de medici, situându-se sub media națională (de 3,11 medici/1000 de locuitori) și sub cea regională (de 3,18 medici/1000 de locuitori). În cadrul regiunii este situat pe penultima poziție. Existența a șase comune fără medici de familie (Boroșneu Mare, Catalina, Dalnic, Malnaș, Mereni, Moacșa și Poian) și cinci unde există doar puncte de lucru. (Arcuș, Brateș, Estelnic, Lemnia și Valea Mare). Existența a patru UAT-uri în care nu există nici un cadru sanitar mediu (Mereni, Moacșa, Ojduța și Dalnic) și a 27 de UAT-uri care au valori de sub un cadru sanitar mediu/1000 de locuitori;
3. Existența de zone greu accesibile în perioada iernii, pentru serviciul de ambulanță, în UAT-urile Sita Buzăului, Barcani, Covasna, Comandău, Brețcu, Brăduț, Bățani, Vâlcele, Vâlcele, Bixad;
4. Populația urbană din zone marginalizate se ridică la un procent de 7,2% la nivel județean. Ponderea cea mai mare a populației urbane care trăiește în zone marginalizate aparține orașului Baraolt (21,23%); Un număr de 23 de UAT-uri se încadrează în definiția marginalizării rurale, dar opt dintre acestea prezintă o marginalizare severă (Bățani, Belin, Boroșneu Mare, Brăduț, Hăghig, Moacșa, Vâlcele, Dalnic);
5. În peste 90% dintre UAT-urile județului se înregistrează scăderi ale populației școlare. Cele mai mari scăderi (de peste 30%) se înregistrează într-o serie de UAT-uri ca Ghidfalău, Aita Mare, Vârghiș, Ilieni, Chichiș, Comandău, Brateș, Brețcu, Baraolt și Estelnic;
6. Numărul de elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial (inclusiv învățământul special) a cunoscut o scădere ușoară de 0,9% (170 de elevi), cu diferențieri teritoriale destul de mari. În 33 de UAT-uri se înregistrează scăderi iar cel mai mare declin (de peste 30%) se înregistrează în cinci UAT-uri rurale: Ghidfalău (-47%), Vârghiș (-41%), Aita Mare (-39%), Chichiș (-38%) și Brateș (-31%). În cifre absolute cele mai mari descreșteri sunt înregistrate în orașele Baraolt (-187 de elevi), Covasna (-124 de elevi) și Târgu Secuiesc (-97 de elevi).

6. CONECTIVITATEA

PUNCTE TARI

1. Localizarea județului Covasna pe coridoarele de transport rutiere și feroviare primare;
2. Conectare facilă la nodul de transport rutier, feroviar și aerian Brașov;
3. Starea de fiabilitate a rețelei de drumuri naționale, este bună;
4. Funcționarea unui transport public de persoane la nivel județean și regional.

PUNCTE SLABE

1. Accesibilitate slabă a UAT-urilor rurale la infrastructura primară de transport terestru;
2. Calitate slabă a drumurilor comunale cu precădere în zona montană din estul județului și în partea de nord-vest a județului;
3. Drumurile naționale au câte o singură bandă pe fiecare sens de circulație generând o capacitate de circulație redusă;
4. Calea ferată, pe traseele din județ, are multe treceri la nivel la intersecția cu rețeaua de drumuri;

5. Intersecțiile, fie între drumuri naționale sau cu cele județene, străzi în orașe sau comune, au amenajări minime, de unde și raportul flux - capacitate (nivel de serviciu) se situează la nivel D sau E, cu un efect negativ asupra fluentei și siguranței traficului;
6. Lipsa unui transport multimodal (căi rutiere-feroviare, biciclete).

7. INFRASTRUCTURA TEHNICO EDILITARĂ

PUNCTE TARI

1. Existența unei rețele hidrografice de suprafață este bine organizată și densă; Existența surse subterane de apă și de izvor;
2. Existența operatorilor de apă potabilă și uzată și a sistemelor de alimentare cu apă.
3. Existența a 32 de sisteme de aprovizionare cu apă potabilă, dintre care 14 sunt autorizate din punct de vedere sanitar (4 în zone urbane și 10 în zone rurale), iar 18 nu sunt autorizate (1 urban și 17 rural). Creșterea la 36 numărul UAT-urilor din județ (80 % din total) racordate la sistemul de alimentare cu apă în 2022.
- 4 Creșterea numărului de locuitori/gospodări conectați la sisteme de canalizare și epurare a apelor uzate, (în intervalul 2018-2022, se constată o dinamică ascendentă a acestora. La nivelul anului 2022, a fost raportat un număr de 124757 persoane racordate la sisteme de canalizare și epurare a apelor uzate (tabel 30), ceea ce semnifică că doar 56% din populația totală este conectată. 90,2% erau rezidenți din urban 89,23% în Sfântu Gheorghe, 87,08% în Târgu Secuiesc, 67,02% în Covasna, 65,62% în Întorsura Buzăului);
5. Proce de finalizarea liniilor de nămol și stațiile de epurare;
6. Existența de surse de producere a energiei electrice (Sfântu Gheorghe, Ghelnița, Reci);
7. Existența infrastructurii de transport energie electrică;
8. Existența infrastructurii de transport gaze naturale;
9. Existența de instalații de telefonie mobilă;
10. Realizarea de investiții în energie regenerabilă;
11. Creșterea ponderii gospodăriilor cu acces la internet de acasă.
12. Finalizarea de investiții pentru protecția apelor de suprafață și a apelor subterane. (au fost implementate (15 proiecte) și sunt în curs de execuție mai multe proiecte al căror beneficiar este ABA Olt. La acestea se adaugă o serie de proiecte, aflate în diverse etape de pregătire În ceea ce privește investițiile de pe teritoriul gestionat de ABA Buzău - Ialomița, se află în curs de execuție proiectul Regularizarea râului Buzău pe zona Întorsura Buzăului Sita Buzăului, etapa I;
13. În fază de proiectare zona Râului Buzău, aval confluență a Pârâului Ilcii, amonte confluență a Crasna, având în vedere lucrări de: îndiguire, în zona localităților în vederea protecției acestora împotriva nundațiilor realizarea unor diguri potcoavă sau inelare, în funcție de configurația terenului în localitățile: Întorsura Buzăului, Sita Buzăului, Zăbrătău, Lădăuți, Barcani.

PUNCTE SLABE

1. Conducte de aducțiune cu grad de uzură ridicat;
2. Existența de UAT-uri fără rețea distribuție apă potabilă (Bățani, Poian, Estelnic, Ojdula, Brețcu-sat Martanuș, Ghelnița-sat Harale, Catalina-sat Imeni, Cernat-sate Albiș, Icafalău, Turia-sat Alungeni, Zăbala, Boroșneul Mare Valea Mare, Dobârlău-sate Valea Dobârlăului, Marcuș, Lunca Marcușului, Chichiș-sat Bachel, Haghigh-sat Iaraș, Vâlcele, Moacșa; Malnaș-sat Valea Zalanului, Ozun-sate Lisnau, Bigfalau, Lunca Ozunului, Magheruș, Lisnau Vale, Reci-sate-Aninoasa, Saciova) ;
3. Existența de parametri neconformi rezultați din analiza probelor de apă potabilă în zonele mari de aprovizionare din județul Covasna, Sfântu Gheorghe (Chilieni, Coșeni, Ilieni, Dobolii de Jos, Sâncrai, Arcuș, Ozun, Sântionlunca, Bicfalău), Târgu Secuiesc (Lunga, Săsăuși, Tinoasa, Sânzieni), Covasna (Chiuruș, Brateș, Pachia, Telechia), Întorsura Buzăului (Floroaia, Brădet, Barcani, Sita Buzăului), Baraolt
4. Idem pentru zonele mici de aprovizionare: Catalina-Hătuica - Mărtineni – Mărcușa, Mereni – Lutoasa, Dobârlău, Comandău, Turia, Căpeni, Bodoc, Valea Crișului – Calnic, Zălan – Olteni, Dalnic, Hăghig - numai rețea, Păpăuți, Aita Mare, Lemnia, Reci, Brețcu Ghidfalău - Zoltan - Fotoș – Mărtănuș, Cernat, Belin-Belin – Vale, Ghelinița, Bixad, Brăduț - Filia - Doboșeni – Tălișoa, Zagon, Malnaș - Malnaș Băi, Vârghiș, Biborțeni, Micfalău;
5. Existența de UAT-uri fără rețea de canalizare (Bățani, Sânzieni, Poian, Ojdula, Catalina, Dalnic, Moacșa, Valea Mare, Dobârlău, Vâlcele, Belin, Aita Mare)
- 6.. Inexistența de stații de epurare în mediul rural;
7. Un grad redus de conectare al populației la sisteme cu treaptă terțiară de epurare (9,8%)
8. Existența de UAT-uri fără rețea de gaze naturale (Estelnic, Mereni, Poian, Ojdula, Ghelnița, Zăbala, Catalina, Zăbala, Brateș, Zagon, Comadău, Barcani, Sita Buzăului, Intorsura Buzăului, Valea Mare, Boroșneul Mare, Dalnic, Cernat, Bixad, Malnaș, Bodoc, Valea Crișului, Arcuș, Ghidfalău, Moacșa, Reci, Ozun, Dobârlău, Chichiș, Vâlcele, Aita Mare, Belin, Hăghig;

3.1.2. Factori externi integrați: oportunități și pericole: Oportunitățile și pericolele ce vizează dezvoltarea se manifestă în mediul extern (derivat din contextul regional, național și internațional) și influențează demersul autorităților publice locale în mod general în toate sectoarele dezvoltării.

Oportunități în dezvoltarea teritoriului

1. Avantaje comparative constituite prin gradul de accesibilitate a județului față de alte regiuni ale țării, prin poziția sa geografică și de oportunități de conectarea la rețelele de transport terestru și aerian;
2. Disponibilitatea finanțărilor pentru dezvoltarea urbană și rurală, precum și pentru o serie de priorități sectoriale de interes pentru dezvoltarea județului, menționând cu prioritate autostrada A13 (Brașov- Bacău) care ar avea un rol important în asigurarea legăturii cu Moldova pe relația Est;
3. Creșterea migrației forței de muncă spre România, din afara spațiului european;
5. Progresul tehnologic ca factor determinant în dezvoltarea unei economii și administrații moderne;
6. Prioritățile UE legate de dezvoltarea durabilă, combaterea schimbărilor climatice și utilizarea energiilor regenerabile;
7. Recunoașterea importanței la nivel național și internațional a patrimoniului construit și natural al județului;
8. Existența de resurse naturale și culturale care contribuie la dezvoltarea turismului în județ.
9. Depunerea la UNESCO a dosarul multinațional Transhumanța, strămutarea sezonieră a turmelor pentru a fi înscris în Lista Reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității din Albania, Andorra, Austria, Croația, Franța, Grecia, Italia, Luxemburg și România;
10. Propunere pentru Lista Indicativă a Patrimoniului Mondial UNESCO, la categoria Situri Culturale: Biserica Romano catolică "Sf. Emeric" din satul Ghelița, comuna Ghelița și Ansamblul conacelor din satele comunei Ozun (satele Bicfalău, Ozun, Măgheruș, Sântionlunca).
11. În cadrul dosarului "Frontierele Imperiului Roman Dacia" depus la UNESCO la începutul anului 2023, județul Covasna se înscrie cu drumul roman limes ul ce pornește de la Dunăre și trece munții Carpați până la Brețcu (castrul Angvustia) Segmentul 6 Alutanus (Olteni, Baraolt) și Segmentul 7 Transalutanus (Brețcu, Boroșneu Mare, Reci)
12. Dezvoltarea turismului rural (ex. Ozun), religios și balnear (ex. "Drumul Apelor Minerale" (ex. Bixad, Belin, Malnaș, Bodoc, Șugaș Băi, Mărtănuș, Baraolt) sau un tr. ascu turistic ce include băile tradiționale secuiești: (ex. Cernat, Bodoc, Olteni, Peteni (UAT Zăbala), Hățuica(UAT Cătălina) .prin PNRR.în: zona Baraolt, zona Sepsi, zona Kezdi, zona Orbai, zona Întorsura Buzăului; (ex.comuna Ozun
13. Dezvoltarea de rute culturale tematice: Trasee ale conacelor și castelelor; Trasee ale cetăților și fortificațiilor; Traseul bisericilor fortificate; Traseul bisericilor cu plafond casetate; Traseele legendei Sfântului Ladislau; Traseele locurilor cu semnificații privind lupta pentru independență din perioada 1848 1849; Traseul echipamentelor de tip industrial, mori, furnale istorice, plan înclinat, ateliere meșteșugărești;
12. Propuneri de trasee culturale la nivel european: *Via Mariae* (Mariazell din Austria, Budapesta, Mariapocs și Sumuleu Ciuc, de unde se poate ramnifica pe teritoriul județului Covasna către Târgu Secuiesc-Sfântu Gheorghe, Estelnic și Baraolt; *Ruta Caminio de Romania* al cărui traseu străbate județul Covasna pe direcția Miercurea Ciuc - Sfântu Gheorghe; *Traseu biciclete*.

Pericole în dezvoltarea teritoriului

1. Continuarea polarizării activităților economice în arealul aflat sub influența municipiului Sfântu Gheorghe pe termen mediu conduce la continuarea prezenței disparităților teritoriale existente; De asemenea este de luat în considerare impactul Zonei Metropolitane Brașov asupra dezvoltării economice a județului Covasna și a creșterii navetismului.
2. Continuarea procesului de depopulare a comunităților rurale cauzată de scăderea demografică și de reducere a populației apte de muncă și a populației tinere;
3. Fragmentarea habitatelor apare în mod natural în timp prin activități antropice sau ca urmare a unor evenimente naturale precum apariția de furtuni în special în sezonul cald, între lunile aprilie și octombrie cu efecte distructive asupra alimentării cu energie electrică, telefonie, distrugerea culturilor agricole, blocări de căi de transport, distrugere de proprietăți, etc.
4. Zonarea seismică a teritoriului României, este VII (exprimată în grade MSK) din județul Covasna și cuprinde municipiul Sfântu Gheorghe, municipiul Târgu Secuiesc, dar și orașul Baraolt. În același timp, orașele Covasna și Întorsura Buzăului sunt încadrate cu o intensitate seismică de VIII (grade MSK).

3.1.3. Factori ce asigură coordonarea cu principiul dezvoltării durabile: Privit prin prisma principiului dezvoltării durabile, județul Covasna însumează un pachet de puncte tari și puncte slabe care poziționează elementele esențiale ce sunt luate în considerație de strategia teritorială a PATJ Covasna, accentuând asupra necesității (1). realizării investițiilor publice și private planificate pentru următorii 15 ani, (2). conectivității totale la rețeaua TEN-T și TEN-E, (3). creșterii calității vieții în comunitățile rurale ca factor de stabilizare și atragere de noi rezidenți și antreprenori și (4). susținerii unei economii competitive în mediul urban.

Tabel 10 – Analiza factorilor ce asigură principiul dezvoltării durabile

	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Dezvoltare Durabilă: A. Promovarea transportului durabil și înlăturarea piedicilor esențiale existente în rețelele de infrastructură de transport	<ol style="list-style-type: none"> 1. Accesibilitate ridicată asigurată direct prin existența unei rețele de drumuri, căi ferate și indirect, prin județul Brașov, către aeroportul internațional Brașov-Ghimbav; 2. Existența zonei urbane funcționale Sfântu Gheorghe-Târgu Secuiesc conectată la rețeaua de transport primară; 3. Existența transportului public care acoperă teritoriul județului 4. Dezvoltarea de trasee de circulație pe biciclete 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa unui nod de transport multimodal cu un număr semnificativ de transferuri de bunuri și de călători; 2. Zone rurale cu accesibilitate scăzută; 3. Caracteristici geometrice (o singură bandă pe fiecare sens de circulație, intersecții) pasaje CF la nivel..
Dezvoltare Durabilă: B. Protecția mediului și încurajarea folosirii în mod durabil a resurselor naturale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Existența de resurse naturale și de patrimoniu natural (cursuri de apă, izvoare ape minerale, terenuri arabile, păduri, lacuri etc); 2. Existența de habitate naturale valoroase și variate; 3. Valorificarea surselor de energie regenerabilă. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Degradarea terenurilor, implicit a peisajelor și a calității apelor datorită activităților antropice;.
Dezvoltare Durabilă: C. Susținerea adaptării la schimbările climatice, managementul riscurilor și prevenirea acestora	<ol style="list-style-type: none"> 1. Existența politicilor naționale și județene pentru controlul și reducerea emisiilor de CO2; 2. Existența de planuri de apărare (PAAR). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teritoriul județului afectat de riscuri naturale (inundații, alunecări de teren).și furtuni ocazionale;
Dezvoltare Durabilă: D. Schimbarea către o economie cu emisii de carbon scăzute	<ol style="list-style-type: none"> 1. Condiții favorabile producerii de energie regenerabilă; 2. Existența de Fonduri ESI pentru dezvoltarea unei economii cu emisii de carbon reduse. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transport predominant auto, mai ales în zonele urbane, ce aduce costuri ridicate de mediu prin emisii de CO2.

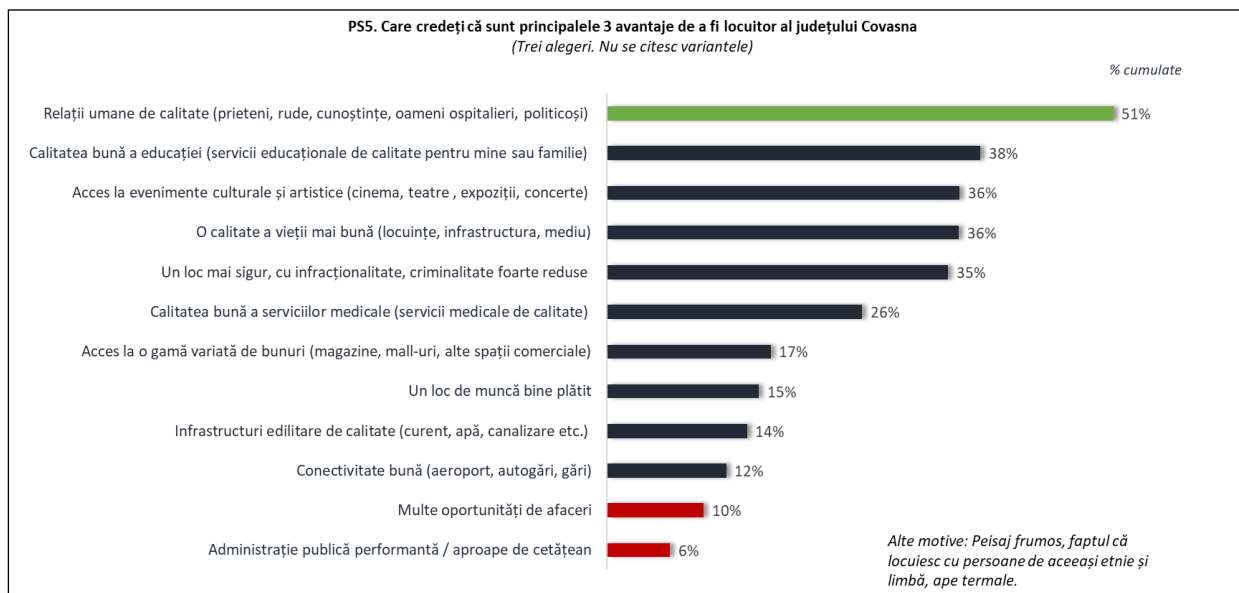
3.2. Avantaje și dezavantaje la nivel zonal

Analiza SWOT a fost confruntată și și printr-o analiză a factorilor interesați, în baza unui sondaj de opinie realizat în Etapa I – Studii de fundamentare – Sondaj asupra populației din cadrul PATJ Covasna. Figurile următoare centralizează punctele de vedere culese de la cetățeni și firme, exprimate în legătura cu elemente cheie ce privesc avantajele și dezavantajele cu care se confruntă județul Covasna la nivelul celor cinci zone. Principalele avantaje percepute, la nivelul tuturor zonele sunt calitatea peisajelor, la care în mod particular, pe zone, în ierarhia principalelor se adaugă zece mențiuni:

- pentru Baraolt infrastructura dezvoltată care susține atractivitatea turistică,
- pentru Întorsura Buzăului lipsa de poluare care susține atractivitatea turistică,
- pentru Kezdi calitatea aerului, obiectivele naturale și evenimentele locale,
- pentru Orbai turismul balnear și resursele balneare,
- pentru Sepsii calitatea vieții și accesibilitatea bună.

Alte elemente specifice la nivel zonal au fost în Baraolt prezența locurilor de muncă și a investițiilor, în Întorsura Buzăului calitatea drumurilor și proximitatea față de Buzău și Brașov, în Kezdi administrația de calitate și băile termale, în Orbai calitatea școlilor și atractivitatea pentru investitori, iar în Sepsii resursele naturale și calitatea relațiilor interetnice. Avantajele prezentate într-o formă centralizată la nivel micro-regional locuitorii sunt prezentate în figura 28:

Figura 28 – Avantajele de a fi locuitor al județului Covasna

Lista avantajelor este prezentată pe zone în figurile următoare:

Figura 29 – Avantaje menționate în urma interviului (zona Baraolt, Intorsura Buzăului, Kezdi)

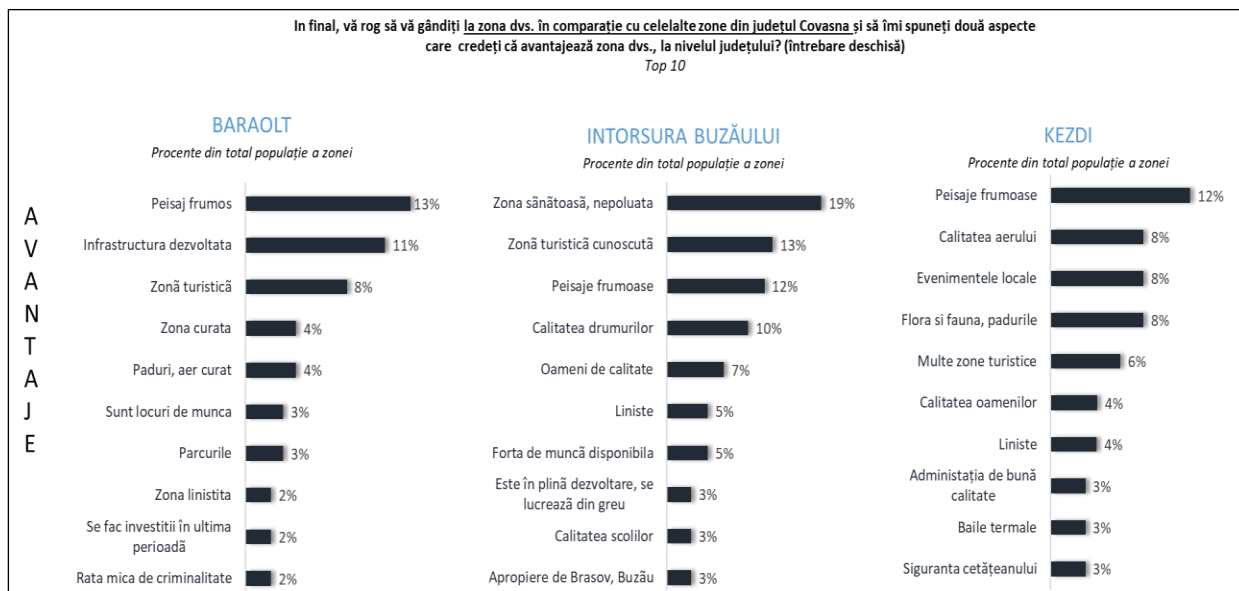
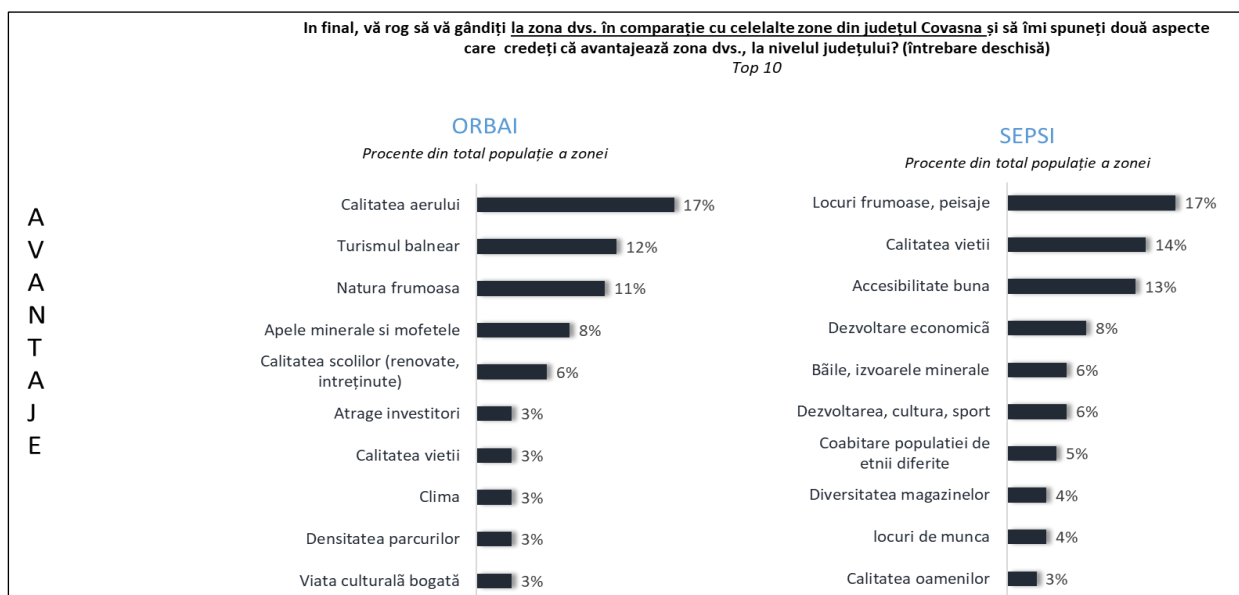

Figura 30 – Avantaje menționate în urma interviului (zona Orbai, Sepsi)

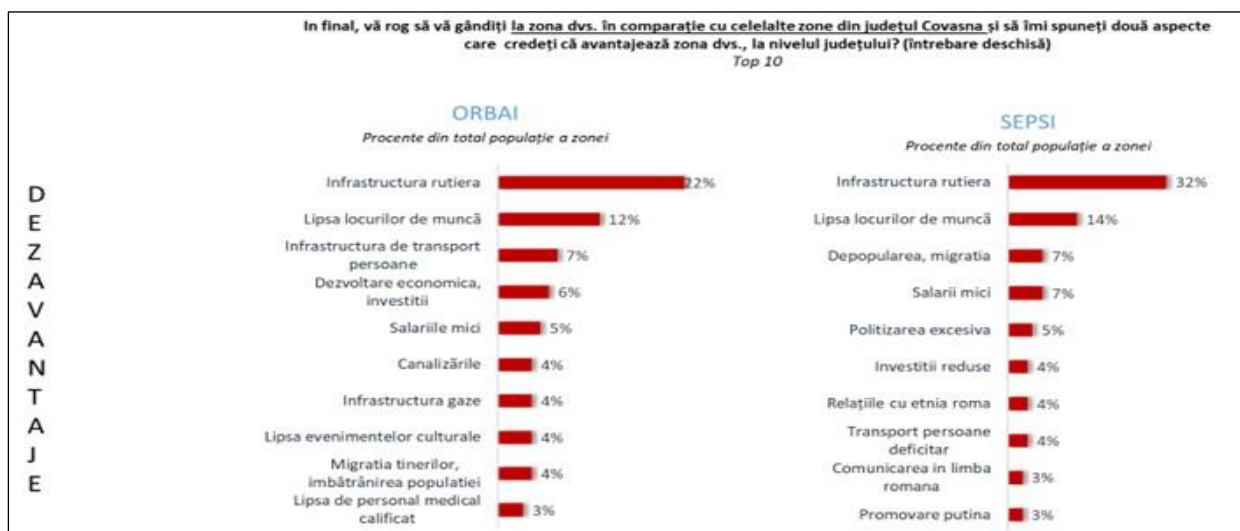
Dezavantajele menționate de către respondenți au în prim plan lipsa locurilor de muncă și salariile mici. Fiecare dintre zone se adaugă elemente specific conform figurii 31:

- în Baraolt în prim plan sunt migrația și deficitul de infrastructură rutieră, respectiv lipsa unei autostrăzi care să facă legătura între județ și rețeaua națională de drumuri de mare viteză, de asemenea percepția în zonă că ritmul investițiilor a scăzut de unde și deficitul de locuri de muncă;
- în Întorsura Buzăului investițiile insuficiente și calitatea scăzută sau lipsa infrastructurilor edilitare se adaugă deficitului de locuri de muncă;
- în Kezdi infrastructura rutieră deteriorată și deficitul de transport public sunt elementele care dezavantajează zona;
- în Orbai deficitul de infrastructură rutieră se poziționează în prim plan, coroborat cu lipsa investițiilor și a facilităților de transport călători;
- în Sepsi alături de infrastructura rutieră deteriorată, cu ponderea cea mai mare dintre toate cele cinci zone ca aport la deficitul de atractivitate, se adaugă, în plus față de elementele generale depopularea și politizarea excesivă.

Figura 31 – Dezavantajele menționate în urma interviului

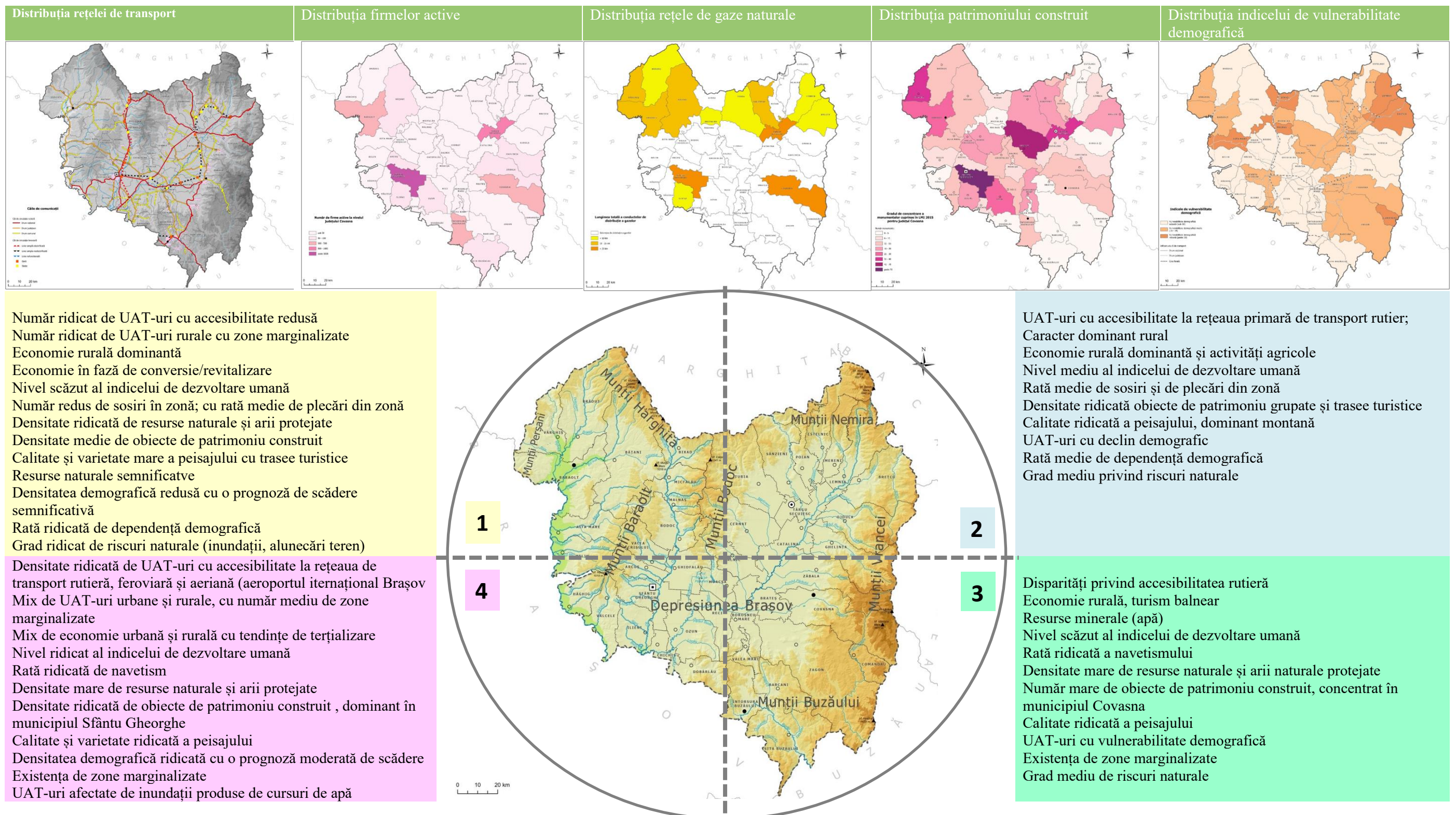

Figura 32 – Avantajele menționate în urma interviului

Analiza spațială acestor factori în cadrul județului este detaliată în cele patru cadrane din figura de mai jos ”Abordarea integrată a atributelor esențiale dezvoltării policentrice echilibrate a județului Covasna”.

Figura 33 – Abordarea integrată a atributelor esențiale dezvoltării policentrice echilibrate a județului Covasna

4. Dezvoltarea structurii dezvoltării policentrice

4.1. Importanța structurii policentrice în configurarea strategiei teritoriale

Dezvoltarea unui sistem urban policentric și echilibrat și consolidarea parteneriatului dintre zonele urbane și rurale reprezintă obiective politice și opțiuni pentru teritoriul UE⁷. Strategia de dezvoltare teritorială a județului Covasna abordează dezvoltarea policentrică prin identificarea dinamicii zonelor economice, a funcțiunilor urbane și proiectarea acestora la nivel regional, într-un registru al complementarității și cooperării în domenii de interes și de beneficiu comun pentru UAT-urile participante.

Această perspectivă de dezvoltare, susținută de programe sectoriale pe termen de 10-15 ani, consideră sinteza din figura 33, în care județul Covasna, prin integrarea caracteristicilor sale privind conectivitatea, valorilor naturale și culturale coroborate cu elementele privind economia, generează arhitectura unui agregat socio-economic direcționat către creșterea calității vieții în UAT-urile componente și a găsirii formelor de răspuns la aspectele climatice specifice județului.

În prezent, considerând poziția județului Covasna în cadrul rețelei de transport primară, există condiții pentru configurarea unui concept de dezvoltare policentrice favorabilă întăririi rețelei de localități atât la nivelul zonelor urbane funcționale și a zonelor rurale funcționale⁸, privită la nivel regional și județean agregând zone urbane, rurale, zone cu patrimoniu natural și cultural de interes turistic.

Dezvoltarea policentrică a județului este abordată pe două paliere. Primul palier abordează nivelul regional urmărind (1). legătura dintre zone urbane și grupări de orașe prin rețele de transport internațional/național/regional/local. La acest nivel se evidențiază legătura județului cu Zona Metropolitană Brașov.

Palierul doi, la nivel județean, înregistrează o dinamică redusă a dezvoltării policentrice, cu o dezvoltare spațială neechilibrată și cu disparități teritoriale, fenomen influențat de caracteristicile geografice, conectivitatea și tipologia predominant rurală a județului.

Teritoriul județului cuprinde UAT-uri din arealele Kezdi, Sepsi, Orbai cu o mai bună conectivitatea și de aici un schimb sporit de bunuri, persoane și servicii, dar și UAT-uri precum cele din arealele Baraolt și Intorsura Buzăului cu diferențe privind dezvoltarea economică și socială, oportunitățile de dezvoltare și standardele de calitate a vieții.

4.2. Contextul regional al dezvoltării policentrice

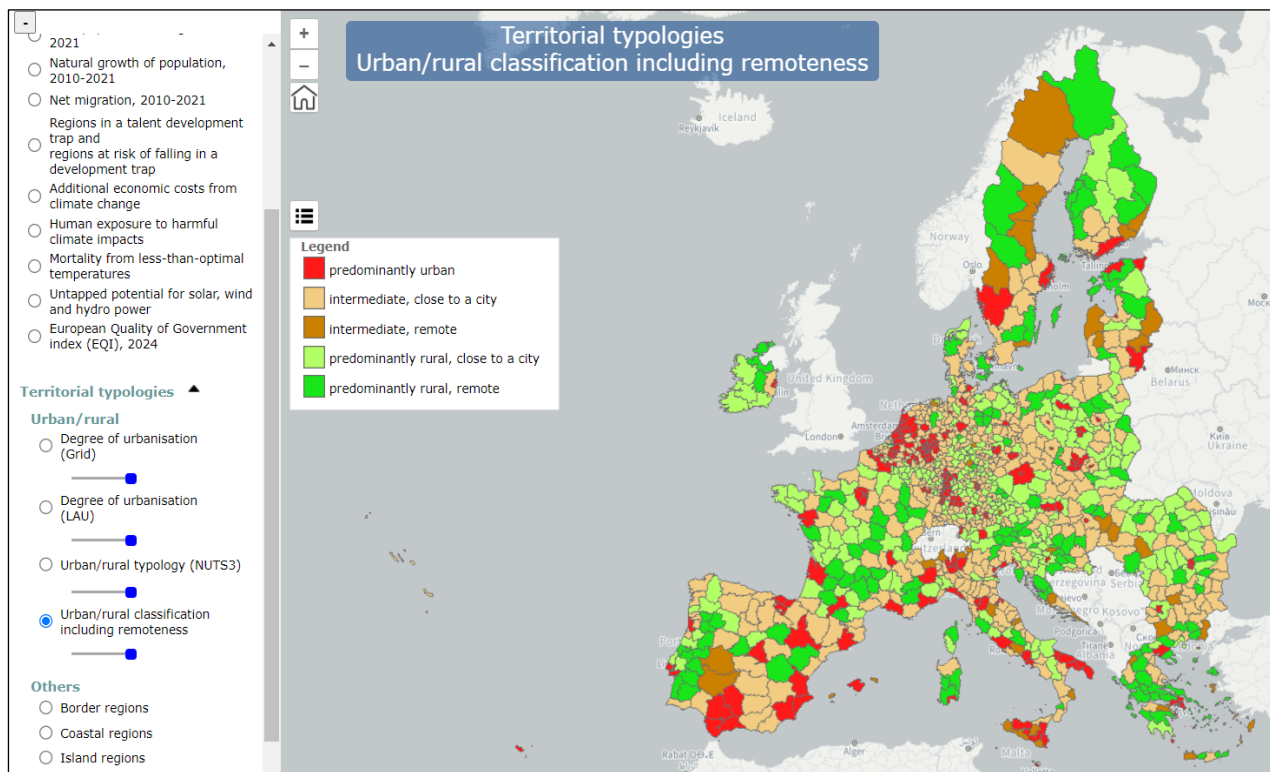
În Regiunea de Dezvoltare Centru, rețeaua policentrică este alcătuită din polul național de dezvoltare Brașov, 5 poli regionali de dezvoltare (Târgu Mureș, Alba Iulia, Sibiu, Sfântu Gheorghe și Miercurea Ciuc) o rețea densă de poli de dezvoltare intraregională, poli locali de dezvoltare și centre de creștere.

Din punct de vedere al tipologiei teritoriale județului Covasna este predominant rural în apropierea unui oraș, având în vecinătate teritorii cu o tipologie intermediară, la sud (județul Brașov) și rural izolată spre nord în județul Harghita. Lanțul muntos al Carpaților Orientali separă județul Covasna de județe din Regiunea Nord-Est și Sud-Est cu o tipologie similară.

⁷ 1999, ESDP European Spatial Development Perspective Towards Balanced and Sustainable Development of the Territory of the European Union

⁸ Lucrările privind definirea unei zone rurale funcționale (ZRF) este una dintre acțiunile comunicării privind o viziune pe termen lung pentru zonele rurale ale UE și se desfășoară în prezent în cadrul Comisiei Europene (2024, Ninth report on economic, social and territorial cohesion).

Figura 34 – Tipologie urban-rural pentru regiunile de nivel NUTS 3 – o tipologie regională

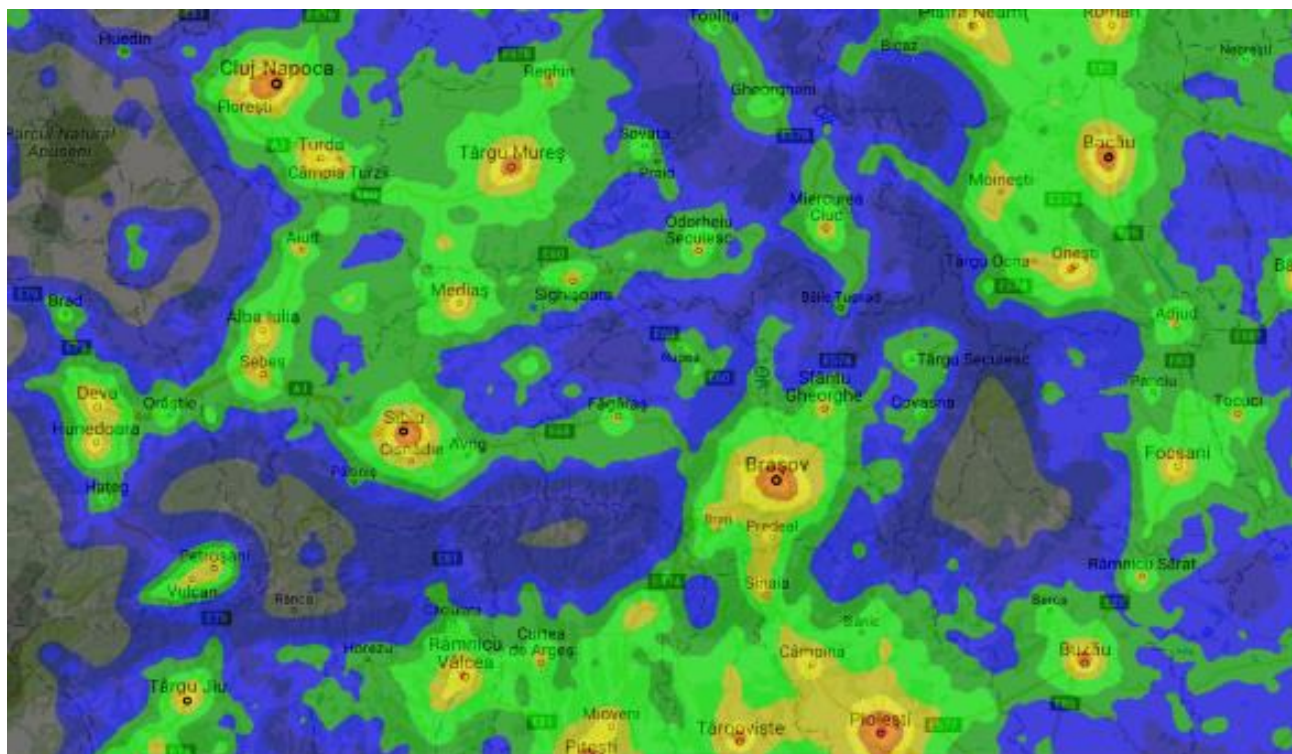

https://ec.europa.eu/regional_policy/assets/scripts/map/regio-gis-maps/9cr/9cr.html?lyrnum=9

Din punct de vedere al compoziției urbane, Regiunea de Dezvoltare Centru este formată din grupări de UAT-uri reprezentative respectiv Zona Metropolitană Brașov în județul Brașov, municipiul Sibiu și zona sa de influență în județul Sibiu, Târgu Mureș-Reghin în județul Mureș, și Alba-Iulia-Sebeș în județul Alba.

În teritoriul județului Covasna se evidențiază legătura predominantă a municipiului Sfântu Gheorghe cu zona Metropolitană Brașov și zona Târgu Secuiesc-Covasna bordată de lanțul Carpaților Orientali. O imagine satelitară nocturnă asupra regiunii, relevă direcțiile și intensitatea dezvoltării UAT-urilor și a relațiilor teritoriale stabilite între UAT-urile componente Regiunii Centru.

Figura 35 – Intensitatea luminoasă a UAT-urilor din Regiunea Centru, Regiunea Nord-Vest și Nord-Est

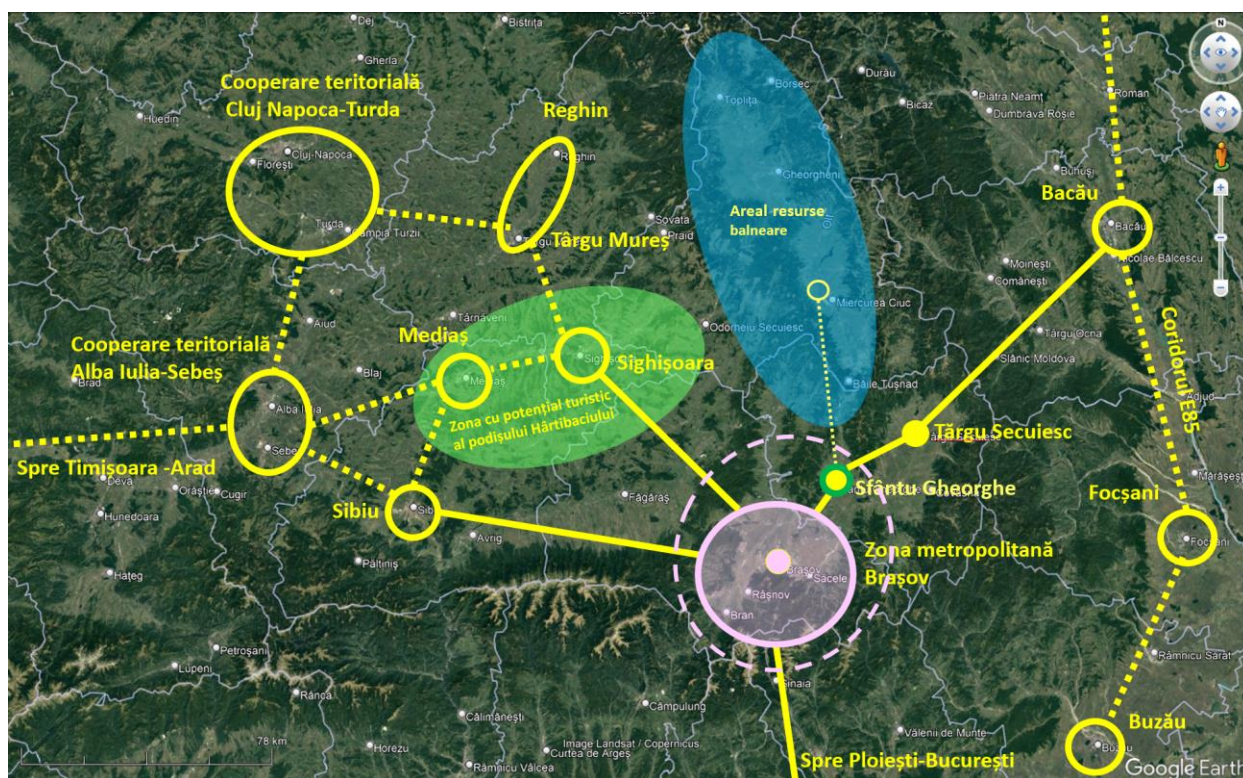
Sursa: https://www.reddit.com/r/ImagesOfMoldova/comments/5nsg7i/har%C4%83_cu_poluarea_luminoasa%C4%83_din_rom%C3%A2nia_%C8%99i/?rdt=41865

În general, o infrastructură de transport dezvoltată reprezintă un factor de localizare a obiective din sectoarele economice, asigurând conectivitatea UAT-urilor aflate pe traseul coridoarelor de transport menționate, contribuind astfel la o creștere a mobilității bunurilor, forței de muncă și a vizitatorilor.

Din punct de vedere conectivitate, axele structurante naționale ce cuprind județul Covasna relevă o schemă predominant lineară pe direcția nord-est-vest, conectând infrastructura de transport terestră primară, formată din E85, E81 cu conexiuni ulterioare la E60 și E68, feroviare cu magistralele M200, M300 și M400 și infrastructura de transport aeriană Aeroport internațional Brașov-Ghimbav, Sibiu și Bacău.

În plan regional, infrastructura de transport terestră către județul Buzău, prin DN 10, constituie accesul către ”Geoparcul Tinutul Buzăului”, obiectiv UNESCO, și mai departe către Dunăre, iar prin DN 12 județul Covasna este conectat direct cu județul Harghita contribuind, prin caracteristicile geografice și a resurselor naturale și a valorilor de patrimoniu similare, la creșterea ariei de alegere pentru ”consumatorii” din piața turismului balnear și cultural.

Figura 36 – Schema conectivității zonelor urbane la nivel regional

Legendă

	Conectivitate directă prevăzută în orizontul de timp 2030 îmbunătățită prin investiții în sectorul rutier spre Sibiu și Bacău și în sectorul feroviar spre Sighișoara
	Legături existente între UAT-uri urbane și în cadrul Regiunii Centru, dar fără impact semnificativ asupra dezvoltării județului Covasna
	Zonă cu potențial turistic rural a cărei dezvoltare este în beneficiul comun al UAT-urilor din județele Brașov-Sibiu-Mureș
	Areal cu densitate ridicată de stațiuni balneo și resurse de ape minerale

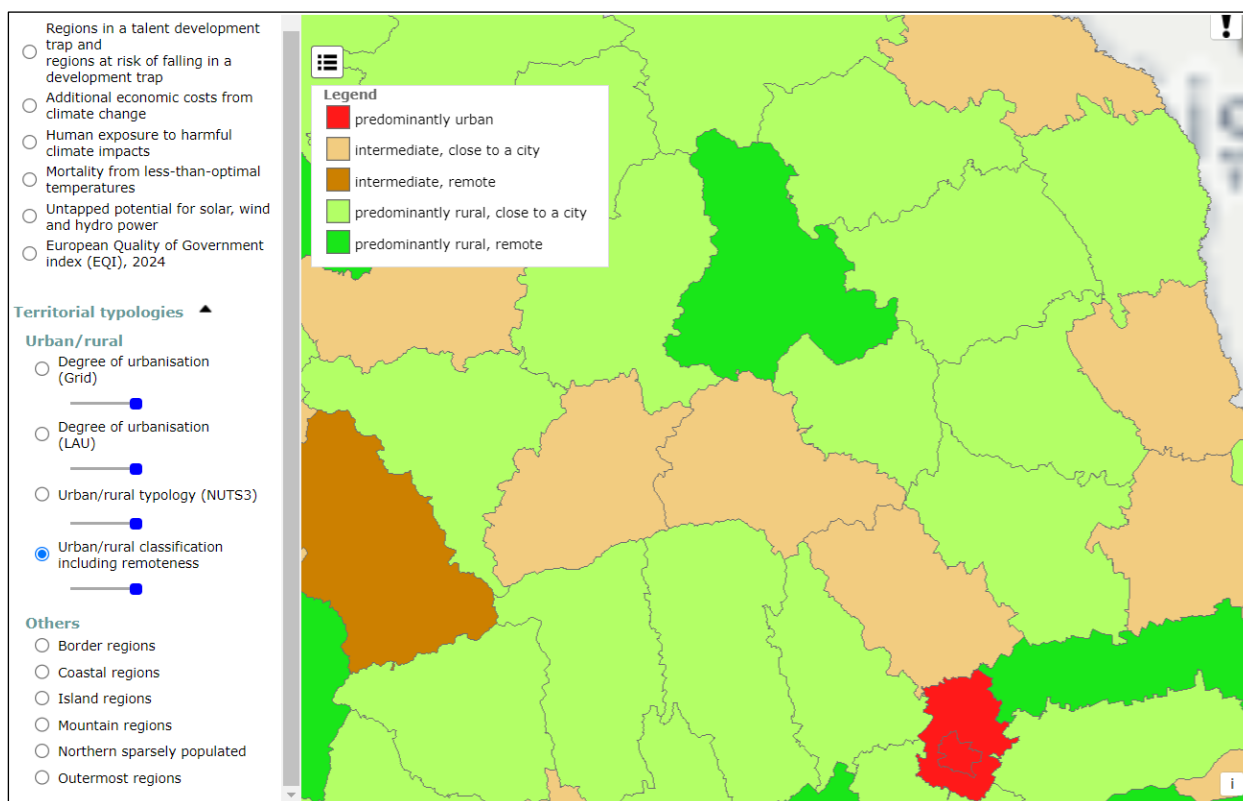
4.3. Perspectiva dezvoltării policentrice la nivel județean

Palierul doi de analiză privește capacitatea de polarizare a orașelor și municipiilor și implicit de a funcționa ca UAT-uri care (1). pot genera în zona lor de influență dezvoltare economică și socială în beneficiul altor UAT-uri și (2). pot constitui o rețea policentrică interjudețeană și intrajudețeană pe baza complementarității și cooperării în formularea de politici de dezvoltare teritorială la nivel regional.

În prezent nivelul de dezvoltarea UAT-urilor din județ este influențată de caracteristicile geografice, de aspectele demografice, de gradul de conectivitate la infrastructura de transport, a nivelului de echipare tehnico-edilitară a teritoriului și de dinamica economică, fiind diferit în zonele Baraolt, Kezdi, Sepsi, Orbai și Intorsura Buzăului.

Privit din punct de vedere al tipologiei teritoriale, județul Covasna relevă un caracter dominant rural în apropierea unui oraș având la sud și sud vest un teritoriu cu o tipologie intermediară în apropierea unui oraș, județul Brașov, iar la nord un teritoriu predominant rural cu zone izolate, județul Harghita.

Figura 37 – Tipologia teritoriului la nivelul județului Covasna

Sursa: https://ec.europa.eu/regional_policy/assets/scripts/map/regio-gis-maps/9cr/9cr.html?lyrnum=9

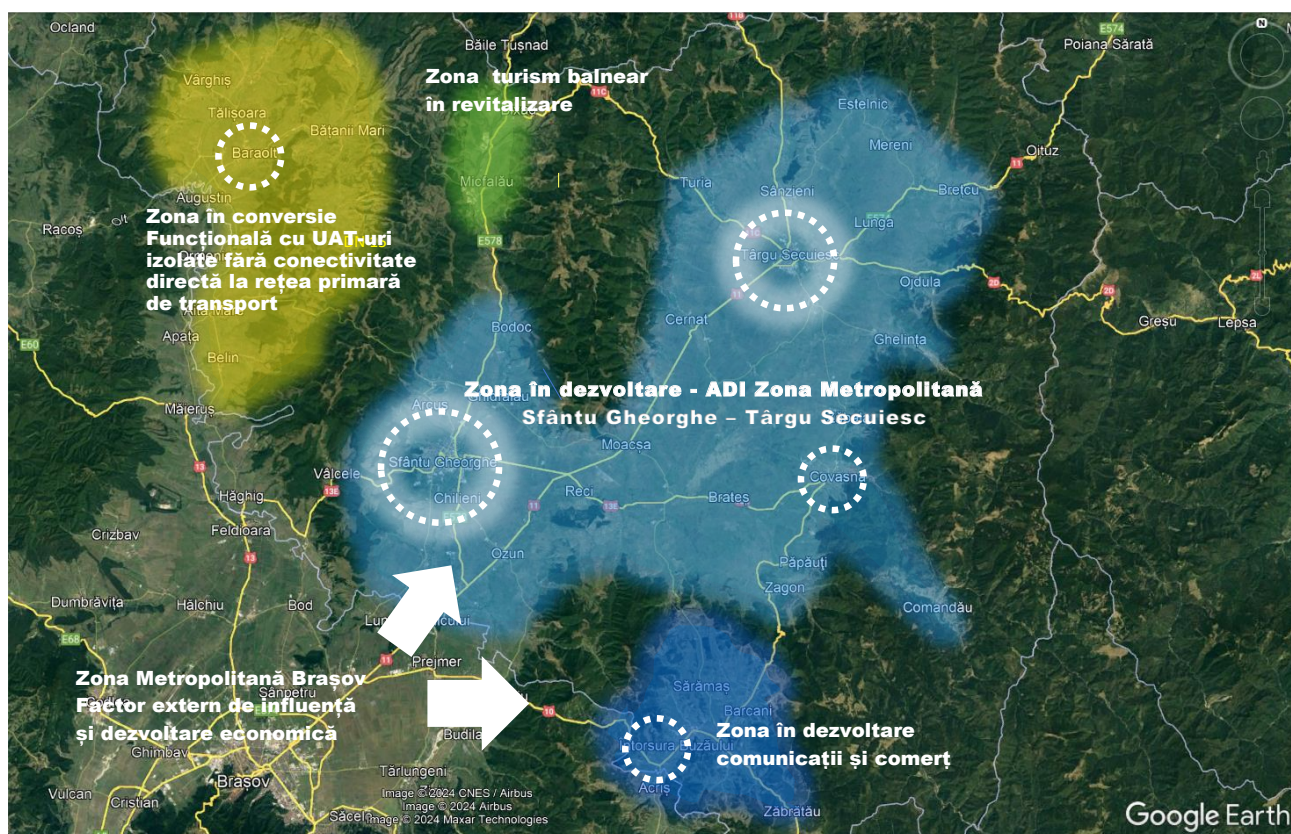
În detalierea conceptului de dezvoltare policentrică (prin adoptarea principiilor dezvoltării policentrice promovate la nivelul UE cu scopul de a reechilibra rețeaua națională de localități sunt determinate cinci categorii de poli de dezvoltare. În acest context la nivel județean Municipiul Sfântu Gheorghe, municipiu reședință de județ, este clasat în categoria poli principali la nivel județean. Municipiul Târgu Secuiesc este clasat în categoria pol județean secundar, iar orașele Baraolt, Covasna și Întorsura Buzăului sunt clasate în categoria centre urbane cu rol zonal. Județul Covasna are în structura rețelei de localități un pol regional de dezvoltare și patru centre urbane cu rol zonal. Indicele capacității de polarizare a localităților identificat prin PATN (2014) este prezentat în tabelul 11 și în figura 38.

Tabel 11 – Indicele de polarizare a localităților identificat prin PATN (2014)

Polii de dezvoltare	Indicele capacității de polarizare	Categoria
Municipiul București	63,33	Capitala
Municipiul Sfântu Gheorghe	14,85 (profil economic terțiar – rang localitate II)	Pol principal la nivel județean
Municipiul Târgu Secuiesc	10,35 (terțiar – rang localitate II))	Pol secundar la nivel județean
Oraș Covasna, Stațiune turistică de interes național ⁹	8,60 (multifuncțional – rang localitate III))	Centru urban cu rol zonal
Oraș Baraolt	7, 0 (terțiar – rang localitate III)	Centru urbane cu rol zonal
Oraș Întorsura Buzăului	6,75 (multifuncțional – rang localitate III)	Centru urbane cu rol zonal

⁹ Sursa: Anexa nr 5 la Hotărârea Guvernului nr 852/2008), cuprinzând lista stațiunilor turistice de interes național (care includ și stațiunile balneare) actualizată în ianuarie 2019:

Figura 38 – Prezentarea spațială a gradului de polarizare a UAT-urilor componente

Suport Google Earth - Ilustrare proprie

O analiză detaliată a UAT-urilor din județul Covasna, privită din punctul de vedere al compoziției și al rolului acestora în dezvoltarea policentrică, conduce la identificarea următoarelor caracteristici:

Caseta 2: Descriere factori favorabili unei dezvoltări policentrice:

1. Reședința de județ, municipiul Sfântu Gheorghe UAT-urban, are o importanță interjudețeană și este amplasată în zona de influență economică a Zonei Metropolitane Brașov și conectat la infrastructura primară de transport cu legături directe către județul Bacău, Harghita, Buzău.
2. Municipiul Târgu Secuiesc plasat în centrul zonei depresionare Târgu Secuiesc (numită și Depresiunea Râului Negru) reprezintă un pol de echilibru pentru canevassul zonelor rurale învecinate și este plasat pe DN11 avînd legătură directă cu coridorul rutier Brașov-Bacău.
3. În funcție de specializare economică rețeaua dezvoltării policentrice a UAT-urile prezintă următorul mix respectiv: 53,3% (24 localități) au un profil economic agricol, 20% (9 localități) au un profil economic agricol și de servicii, 15,6% (7 localități) au un profil economic predominant agro-industrial și 11,1% (5 localități) au un profil economic industrial și de servicii .
4. Malnaș-Băi și este în proces de revitalizare mărind numărul de stațiuni balneoclimaterice din județ. Impreună cu Bodoc, stațiune turistică de interes local și un centru importante de imbutelierea apelor minerale, Malnaș-Băi consolidează marca județului Covasna din punct de vedere al turismului balnear.

Rolul municipiului Sfântu Gheorghe în consolidarea sa ca pol de dezvoltare interjudețeană este relevat și prin dezvoltare sa teritorială, direcționată către sud și vest sub influența i Zonei Metropolitane Brașov. Figura 39 arată creșterea suprafeței municipiului raportată la anul 1985.

Figura 39 – Dinamica dezvoltării intravilanului municipiului Sfântu Gheorghe

Un element caracteristic județului, facilitat de suprafața sa și coroborat cu similarități în geografia locurilor, îl reprezintă dezvoltarea rețelei de localități prin cooperarea dintre zonele urbane funcționale mai dinamice aflate pe traseului drumului național DN11 Bacău-Brașov, respectiv municipiul Sfântu Gheorghe și Târgu Secuiesc. Figura 40. indică dezvoltarea comunitară în zonele populate din Depresiunea intramontană Brașov cu accesibilitate la rețeaua de transport primară și poziționarea într-un cadru natural atractiv cu resurse abiotice și biotice variate.

Figura 41 – Factori și grad de contributivitate în dezvoltarea policentrică prezentă a județului

contribuție			Factor 1-Gradul de urbanizare: Rețeaua urbană a județului prezintă disparități în compoziția demografică și dezvoltarea economică. Intre zona urbană funcțională Sfântu Gheorghe și zona de sud-est și cea de nord-vest a județului există disparități din punct de vedere al densității demografice, al firmelor active și a infrastructurii sociale..
redușă	medie	ridicată	
contribuție			Factor 2-Accesibilitate/mobilitate: Județul este aflat pe trasee primare de transport terestru, respectiv DN 11 și traseu de cale ferată. Există totuși UAT-uri fără conexiune directă la rețeaua de transport primară
redușă	medie	ridicată	
contribuție			Factor 3-Indicele de calitate a vieții: Calitatea vieții în zonele rurale și în localitățile urbane de rang III, prin nivelul de conectare la rețelele de energie nu contribuie semnificativ la atingerea unei coeziuni teritoriale.
redușă	medie	ridicată	
contribuție			Factor 4-Patrimoniul natural: Zona montană cu patrimoniul natural variat, unic, cu resursele valoroase ale ale subsolului contribuie în dezvoltare turismului balnear, de recreere și de turism specializat.
redușă	medie	ridicată	
contribuție			Factor 5-Patrimoniul cultural și peisaje: Moștenirea culturală, tangibilă și intangibilă, este bogată, variată distribuită atât în zonele rurale, cât și t în cele urbane. Creșterea în regiune a rolului UAT-uri cu resurse cu valoare culturală contribuie la dezvoltarea economică a județului.
redușă	medie	ridicată	

Creșterea gradului de contributivitate a celor 5 factori cheie prezentați din perspectiva dezvoltării policentrice, pot fi monitorizați ca indicatori macro de măsurare a gradului de dezvoltare a rețelei de localități a județului Covasna în context județean și regional:

1. Conectivitatea UAT-urilor la Autostrada A13 Sibiu – Brașov – Bacău, care va asigura legătura dintre Moldova și Transilvania, prin tronsoanele: Sibiu – Făgăraș, Făgăraș – Brașov și Brașov – Bacău¹⁰;
2. Accesibilitatea UAT-urilor la nodurile de trafic aerian-Brașov-Ghimbav și Bacău prin realizarea Autostăzii A13;
3. Mobilitatea prin reabilitarea liniei de cale ferată Brașov - Simeria, componentă a Coridorului Rin-Dunăre, pentru circulație la viteze maxime de 160 Km/h; Secțiunea: Brașov – Sighișoara cu subsecțiunile Brașov – Apața și Cața – Sighișoara;
4. Realizarea proiectului de Tren Metropolitan Brașov cu conexiuni în județul Covasna;
5. Accesibilitatea în zonele cu valoare culturală identitară și cu valori naturale facilitată prin rețeaua de drumuri județene și comunale dar și prin trasee special amenajate pentru drumeție și biciclete;
6. Dezvoltarea zonei urbane Funcționale Sfântu Gheorghe prin identificarea și consolidarea de segmente economice de activități *Marca Covasna* precum și prin cooperarea și complementare sectoarelor economice ale Zonei Metropolitane Brașov;
7. Dezvoltarea susținută a profilului sportiv și turistic în județului Covasna;
8. Consolidarea și promovarea rețelei de trasee culturale din județul Covasna în contextul Regiunii de Dezvoltare Centru, împreună cu județul Mureș, și Sibiu precum și către zona Geoparcului ”Tinutul Buzăului” din județul Buzău.
9. Investițiile în reabilitarea infrastructurii turistice și a patrimoniului construit din localități cu potențial turistic (ex. Malnaș, Bodoc, etc).

¹⁰ Lungime totală este de 281 km planificați cu traversarea județelor Sibiu – Brașov – Covasna – Bacău având capătul de vest lângă Boița, Sibiu, intersecții cu A3 între Făgăraș și Brașov și capătul estic cu A7 lângă Răcăcoini, Bacău

5. Viziunea de dezvoltare și componentele strategiei teritoriale

5.1. Componente în formularea viziunii de dezvoltare

Viziunea cu specific teritorial urmărește reducerea disparităților teritoriale din punct de vedere al echipării tehnice a teritoriului, al accesibilității și mobilității pe întreg teritoriul județului factori dominanți în consolidarea și dezvoltarea infrastructurii economice și sociale și valorificarea resurselor naturale și culturale existente, necesare integrării obiectivelor și politicilor explicit teritoriale ale județului și ale UAT-urilor componente, cu cele regionale, naționale și europene.

Teritoriul județului Covasna deține valori care justifică dezvoltarea sa prezentă, dar prezintă disparități teritoriale între UAT-urile din zona nord-vest și zona de sud-est comparativ cu zona sud-vest și centrală județului. Pornind de la această realitate, construcția viziunii teritoriale a județului Covasna are ca scop atingerea unei coeziunii teritoriale la nivelul județului și conectivitatea cu poli de creștere regionali, prin integrarea obiectivelor a căror țintă majoră este dezvoltarea calității vieții, echiparea teritoriului și creșterea interesului investițional public și privat către județ, prin:

- Consolidarea conectivității la rețelele de transport și energie de tip TEN și creșterea mobilității pe teritoriul județului;
- Creșterea susținută a contribuției economiei din zonele urbane în dezvoltarea județului, prin investiții în consolidarea și dezvoltarea patrimoniului social, economic și cultural;
- Îmbunătățirea indicatorilor ce privesc calitatea locuirii în zonele rurale, ca o formă eficace, și măsurabilă de combatere a scăderii demografice și de atragere de noi rezidenți și investiții;
- Conservarea și protejarea biodiversității, patrimoniului cultural și peisajului într-o gândire unitară.

Dimensiunea spațială a strategiei acoperă două componente cu impact teritorial: una la nivel județean, în corelare cu teritoriul național (în afară) și alta la nivelul U.A.T.-urilor județului (în interior). Pe lângă componentele cu dimensiune spațială explicită, strategia conține direcții de acțiune ce privesc infrastructura instituțională la nivel județean, cu rol de susținere a eficienței și eficacității configurării spațiale policentrice a județului, pentru atingerea coeziunii teritoriale. Aceste componente sunt detaliate după cum urmează:

- Componenta 1, cu dimensiune spațială explicită la nivelul teritoriului județean, cuprinde elementele ce privesc (1). Gradul de conectivitate al județului la rețele majore de transport și de energie și de mobilitate în cadrul rețelei de UAT-uri componente și (2). Protecția, conservarea patrimoniului natural și valorificarea prudentă a mediului, însoțite de politici de reducere a poluării și a reabilitarea a peisajului;
- Componenta 2, cu dimensiune spațială explicită la nivelul U.A.T.-urilor, se referă la procesul de reabilitare și dezvoltare a localităților urbane și rurale, prin asigurarea accesului membrilor comunităților locale la locuri de muncă și servicii de interes public general și prin conectivitatea la rețeaua de utilități publice. Politici specifice vor fi elaboratea acelor UAT-uri care au pe teritoriul lor resurse naturale ce contribuie la dezvoltarea de activități economice precum turism balnear și de valorificare a apelor minerale;
- Componenta 3, instituțională, cuprinde elemente ce privesc administrația publică locală implicată în planificarea teritoriului și capacitatea acesteia de a gestiona documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism realizate cu suport GIS.

5.1.1. Componenta 1. Dimensiune spațială explicită la scara județului: Conectivitate, Mobilitate și Mediul Natural

Conectivitatea și Mobilitatea: Conectivitatea reprezintă structura dezvoltării policentrice cuprinzând UAT-uri urbane și zone rurale cu potențial turistic cu rol important în dezvoltarea economică și socială a rețelei de localități din județul Covasna. Pe lângă conectivitatea fizică conectarea cunoașterii și coordonarea ideilor și inițiativelor de dezvoltare existente la nivelul județului, sunt importante și solicită planificare și investiții pe întreaga perioadă de valabilitate a PATJ-ului.

Intermodalitatea în sectorul transporturilor și rețelelor de energie și internet, extinse în interiorul județului, cu legăturile acestora către rețelele de transport trans-naționale sunt sectoare cheie în planificarea spațială pentru dezvoltarea județului, în special a comunităților și patrimoniului rural.

Prin dezvoltarea de noi relații între UAT-uri și zone geografice cu potențial, să determine implicit noi dinamici în modul de folosire a terenurilor și posibile extinderi ale intravilanelor, planificarea noilor coridoare economice, a nodurilor intermodale de transport pentru persoane și bunuri, a coridoarelor ecologice și a punctelor de interes turistic și de recreere.

Mediul natural: Mediul, lipsit de factori poluatori ai solului și apei în principal, prin calitatea sa reprezintă un factor de creștere și implicit de populare a comunităților locale prin crearea unui cadru atractiv pentru noi rezidenți și firme.

Teritoriul județului s-a constituit și dezvoltat ca rețea de localități, urmând caracteristicile naturale, predominant fiind efectul unui complex de factori biotici și abiotici – calitatea solului, cursuri de apă și lacuri, ce au permis dezvoltarea de activități în sectorul primar divers și existența unui ecosistem continuu și distinct, ce a favorizat apariția unor habitate pentru diverse specii de plante și animale. În consecință, formularea și implementarea de activități și proiecte vizează scara întregului județ, urmărind protejarea și conservarea caracteristicilor și calității cadrului natural existent.

Pentru combaterea efectelor ce pot afecta suprafețele de teren alocate producției agricole, creșterii animalelor, silviculturii și turismului, vor fi necesare intervenții de planificare spațială în utilizarea resurselor naturale, folosirea practicilor durabile și ecologice ale politicii agricole comunitare, precum și realizarea de investiții majore la nivel regional pentru combaterea și prevenirea riscurilor naturale și antropice, dar și de utilizare eficientă a surselor de energie regenerabilă/verde.

5.1.2. Componenta 2: Dimensiune spațială explicită a U.A.T.-urilor¹¹

5.1.2-a: Dezvoltarea rurală și parteneriatul urban – rural: Într-o tipologie predominant rurală comunitățile rurale reprezintă un factor important în identitatea și dezvoltarea județului, prin activitățile sectorului primar și prin tipologia peisajului. Dimensiunea spațială se limitează la intravilanul localităților rurale, care se confruntă cu (1). lipsa gazului metan în totalitate sau în diverse zone, (2). probleme de alimentare cu apă potabilă, canalizare și tratare a apelor uzate și (3). o insuficientă infrastructură socială și de sănătate, mai ales în zonele rurale.

În cazul nevoii de atingere a unei economii de scară în ceea ce privește asigurarea utilităților publice, sau a unor servicii publice (cum ar fi transportul în comun și tren metropolitan), întărirea și realizarea de noi parteneriate public-public-privat în realizarea de proiecte, cu participarea Consiliului Județean și a comunităților locale, este un instrument necesar, în virtutea principiului cooperării.

¹¹ Dimensiunea spațială configurează ansamblul de decizii cu caracter spațial prin care situațiile specifice existente la nivelul UAT-urilor sunt în jurisdicția și competența consiliilor locale.

Activitățile agricole vor trebui încurajate pe terenurile cu potențial, respectiv cu bonitate ridicată. Zonele predominant agricole, care au demonstrat productivitate, trebuie întreținute și protejate. Tipurile de plantații agricole, legumicole, pomicole vor trebui diversificate, pentru a constitui un avantaj al producătorilor pe piețele urbane și pentru a întări sectorul industriei alimentare. Susținerea locuirii și a activităților agricole din zonele montane, rămâne o prioritate care solicită sprijinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Agenția Națională a Zonelor Montane.

5.1.2-b: Regenerarea urbană și a UAT-urilor cu caracter/potențial turistic: Zonele urbane au în continuare, prin efectul finanțărilor europene, șansa de menținere a activităților economice existente, de creștere a locurilor de muncă generate de noi activități economice în producție, servicii sau construcții (cazul noilor locuințe sau al restaurării/reabilitării clădirilor de patrimoniu cultural), șansă ce conduce la conversia funcțională a unor terenuri și clădiri, la extinderea de loturi de teren solicitate de noi investiții, sau la instituirea unor zone de protecție a monumentelor.

Utilitățile publice, precum sistemele de alimentare cu apă, canalizarea și rețelele de distribuție gaz și electricitate, vor trebui extinse în scopul stimulării dezvoltării economice și asigurării de alternative economice viabile pentru viitoarele amplasamente de zone rezidențiale și/sau de afaceri.

Din punct de vedere al modului de utilizare a terenului în intravilanul orașelor, cererea de terenuri va fi ghidată de planurile urbanistice generale și de planurile de amenajare a teritoriului zonal periurban/metropolitan. Prin aceste instrumente se pot propune coordonat cu finanțatorii, locuitorii și avizatorii documentațiilor (1). tipurile de investiții compatibile, în scopul evitării externalităților teritoriale negative și (2). capacitățile utilităților publice existente sau propuse, în funcție de densitatea unităților funcționale solicitate (locuințe, birouri, parcuri logistice etc).

Regenerarea urbană atinge și elemente de coeziune prin identificarea și reabilitarea unor zone marginalizate din municipii și orașe, ce se confruntă cu (1). probleme sociale și economice, (2). lipsa sau insuficiența unei infrastructuri sociale, (3). lipsa spațiilor verzi, considerate ca indicator de mediu, (4). investiții insuficiente în transport și noi facilități de transport, (5). lipsa de investiții în obiective pentru servicii comunitare (muzee, biblioteci, creșe, spitale etc).

5.1.3. Componenta 3: Dezvoltare instituțională (componentă suport ce susține dimensiunea spațială a strategiei)

Strategia teritorială din structura PATJ Covasna poate fi pusă în aplicare cu resurse umane și tehnologice și cu proceduri administrative eficiente. Componenta 3 vizează capacitatea administrației locale în gestionarea teritoriului, prin realizarea și implementarea obiectivelor și proiectelor propuse în documentațiile de amenajare a teritoriului.

Folosirea sistemelor informatice teritoriale prin stocarea, aducerea la zi și coordonarea datelor spațiale cuprinse în aceste documentații, contribuie la cunoașterea în timp real a problematicei teritoriului și la creșterea capacității de răspuns în fața diverselor situații. Creșterea participării la programe de formare continuă, legate de aspectele teritoriale ale domeniilor conexe și de management public, alături de implicarea instituțiilor publice sau private din cercetare/dezvoltare, contribuie la creșterea capitalului uman și a performanțelor administrației locale.

5.2. Principii avute în vedere în formularea viziunii

- a) **Coeziunea teritorială** – Viziunea susține dezvoltarea teritorială policentrică și echilibrată, încurajând dezvoltarea integrată a zonele urbane, rurale și a cadrului natural, sprijinind conectivitatea teritorială a persoanelor, comunităților și firmelor și gestionând și oferind acces la peisajului natural și cultural al județului. Consiliul Județean va asigura

accesibilitatea și mobilitatea locuitorilor și activităților în condiții de siguranță și cu respectarea cadrului natural și valorilor locale.

- b) **Incluziunea** – Viziunea este proiectată pentru comunitățile de mâine, planificând azi modul de organizare a resurselor și realizând investiții în respectul nevoilor cetățenilor, prin recunoașterea diversității de valori ale comunităților și indivizilor, indiferent de vârstă și gen. Consiliul Județean urmărește ca valorile și diversitatea să fie respectate la nivel individual, organizațional și comunitar.
- c) **Participarea** – Viziunea recunoaște puterea implicării și contribuției comunităților, instituțiilor și autorităților publice, ONG-urilor și persoanelor interesate în dezvoltarea viitoare a județului. Consiliul Județean va crea oportunități pentru cetățeni de a participa activ la dezbaterile problemelor și rezolvarea aspectelor ce privesc interesul individual și comunitar.
- d) **Calitatea și siguranța** – Viziunea pledează pentru recunoașterea și încurajarea culturii calității și a excelenței, prin folosirea și îmbunătățirea permanentă a modului de a planifica teritoriul și de a implementa investițiile. Consiliul Județean, ca lider în promovarea formelor de responsabilitate, va formula și implementa politici ce privesc păstrarea calității mediului înconjurător, realizarea de parteneriate pentru inițiative ce fundamentează calitatea serviciilor publice și calitatea vieții.
- e) **Coordonarea** – Planurile de amenajare a teritoriului județean și documentațiile de urbanism ale consiliilor locale din județ constituie baza unei societăți cu o economie competitivă și un patrimoniu durabil. Aceste documentații se vor coordona cu documentațiile de amenajare a teritoriului elaborate la nivel național și regional și vor integra politici și investiții regionale și naționale. Consiliul Județean, prin utilizarea de instrumente informatice geospațiale, va genera o nouă cultură a coordonării documentelor specifice planului de amenajare a teritoriului județean și planurilor urbanistice ale localităților.
- f) **Cooperarea** – Dezvoltarea teritorială policentrică solicită inițiative ale administrației publice pentru: (1). Realizarea de noi forme de parteneriat între zonele urbane și rurale, pentru furnizarea de servicii publice; (2). Realizarea de planuri comune de atragere de investiții cu grad ridicat de ocupare a forței de muncă; (3). Folosirea de mijloace comune de promovare a economiei locale, a valorilor naturale și culturale; (4). Promovarea de servicii bazate pe utilizarea eficientă a resurselor. Consiliul Județean va iniția și promova parteneriate ce conduc la atragerea de investiții, la realizarea de servicii publice de calitate și de promovare a activităților și valorilor județului Covasna.

5.3. Viziunea dezvoltării teritoriale a județului Covasna

Viziunea de dezvoltare consideră județul ca deținător de resurse valoroase în (1). atragerea de investiții cu valoare adăugată capitalizând patrimoniul construit existent, terenuri și clădiri, (2). valorificarea patrimoniului natural și cultural atât în activități tradiționale, dar și de nișă pentru dezvoltarea de activități în sectoare de cercetare ce pot susține generarea de valoare adăugată ridicată, (3). formarea unei resurse umane aptă să se adapteze mobilității pieței de muncă globale și a schimbărilor tehnologice. Acest demers conduce la elaborarea unei viziuni strategice de dezvoltare teritorială cu o dimensiune regională din punct de vedere spațial, dincolo de granițele județului Covasna, în care rețeaua de valori locale să fie utile și atractive la nivel global pentru a atrage noi rezidenți, firme și vizitatori.

Elementele cuprinse în *Viziunea de dezvoltare a județului* formulată în cadrul Strategiei de dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027 definesc județul Covasna ca *un județ verde, cu conectivitate crescută, cu o economie diversificată, cu un sistem de educație performant și un mediu antreprenorial activ. Județul Covasna va reprezenta un model de dezvoltare și cooperare comunitară, ce integrează tradițiile și dezvoltarea rurală și urbană într-o structură coerentă, cu*

o cultură și identitate locală bogate și bine definite. Viziunea este susținută de următoarele direcții strategice: 1. Creșterea calității vieții prin îmbunătățirea serviciilor publice, 2. Dezvoltare economică diversificată și tranziția spre o economie bazată pe cunoaștere, 3. Creșterea coeziunii teritoriale la nivel județean, 4. Creșterea calității vieții prin conservarea și îmbunătățirea factorilor de mediu, 5. Dezvoltarea sectorului turistic și a sectoarelor economice conexe, 6. Dezvoltarea durabilă a zonelor rurale din județ.

In coordonare cu Strategia dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027, respectând principiul dezvoltării durabile, al egalității și echității între generații, Strategia de Dezvoltare Teritorială din cadrul PATJ Covasna, pune accent pe obiective și politici explicit spațiale, județul devenind un teritoriu al coeziunii teritoriale, dezvoltat policentric specializat, complementar și competitiv, în care dezvoltarea va asigura atingerea unui echilibru spațial fără disparități între UAT-urile componente și luarea de decizii publice, ale căror beneficii susțin potențialul economic și coeziunea socială, contribuind la formarea moștenirii ce va fi transmisă următoarelor generații.

Viziunea teritorială consideră trei piloni de bază în atingerea dezvoltării teritoriale a județului în perspectiva anului 2035:

Conectivitate: Județul Covasna, un patrimoniu natural și cultural deosebit, parte a valorilor Regiunii de Dezvoltare Centru, atinge coeziunea teritorială prin creșterea conectivității la rețele de transport și energie și prin mărirea gradului de mobilitate între zonele urbane funcționale și areale rurale, factori esențială în susținerea dezvoltării economico-sociale a UAT-urilor componente;

Competitivitate: Economia județului se adaptează dinamicii schimbărilor tehnologice și dinamicii piețelor internaționale, prin acces la cunoaștere, dezvoltarea resurselor umane și a infrastructurii economice;

Atractivitate: Calitatea teritoriului și rolul administrației locale în creșterea calității acestuia sunt factori determinanți în creșterea gradului de satisfacție al consumatorilor de servicii publice rezidenți, și prin atragerea de investiții și vizitatori realizată prin (1). proiecte în utilități și servicii publice și predictibilitatea modului de folosire a intravilanelor localităților urbane și rurale și (2). respectul față de valorile patrimoniului moștenit, natural și construit.

Județul Covasna, un teritoriu competitiv, ospitalier, conectat la cunoaștere și integrat în natură, își consolidează prin tradiții și cultură, un model de dezvoltare și cooperare pentru creșterea calității și atractivității teritoriului !

5.4. Obiective generale și sectoriale

Viziunea dezvoltării teritoriale a județului Covasna este susținută de un pachet de obiective generale și sectoriale cu dimensiune spațială explicită și de susținere instituțională, sintetizate în matricea din figura următoare și care sunt detaliate și justificate în continuare.

<p>Obiectiv general de dezvoltare teritorială 1:</p> <p>Susținerea prin parteneriat teritorial a dezvoltării policentrice ca raspuns eficace la provocările economice, sociale, demografice și climatice, specifice teritoriului județului Covasna</p>		<p>Obiectiv general de dezvoltare teritorială 2:</p> <p>Creșterea coeziunii teritoriale a rețelei de localități din județul Covasna prin dezvoltarea economiei locale susținută de creșterea nivelului de echipare edilitară și a infrastructurii serviciilor publice de interes general</p>	
<p>Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivelul UAT Județ Covasna</p>		<p>Obiectiv cu dimensiune teritorială explicită la nivelul UAT-urilor componente</p>	
			
<p>Obiectiv sectorial 1-1:</p> <p>Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente, la rețele de transport și utilități și energie</p>		<p>Obiectiv sectorial 1-2:</p> <p>Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale</p>	
			
			
		<p>Obiectiv sectorial 2-1:</p> <p>Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane</p>	
		<p>Obiectiv sectorial 2-2:</p> <p>Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale</p>	
<p>Obiectiv general 3: Consolidarea capacității administrației publice locale în dezvoltarea echilibrată și susținută a teritoriului județului Covasna</p>			
<p>Obiectiv suport implementării PATJ, non-spațial</p>			
		<p>Obiectiv sectorial 3.1:</p> <p>Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Covasna Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Covasna</p>	

Obiectiv general de dezvoltare teritorială 1:

Susținerea prin parteneriat teritorial a dezvoltării policentrice ca raspuns eficace la provocările economice, sociale, demografice și climatice, care afectează teritoriul județului Covasna

Justificarea obiectivului: Rețeaua localităților județului este compusă din localități urbane și rurale având localizări cu factori geografici diverși, cu densități și structuri demografice variate și implicit cu dinamici socio-economice diferite. Pentru susținerea dezvoltării spațiale echilibrate a județului, rețeaua localităților are nevoie de o creștere a masei demografice și economice a zonelor urbane și de parteneriate urban-rural, printr-o cooperare teritorială în vederea asigurării de servicii și utilități prin forme de utilizare susținută și viabile financiar.

De asemenea, creșterea rolului orașelor mici, precum și a unor localități rurale, aflate în zone urbane funcționale, cu densitate demografică mai ridicată și un profil economic specializat, va conduce la echilibrarea rețelei de localități în urma procesului de extindere a echipării teritoriului și la o creștere economică personalizată conform amplasării și profilului UAT-urilor. Obiectivele sectoriale ce susțin dezvoltarea policentrică a județului în următorii 10 ani sunt:

Obiectiv sectorial 1-1:

Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport, utilități și energie

Justificarea obiectivului: Echiparea teritoriului prin dezvoltarea rețelei de transport, energie, ITC și utilități și conectarea UAT-urilor la aceste rețele vor contribui la stimularea activităților economice, turismului și la creșterea coeziunii teritoriale, astfel:

- Căile de transport naționale terestre, rutiere și feroviare, existente și propuse prin Masterplanul General de Transport, cu conexiuni în rețeaua drumurilor județene și comunale consolidează dezvoltarea policentrică în cadrul rețelei de localități a județului.
- Creșterea accesibilității și mobilității în interiorul județului, susținută de sisteme de siguranță și securitate a traficului, contribuie la capitalizarea și creșterea bazei economice (terenuri și construcții) și la integrarea patrimoniului natural și cultural în rețele de cunoaștere și turism.
- Conexiunile la rețelele de transport de energie, gaze naturale și energie electrică, telecomunicații și de alimentare cu apă potabilă îmbunătățesc factorii de localizare pentru investiții și turism, contribuind la creșterea competitivității economice a UAT-urilor și la îmbunătățirea condițiilor de locuire.

Obiectiv sectorial 1-2:

Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale

Justificarea obiectivului: Amplasarea județului într-un cadru natural bogat și variat, cu valori unice, oferă atât sectorului public cât și privat, instituțiilor academice și de cercetare, posibilități de cunoaștere și analiză, promovare, valorificare și protecție a acestuia. Fundamental pentru județ sunt (1). modul în care planificarea spațială a investițiilor nu afectează patrimoniul natural, biodiversitatea județului, resursele de teren arabil și de apă, prin controlul expansiunii dezvoltării urbane și rurale în aceste teritorii și (2). asigurarea conservării resurselor naturale și reducerea factorilor de risc antropoc și natural.

Obiectiv general de dezvoltare teritorială 2:

Creșterea coeziunii teritoriale a rețelei de localități din județul Covasna prin dezvoltarea economiei locale susținută de creșterea nivelului de echipare edilitară și a infrastructurii serviciilor publice de interes general

Justificarea obiectivului: Strategia de dezvoltare teritorială pune pe același plan calitatea locuirii în zonele urbane și rurale, contribuind la dezvoltarea integrată a mediului socio-economic al județului. Prin îmbunătățirea parteneriatului urban-rural se asigură dezvoltarea zonelor urbane funcționale și reducerea disparităților teritoriale. Caracteristicile specifice zonelor urbane și rurale sunt abordate separat în două obiective sectoriale subsecvente ce privesc distinct dezvoltarea urbană și rurală din următoarele aspecte:

- O bună cooperare între localitățile județului și asigurarea de conexiuni cu alte zone urbane funcționale și piețe de desfacere la nivel național și regional, solicită extinderea și modernizarea rețelei ITC și a drumurilor județene și comunale, în paralel cu modernizarea sistemului de transport public necesar creșterii mobilității în sectorul turismului și drumeției.
- Creșterea competitivității, atractivității și calității vieții în U.A.T-urile județului solicită echiparea sistemelor de distribuție a energiei, a apei potabile și de colectare și prelucrare a celei uzate. Rețeaua de localități urbane și rurale are nevoie totodată de o nouă calitate în acțiunile de furnizare ai serviciilor de interes public general, prin dezvoltarea/echiparea infrastructurii acestora și prin pregătirea de resurse umane de specialitate în domeniul sănătății, educației și a serviciilor sociale. Un domeniu special este cel al sporturilor de iarnă în spații acoperite și deschise.
- Teritoriul construit este locul de planificare și implementare integrată a acțiunilor întreprinse pentru dezvoltarea economiei, refacerea, protecția și consolidarea ecosistemelor, încurajarea utilizării eficiente a resurselor naturale, menținerea calității apelor, gestionarea durabilă a terenurilor, plantarea de arbori pentru prevenirea eroziunii solurilor și a inundațiilor dar și promovarea incluziunii sociale prin reducerea sărăciei etc.

Obiectiv sectorial 2-1:

Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane

Justificarea obiectivului: Din punct de vedere al activităților economice, centrele urbane reprezintă pilonii dezvoltării județului, locurile în care se fac schimburi de bunuri și servicii pentru rezidenți și vizitatori, unde locuitorii se adaptează schimbărilor socio-economice rapide și diverse.

Activitățile productive susținute prin aportul infrastructurii energetice, dar și prin realizarea și conectarea județului la noduri regionale de tranzit multimodal, vor contribui la dezvoltarea zonelor funcționale urbane. Folosirea economică a resurselor de teren și a infrastructurii urbane solicită combinarea diverselor forme de utilizare a terenului în funcție de dinamica cererii pieței.

Atractivitatea zonelor urbane va fi dată de (1). modul de specializare economică, bazată pe cercetare tehnologică realizată în parteneriat cu mediul academic și a piețelor de desfacere a bunurilor și serviciilor proprii județului și (2). valorificarea prudentă a patrimoniului natural și cultural în abordarea de acțiuni și inițiative de dezvoltare și promovare a județului în general și a unor UAT-uri în mod special.

Prin planurile urbanistice generale ale UAT-urilor județului, se va analiza cererea pentru funcțiuni de locuit și de muncă și vor fi indicate zonele de revitalizare, sau de reciclare funcțională a terenurilor, inclusiv ale celor poluate istoric, pentru a permite creșterea densității urbane, cu

prioritate, în intravilanul existent și în coordonare cu indicatorii PITA și POTA relevați în PATJ Partea a II-a.

În zonele centrale ale orașelor, calitatea vieții urbane va fi consolidată și prin mărirea suprafeței spațiului public dedicat parcurilor, piețelor publice și zonelor pietonale și pentru transport public și privat. Creșterea rolului cultural al zonelor centrale, susținut de existența unui patrimoniu construit și de funcțiuni culturale, educative și comerciale caracteristice județului, reprezintă o formă de creștere a dinamismului și a gradului de creativitate și inovativitate în arealele urbane.

Obiectiv sectorial 2-2:

Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii economice a atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale

Justificarea obiectivului: Configurarea spațiului locuit și al peisajului rural reprezintă rezultatul dezvoltării continue, istorice a economiei cu specific local și a spațiului geografic și cultural caracteristic județului. Activitățile economice din zonele rurale ale județului asigură produsele de consum ale comunităților locale și naționale, fiind susținute de o structură de forță de muncă orientată direct către producția agricolă/zootehnică, competitivă prin calitate și preț în piețele de desfacere externe.

Dezvoltarea culturii de locuire în zone verzi/eco, favorabile din punct de vedere al calității mediului și al modului de alimentație, reprezintă pentru zonele rurale ale județului o posibilitate de creștere, iar calitatea planificării spațiale și a proiectării arhitecturii în zonele rurale constituie o direcție de acțiune necesară conservării identității spațiului rural.

Obiectiv general 3:

Consolidarea capacității administrației publice locale în dezvoltarea echilibrată și susținută a teritoriului județului Covasna

Justificarea obiectivului: Responsabilitatea implementării PATJ aparține Consiliului Județean Covasna, dar și actorilor publici și privați – de la nivel central, regional și local, cu rol prin planificarea, administrarea, finanțarea și realizarea proiectelor care le revin în atribuție directă¹².

Pentru a susține dezvoltarea, sunt necesare resurse politice, financiare și tehnice, al căror aport să contribuie la implementarea obiectivului general de dezvoltare policentrică a județului și de creștere a calității vieții în UAT-urile componente.

Dezvoltarea durabilă a spațiului solicită o dezvoltare continuă a capacității de planificare a resurselor economice teritoriale și de răspuns la problemele generate de dezvoltarea economică și de impactul schimbărilor climatice. Resursele tehnice/profesionale și finanțarea acestora fundamentează politicile publice și, de aceea, este abordată în continuare formularea unui obiectiv sectorial suport, care se referă la capacitatea administrativă de gestionare a PATJ și de coordonare a planurilor urbanistice realizate la nivelul UAT-urilor componente județului Covasna.

¹² Sunt vizate proiectele privind infrastructura de transport cuprinse în Masterplanul General de Transport.

Obiectiv sectorial 3.1: Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Covasna

Justificarea obiectivului: Administrația publică locală reprezintă baza instituțională a dezvoltării, cu rol determinant în eficiența procesului de dezvoltare și în calitatea rezultatelor acestuia. Schimbările demografice, economice și sociale, modificările spațiale în distribuția creșterii economice, sau impactul schimbărilor climatice, pun Consiliul Județean în situația de a formula politici locale, care să rezolve, sau să atenueze aceste aspecte.

Resursele umane existente în aparatul administrației publice locale sunt limitate, iar șansele de creștere pe termen scurt a numărului acestora sunt critice. Capacitatea redusă a administrației publice executive la nivelul UAT-urilor din mediul rural creează dificultăți în coordonarea, sau rezolvarea unor probleme cu specific teritorial. O politică de e-guvernare, cu eficientizarea procesului de lucru prin folosirea de mijloace ITC este benefică, prin reducerea costurilor administrative și prin creșterea accesului cetățenilor în procesul de luare a deciziilor legate de probleme de interes local.

Suținerea dezvoltării teritoriale a județului depinde nu doar de capacitatea administrației publice de a formula și implementa politici teritoriale, ci și de analize, studii și rapoarte de cercetare ce îi fundamentează deciziile. În acest sens, sectorul de cercetare și consultanță de specialitate joacă un rol important, prin oferirea de informații și scenarii alternative. Din această categorie de cercetare spațială fac parte cercetări privind biodiversitatea, studii de impact de mediu, cercetări în agricultură, studii de piață, cadastru etc., dar și strategii de dezvoltare locală pentru UAT-uri, sau parteneriate între acestea și/sau cu sectorul privat.

5.5. Politici și programe de dezvoltare teritorială

5.5.1. Formularea politicilor și programelor teritoriale: Documentul Comisiei Europene *Perspectiva Dezvoltării Spațiale a Europei* precizează importanța dezvoltării unui sistem policentric și echilibrat și întărirea parteneriatului dintre zonele urbane și rurale. Raportul 5 al Comisiei Europene¹³ privind dezvoltarea economică, socială și coeziunea teritorială aduce în discuție politici cu dimensiune teritorială explicită, politici cu dimensiune spațială parțială, și politici fără o dimensiune spațială, argumentând și rolul acestora în dezvoltarea regiunilor din punct de vedere al competitivității, al bunăstării, incluziunii sociale și al protecției mediului. Pe baza acestui raport, Rapoartele 6, 7, 8 și 9 ale Comisiei Europene¹⁴ argumentează evolutiv prioritățile de dezvoltare ale Europei și implicat configurarea bugetului fondului de coeziune.

Pachetul de politici spațiale conținute în Strategia de Dezvoltare Teritorială a Județului Covasna sunt prezentate în coordonare cu obiectivele generale și sectoriale precizate în secțiunea anterioară și cuprind:

- Politici cu o dimensiune spațială explicită la nivelul teritoriului județului;
- Politici de dezvoltare a rețelei de localități, cu dimensiune spațială explicită, privind UAT-urile urbane și rurale componente;
- Politici suport de implementare a politicilor cu dimensiune spațială, privind capacitatea administrativă în procesul de gestionare a PATJ Covasna.

¹³ 2010, CE, Investing in Europe's future, Fifth report on economic, social and territorial cohesion

¹⁴ 2014, CE, Investment for jobs and growth Promoting development and good governance in EU regions and cities, 2014, Sixth report on economic, social and territorial cohesion; 2017, My Region, My Europe- Seventh report on economic, social and territorial cohesion; 2021, Cohesion in Europe towards 2050- Eighth report on economic, social and territorial cohesion; 2024, Ninth report on economic, social and territorial cohesion

Politicele formulate sunt detaliate prin programe subsecvente pe domenii sectoriale ale dezvoltării și pe categorii de UAT – județ, zone urbane și rurale. Coordonarea dintre lista programelor propuse și problematica teritorială este figurată în Tabelul 13. Matricea coordonării dintre obiective, politici și programe este ilustrată în figura 42.

Obiectiv sectorial 1-1: Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport, utilități și energie

Politici

P1-1a: Îmbunătățirea accesibilității/mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene

P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la magistrale de transport de energie și apă potabilă

Programe

Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional

Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean

Program 1.1-a3: Variante ocolitoare

Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și stații CF

Program 1.1-a5: Rețea biciclete între UAT-uri, trasee turistice și zone de agrement

Program 1.1-a6: Multimodalitate și inter-operativitate în cadrul rețelei de transport

Program 1.1-a7: Îmbunătățirea siguranței traficului în rețeaua de transport terestru

Program 1.1-b1: Sistem de transport gaze naturale
Programul 1.1-b2: Sistem de transport (stații, rampă încărcare țiței, conducte transport)

Program 1.1-b3: Sistem de transport energie electrică

Program 1.1-b4: Sistem de telecomunicații – TIC

Program 1.1-b5: Sisteme zonale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare)

**Obiectiv sectorial 1-2:
Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale**

Politici

Politica P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale

P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, atenuare riscuri și reziliență la dezastre

Programe

Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului

Program 1.2-a2: Calitatea apelor: protecția apelor de suprafață și subterane

Program 1.2-a3: Impăduriri fond forestier și pe terenuri degradate

Program 1.2-a4: Zone cu peisaj deosebit

Program 1.2-a5: Ape minerale terapeutice

Program 1.2-a6: Oglinzi de apă permanentă (naturale și antropice)

Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații

Program 1.2-b2: Riscuri naturale: risc alunecări de teren (alunecări active)

Program 1.2-b3: Riscuri antropice: poluare industrială

Program 1.2-b4: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, sistem de irigații.

**Obiectiv sectorial 2-1:
Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane**

**Obiectiv sectorial 2-2:
Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale**

Politici

2.1-a: Îmbunătățirea mobilității și conectivității UAT-urilor urbane

2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de producție și distribuție utilități publice

2.1-c: Reducerea poluării

2.1-d: Reabilitarea fondului construit, public și privat, a suprafețelor din domeniul public și a spațiilor verzi

2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului istoric

2.1-f: Susținerea dezvoltării economice

P2.2-a: Îmbunătățirea conectivității și mobilității rurale

P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități

P2.2-c: Reducerea surselor de poluare

P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi

P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit

P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice

Programe

Program 2.1-a1: Rețea drumuri orașenești
Program 2.1-b1: Sistem de alimentare cu apă
Program 2.1-b2: Infrastructura ape reziduale
Program 2.1-b3: Rețea distribuție gaze naturale
Program 2.1-b4: Rețea distribuție energie electrică
Program 2.1-b5: Telecomunicații (internet)
Program 2.1-b6: Surse energie regenerabilă

Program 2.1-c1: Depozitare deșeuri
Program 2.1-c2: Conversie funcțională terenuri și clădiri
Program 2.1-c3: Situri poluate

Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate
Program 2.1-d2: Infrastructura de educație
Program 2.1-d3: Infrastructura socială
Program 2.1-d4: Infrastructura culturală/culte
Program 2.1-d5: Fond locuințe
Program 2.1-d6: Clădiri publice administrative
Program 2.1-d7: Sport și recreere
Program 2.1-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)

Program 2.1-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol
Program 2.1-e2: Monumente istorice din LMI
Program 2.1-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente

Program 2.1-f1: Activități de producție și servicii
Program 2.1-f2: Activități de cercetare, inovare, dezvoltare
Program 2.1-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri
Program 2.1-f4: Infrastructură turistică

Program 2.2-a1: Rețea drumuri comunale
Program 2.2-a2: Rețea drumuri agricole
Program 2.2-a3: Rețea drumuri forestiere

Program 2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă
Program 2.2-b2: Infrastructura ape reziduale
Program 2.2-b3: Rețea distribuție gaze naturale
Program 2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică
Program 2.2-b5: Telecomunicații (internet)
Program 2.2-b6: Surse energie regenerabilă

Program 2.2-c1: Depozitare deșeuri
Program 2.2-c2: Situri poluate

Program 2.2-d1: Infrastructura de sănătate
Program 2.2-d2: Infrastructura de educație
Program 2.2-d3: Infrastructura socială
Program 2.2-d4: Infrastructura culturală/culte
Program 2.2-d5: Fond locuințe
Program 2.2-d6: Clădiri publice administrative
Program 2.2-d7: Sport și recreere
Program 2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)

Program 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol
Program 2.2-e2: Monumente istorice din LMI
Program 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente

Program 2.2-f1: Activități de producție și servicii
Program 2.2-f2: Spații pentru expoziții, piețe, târguri
Program 2.2-f3: Infrastructură turistică

Obiectiv sectorial 3.1: Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Covasna

Politici

P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial

P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Covasna

Programe

Program 3.1-a1: Administrarea bazei de date GIS a PATJ în cadrul Consiliului Județean

Program 3.1-a2: Coordonarea documentațiilor de urbanism ale UAT-urilor componente județului

Program 3.1-a3: Întărirea capacității profesionale a direcției Arhitectului Șef în procesul de administrare a PATJ

Program 3.1-a4: Completarea bazei tehnologice, informaționale pentru implementarea eficace a PATJ

Program 3.1-b1: Actualizarea PATJ prin monitorizarea următoarelor categorii de date/studii/documente:

- Date de recensământ
- Modificări legislative
- Modificări ale suprafețelor intravilanelor UAT-urilor componente județului Covasna, rezultate din documentații de urbanism, avizate și aprobate
- Studii realizate de autorități publice locale, naționale, europene în domeniul socio-economic, mediului, transportului, energiei, politicii agricole, cu efecte asupra documentației PATJ aprobate
- Strategii integrate de dezvoltare locală (urbană, rurală, planuri de mobilitate, orașe smart, zone rurale smart) realizate la nivelul județului Covasna

- Studii privind zone defavorizate, marginalizate, informale
- Studii de cooperare intercomunitară (metropolitan, periurban, GAL)

5.5.2. Coordonarea programelor cu disfuncționalitățile teritoriale: Lista programelor identificate răspunde problematicii teritoriale ale județului prezentate la nivel de UAT în cadrul anexei 11. Coordonarea programelor cu disfuncționalitățile identificate și/sau cu oportunitățile de dezvoltare este prezentată în tabelul următor.

Tabel 12 – Corelare programe – disfuncționalități

Programe pentru conectarea UAT-uri la rețeaua de transport	Reducere/ameliorare disfuncționalități importante
<p>Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional</p> <p>Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean</p> <p>Program 1.1-a3: Variante ocolitoare</p> <p>Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și stații CF</p> <p>Program 1.1-a5: Rețea biciclete între UAT-uri, trasee turistice și zone de agrement</p> <p>Program 1.1-a6: Multimodalitate și inter-operativitate în cadrul rețelei de transport</p> <p>Program 1.1-a7: Îmbunătățirea siguranței traficului în rețeaua de transport terestru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • UAT-uri neconectate la rețeaua de transport rutier DN • Sectoare de drum afectate de alunecări de teren, fenomene climatice • Drumuri județene în stare tehnică necorespunzătoare • Starea tehnică a podurilor existente pe traseele drumurilor județene • Lipsa unui nod transport intermodal • Lipsa infrastructurii pentru transport nemotorizat în zone turistice
Programe pentru conectivitatea UAT-urilor la rețele de energie/ITC/apă potabilă	Reducere/ameliorare disfuncționalități importante
<p>Program 1.1-b1: Sistem de transport gaze naturale</p> <p>Programul 1.1-b2: Sistem de transport (stații, rampă încărcare țiței, conducte transport)</p> <p>Program 1.1-b3: Sistem de transport energie electrică</p> <p>Program 1.1-b4: Sistem de telecomunicații – TIC</p> <p>Program 1.1-b5: Sisteme zonale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Conducte de aducțiune apă cu grad de uzură ridicat; • Existența de UAT-uri fără rețea distribuție apă potabilă • Existența de parametri neconformi rezultați din analiza probelor de apă potabilă în zonele de aprovizionare • Idem pentru zonele mici de aprovizionare • Existența de UAT-uri fără rețea de canalizare • Lipsa de stații de epurare în mediul rural; • Existența de UAT-uri fără rețea de gaze naturale
Programe pentru protejarea mediului și a resurselor naturale	Reducere/ameliorare disfuncționalități importante
<p>Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului</p> <p>Program 1.2-a2: Calitatea apelor: protecția apelor de suprafață și subterane</p> <p>Program 1.2-a3: Impăduriri fond forestier și pe terenuri degradate</p> <p>Program 1.2-a4: Zone cu peisaj deosebit</p> <p>Program 1.2-a5: Ape minerale terapeutice</p> <p>Program 1.2-a6: Oglinzi de apă permanentă (naturale și antropice)</p> <p>Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor surse de poluare a atmosferei • Existența unor surse de poluare a apelor de suprafață • Poluarea apelor subterane cu depășiri ale unor parametri față de valorile prag în punctele de monitorizare • Existența de localități vulnerabile la poluarea cu nitrați • Existența terenurilor degradate și neproductive • Prezența a 16 situri potențial contaminate și 4 situri contaminate (conf. HG 638/2015)

Program 1.2-b2: Riscuri naturale: risc alunecări de teren (alunecări active)

Program 1.2-b3: Riscuri antropice: poluare industrială

Program 1.2-b4: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, sistem de irigații.

- Prezența unor suprafețe ocupate de terenuri degradate și neproductive ce pot fi ameliorate prin împăduriri
- Localități afectate de inundații
- Existența de areale afectate de alunecări de teren
- Manifestarea unor fenomene meteorologice periculoase
- Zone cu intensități macro seismice maxime
- Prezența de instalații care intră sub incidența Directivei SEVESO

Programe pentru calitatea spațiului urban/rural

Reducere/ameliorare disfuncționalități importante

Program 2.1-a1: Rețea drumuri orășenești

Program 2.1-b1: Sistem de alimentare cu apă

Program 2.1-b2: Infrastructura ape reziduale

Program 2.1-b3: Rețea distribuție gaze naturale

Program 2.1-b4: Rețea distribuție energie electrică

Program 2.1-b5: Telecomunicații (internet)

Program 2.1-b6: Surse energie regenerabilă

Program 2.1-c1: Depozitare deșeuri

Program 2.1-c2: Conversie funcțională terenuri și clădiri

Program 2.1-c3: Situri poluate

Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate

Program 2.1-d2: Infrastructura de educație

Program 2.1-d3: Infrastructura socială

Program 2.1-d4: Infrastructura culturală/culte

Program 2.1-d5: Fond locuințe

Program 2.1-d6: Clădiri publice administrative

Program 2.1-d7: Sport și recreere

Program 2.1-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)

Program 2.1-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol

Program 2.1-e2: Monumente istorice din LMI

Program 2.1-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente

Program 2.1-f1: Activități de producție și servicii

Program 2.1-f2: Activități de cercetare, inovare, dezvoltare

Program 2.1-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri

Program 2.1-f4: Infrastructură turistică

Program 2.2-a1: Rețea drumuri comunale

Program 2.2-a2: Rețea drumuri agricole

Program 2.2-a3: Rețea drumuri forestiere

Program 2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă

Program 2.2-b2: Infrastructura ape reziduale

Program 2.2-b3: Rețea distribuție gaze naturale

Program 2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică

Program 2.2-b5: Telecomunicații (internet)

Program 2.2-b6: Surse energie regenerabilă

Program 2.2-c1: Depozitare deșeuri

Infrastructura drumuri locale și spații publice

- Calitatea și viabilitatea necorespunzătoare a rețelei de comunicații terestre
- Lipsa infrastructurii pentru transport nemotorizat

Infrastructura edilitară

- Rețelele de distribuție nu acoperă cerințele de consum, iar unele sunt vechi și au grad ridicat de uzură
- Depășirea duratei medii de viață a unei părți însemnate din conductele furnizare apă potabilă
- Lipsa sistemului centralizat de alimentare cu apă în localitățile rurale.
- Calitate necorespunzătoare a apei potabile în zonele rurale
- Grad redus de contorizare a consumului de apă
- Conductele de canalizare și căminele au un grad de uzură ridicat (cotă mărită de infiltrații) ceea ce duce la o întreținere dificilă și costisitoare.
- În zonele rurale nu există rețea de canalizare a apelor uzate, iar gradul de acoperire cu rețele de canalizare, este nesatisfăcător
- Inexistența unor stații de epurare mai ales în mediul rural. Funcționarea stațiilor de epurare a apelor uzate din localitățile urbane în condiții necorespunzătoare normelor de calitate în vigoare.

Patrimoniu construit și peisaj

- Existența în UAT-uri de monumente în pericol/stare precară
- Accesul deficitar către obiective de patrimoniu construit

Infrastructură și servicii sociale

- Lipsa asistenței medicale primare și personalul medical deficitar

Activități economice

- UAT-uri cu mai puțin de 100 de firme active
- UAT-uri în care cifra de afaceri a întreprinderilor active este sub 2.000.000 lei
- Scăderea resurselor de muncă și a numărului de persoane ocupate în județ - UAT-uri în care numărul mediu de salariați este sub 100
- Trend ascendent al ratei șomajului - UAT-uri în care rata șomajului este peste 10%

<p>Program 2.2-c2: Situri poluate</p> <p>Program 2.2-d1: Infrastructura de sănătate Program 2.2-d2: Infrastructura de educație Program 2.2-d3: Infrastructura socială Program 2.2-d4: Infrastructura culturală/culte Program 2.2-d5: Fond locuințe Program 2.2-d6: Clădiri publice administrative Program 2.2-d7: Sport și recreere Program 2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri)</p> <p>Program 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol Program 2.2-e2: Monumente istorice din LMI Program 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente</p> <p>Program 2.2-f1: Activități de producție și servicii Program 2.2-f2: Activități de cercetare, inovare, dezvoltare Program 2.2-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri Program 2.2-f4: Infrastructură turistică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stațiuni bancare nefuncționabile la capacitate • Izvoare ape minerale nevalorificate în condiții de siguranță
<p>Programe pentru capacitatea administrativă</p>	<p>Reducere/ameliorare disfuncționalități importante</p>
<p>Program 3.1-a1: Administrarea băncii de date GIS a PATJ în cadrul Consiliului Județean Program 3.1-a2: Coordonarea documentațiilor de urbanism ale UAT-urilor componente județului Program 3.1-a3: Întărirea capacității profesionale a direcției Arhitectului Șef în procesul de administrare a PATJ Program 3.1-a4: Completarea bazei tehnologice, informaționale pentru implementarea eficace a PATJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stadiul încă nesatisfăcător al lucrărilor de cadastru sistematic și lipsa unor informații actualizate cu privire la proprietatea și utilizarea terenurilor din județ • Nevoia de întărire a capacității instituționale, identificate la nivelul Consiliului Județean și al administrațiilor publice locale în implementarea și gestionarea de baze de date geografice • Nevoia de stabilire a unui nivel de cunoștințe în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului în UAT-urile din județ

Figura 42 – Matricea coordonării între Obiective – Politici – Programe de Dezvoltare (prezentare integrată)

Obiectiv general de dezvoltare teritorială 1: Susținerea prin parteneriat teritorial a dezvoltării policentrice ca raspuns eficace la provocările economice, sociale, demografice și climatice, care afectează teritoriul județului Covasna			Obiectiv general de dezvoltare teritorială 2: Creșterea coeziunii teritoriale a rețelei de localități din județul Covasna prin dezvoltarea economiei locale susținută de creșterea nivelului de echipare edilitară și a infrastructurii serviciilor publice de interes general			Obiectiv general 3: Consolidarea capacității administrației publice locale în dezvoltarea echilibrată și susținută a teritoriului județului Covasna		
Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivelul U.A.T. județ Covasna			Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivelul U.A.T.-urilor componente județului Covasna			Obiectiv suport implementării PATJ, non-spațial		
Obiectiv sectorial 1-1: Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport, utilități și energie		Obiectiv sectorial 1-2: Asigurarea protejării patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale	Obiectiv sectorial 2-1: Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T-urile urbane		Obiectiv sectorial 2-2: Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T-urile rurale		Obiectiv sectorial 3-1: Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Covasna	
rețele de transport terestre	rețele de transport energie / apă							
Politici directe cu caracter explicit teritorial				Politici suport, non-spațiale				
P1-1a: Îmbunătățirea accesibilității/mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene		P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la magistrale de transport de energie și apă potabilă	P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale	P1-2b: Adaptarea la schimbări climatice, atenuare riscuri și reziliență la dezastru	Politica 2.1-a: Îmbunătățirea mobilității și conectivității UAT-urilor urbane Politica 2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de producție și distribuție utilități publice Politica 2.1-c: Reducerea poluării Politica 2.1-d: Reabilitarea fondului construit, public și privat, a suprafețelor din domeniul public și a spațiilor verzi Politica 2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului istoric Politica 2.1-f: Susținerea dezvoltării economice	P2.2-a: Îmbunătățirea conectivității și mobilității rurale P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice	P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial	P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Covasna
Programe subsecvente	Programe subsecvente	Programe subsecvente	Programe subsecvente	Programe subsecvente	Programe subsecvente	Programe subsecvente	Programe subsecvente	
Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean Program 1.1-a3: Variante ocolitoare Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și stații CF Program 1.1-a5: Rețea biciclete între UAT-uri, trasee turistice și zone de agrement Program 1.1-a6: Multimodalitate și inter-operativitate în cadrul rețelei de transport Program 1.1-a7: Îmbunătățirea siguranței traficului în rețeaua de transport terestru	Program 1.1-b1: Sistem de transport gaze naturale Programul 1.1-b2: Sistem de transport (stații, rampă încărcare țigăi, conducte transport) Program 1.1-b3: Sistem de transport energie electrică Program 1.1-b4: Sistem de telecomunicații – TIC Program 1.1-b5: Sisteme zonale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare)	Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului Program 1.2-a2: Calitatea apelor: protecția apelor de suprafață și subterane Program 1.2-a3: Impăduriri fond forestier și pe terenuri degradate Program 1.2-a4: Zone cu peisaj deosebit Program 1.2-a5: Ape minerale terapeutice Program 1.2-a6: Oglinzi de apă permanentă (naturale și antropice)	Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații Program 1.2-b2: Riscuri naturale: risc alunecări de teren (alunecări active) Program 1.2-b3: Riscuri antropice: poluare industrială Program 1.2-b4: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, sistem de irigații.	Program 2.1-a1: Rețea drumuri orășenești Program 2.1-b1: Sistem de alimentare cu apă Program 2.1-b2: Infrastructura ape reziduale Program 2.1-b3: Rețea distribuție gaze naturale Program 2.1-b4: Rețea distribuție energie electrică Program 2.1-b5: Telecomunicații (internet) Program 2.1-b6: Surse energie regenerabilă Program 2.1-c1: Depozitare deșeuri Program 2.1-c2: Conversie funcțională terenuri și clădiri Program 2.1-c3: Situri poluate Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate Program 2.1-d2: Infrastructura de educație Program 2.1-d3: Infrastructura socială Program 2.1-d4: Infrastructura culturală/culte Program 2.1-d5: Fond locuințe Program 2.1-d6: Clădiri publice administrative Program 2.1-d7: Sport și recreere Program 2.1-d8: Domeniul public (piețe, parcuri) Program 2.1-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol Program 2.1-e2: Monumente istorice din LMI Program 2.1-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente Program 2.1-f1: Activități de producție și servicii Program 2.1-f2: Activități de cercetare, inovare, dezvoltare Program 2.1-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri Program 2.1-f4: Infrastructură turistică	Program 2.2-a1: Rețea drumuri comunale Program 2.2-a2: Rețea drumuri agricole Program 2.2-a3: Rețea drumuri forestiere Program 2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă Program 2.2-b2: Infrastructura ape reziduale Program 2.2-b3: Rețea distribuție gaze naturale Program 2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică Program 2.2-b5: Telecomunicații (internet) Program 2.2-b6: Surse energie regenerabilă Program 2.2-c1: Depozitare deșeuri Program 2.2-c2: Situri poluate Program 2.2-d1: Infrastructura de sănătate Program 2.2-d2: Infrastructura de educație Program 2.2-d3: Infrastructura socială Program 2.2-d4: Infrastructura culturală/culte Program 2.2-d5: Fond locuințe Program 2.2-d6: Clădiri publice administrative Program 2.2-d7: Sport și recreere Program 2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri) Program 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol Program 2.2-e2: Monumente istorice din LMI Program 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente Program 2.2-f1: Activități de producție și servicii Program 2.2-f2: Spații pentru expoziții, piețe, târguri Program 2.2-f3: Infrastructură turistică	Program 3.1-a1: Administrarea băncii de date GIS a PATJ în cadrul Consiliului Județean Program 3.1-a2: Coordonarea documentațiilor de urbanism ale UAT-urilor componente județului Program 3.1-a3: Întărirea capacității profesionale a Direcției de Urbanism, Programe și Relații Publice în procesul de administrare a PATJ Program 3.1-a4: Completarea bazei tehnologice, informaționale pentru implementarea eficace a PATJ și menținerea actualizată a băncii de date.	Program 3.1-b1: Actualizarea PATJ prin monitorizarea următoarelor categorii de date/studii/documente: <ul style="list-style-type: none"> • Date de recensământ • Modificări legislative • Modificări ale suprafețelor intravilanului UAT-urilor componente județului Covasna, rezultate din documentații de urbanism, avizate și aprobate • Studii realizate de autorități publice locale, naționale, europene în domeniul socio-economic, mediului, transportului, energiei, politicii agricole, cu efecte asupra documentației PATJ aprobate • Strategii integrate de dezvoltare locală (urbană, rurală, planuri de mobilitate, orașe smart, zone rurale smart) realizate la nivelul județului Covasna • Studii privind zone defavorizate, marginalizate, informale • Studii de cooperare intercomunitară (metropolitan, periurban, GAL	

Figura 43 – Coordonarea obiectivelor și politicilor de dezvoltare spațială a județului Covasna cu obiectivele generale ale S.D.T.R.

Coordonarea obiectivelor de dezvoltare spațială cu SDTR	Obiectiv general de dezvoltare teritorială 1: Sustenerea prin parteneriat teritorial a dezvoltării policentrice ca raspuns eficace la provocările economice, sociale, demografice și climatice, care afectează teritoriul județului Covasna				Obiectiv general de dezvoltare teritorială 2: Creșterea coeziunii teritoriale a rețelei de localități din județul Covasna prin dezvoltarea economiei locale susținută de creșterea nivelului de echipare edilitară și a infrastructurii serviciilor publice de interes general				Obiectiv general 3: Consolidarea capacității administrației publice locale în dezvoltarea echilibrată și susținută a teritoriului județului Covasna	
	Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivel U.A.T. județ Covasna				Obiective cu dimensiune teritorială explicită la nivel U.A.T.-urilor componente județului Covasna				Obiectiv suport non-spațiale	
	Obiectiv sectorial 1-1: Creșterea gradului de conectare a județului și a UAT-urilor componente la rețele de transport, utilități și energie		Obiectiv sectorial 1-2: Asigurarea protecției patrimoniului natural și a folosirii prudente a resurselor naturale		Obiectiv sectorial 2-1: Creșterea competitivității, atractivității și a calității vieții în U.A.T.-urile urbane		Obiectiv sectorial 2-2: Mobilizarea capitalului social și cultural necesar creșterii atractivității și calității vieții în U.A.T.-urile rurale		Obiectiv sectorial 3.1: Dezvoltarea capacității operaționale de implementare și administrare a P.A.T.J. Covasna	
	rețele de transport terestre		rețele de transport energie / apă							
Obiective generale SDTR	POLITICI DIRECTOARE CU CARACTER SPAȚIAL								POLITICI SUPT, NON-SPATIALE	
	P1-1a: Îmbunătățirea accesibilității/mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene	P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la magistrale de transport de energie și apă potabilă	P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale	P1-2b: Adaptarea la schimbări climatice, atenuare riscuri și reziliență la dezastre	Politica 2.1-a: Îmbunătățirea mobilității și conectivității UAT-urilor urbane Politica 2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de producție și distribuție utilități publice Politica 2.1-c: Reducerea poluării Politica 2.1-d: Reabilitarea fondului construit, public și privat, a suprafețelor din domeniul public și a spațiilor verzi Politica 2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului istoric Politica 2.1-f: Susținerea dezvoltării economice	P2.2-a: Îmbunătățirea conectivității și mobilității rurale P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice	P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial	P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Covasna		
OG. 1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband	P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene	P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă			P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane	P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale				
OG. 2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive			P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale	P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre	P2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.1-c: Reducerea surselor de poluare P2.1-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit	P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de producție și distribuție utilități publice P2.2-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit				
OG. 3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;	P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene Program 1.1-a7: Rețeaua de trasee turistice	P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă	P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale		P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice	P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice				
OG. 4 Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială					P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice	P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice	P3.1-a: Creșterea capacității managementului public și tehnologizarea procesului de gestionare a datelor publice cu specific teritorial	P3.1-b: Integrarea datelor și a rezultatelor studiilor cu implicații asupra actualizării documentației PATJ Covasna		

5.5.3. Coordonarea politicilor și programelor de dezvoltare spațială a județului Covasna cu Strategia de Dezvoltare teritorială a României: Figura 43, prezentată anterior, organizează modul în care obiectivele și politicile formulate în cadrul strategiei teritoriale a județului Covasna se coordonează cu obiectivele generale de dezvoltare spațială cuprinse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR).

5.5.4. Coordonarea cu prioritățile Agendei Teritoriale 2020 și 2030: Pentru fiecare din prioritățile menționate în Agenda Teritorială UE 2020 și 2030 sunt enunțate răspunsurile date prin scenariul spațial, consolidate prin programe și proiecte detaliate în Planul de Acțiune al documentației PATJ Covasna.

Tabel 13 – Răspunsul dat prin scenariului spațial priorităților Agendei Teritoriale UE 2020/2030

PRIORITĂȚI TERITORIALE (AGENDA TERITORIALĂ 2020)	RĂSPUNSUL DAT PRIN STRATEGIA TERITORIALĂ	PRIORITĂȚI TERITORIALE (AGENDA TERITORIALĂ 2030)
1. Promovarea unei dezvoltări teritoriale policentrice și echilibrate	1.1. Dezvoltarea unei rețele de localități cu economii locale cu valoare adăugată ridicată, atingând un standard ridicat de calitate a vieții pentru creșterea masei demografice	O Europă echilibrată: O dezvoltare teritorială mai echilibrată utilizând diversitatea Europei
2. Încurajarea dezvoltării integrate în orașe, zone rurale și regiuni specifice	2.1. Creșterea parteneriatului teritorial între zone urbane și rurale vecine, sau între comunități rurale cu caracteristici comune specifice, în scopul identificării și înlăturării cauzelor ce au condus la apariția disfuncționalităților și disparităților și la apariția de zone vulnerabile.	Regiuni funcționale: Dezvoltare locală și regională convergentă, mai puține inegalități între teritorii
3. Integrarea teritorială în zonele transfrontaliere și regiunile cu funcțiuni transnaționale	3.1. Dezvoltarea parteneriatelor dintre administrațiile locale componente județului cu unități administrative cu economii și demografii dezvoltate în zone montane din UE	Integrare dincolo de granițe: Condiții mai bune de locuire și muncă dincolo de granițele naționale
4. Asigurarea competitivității globale a regiunilor bazate pe economii locale	4.1. Creșterea rolului județului Covasna în cadrul Regiunii Centru prin adaptarea treptată a economiei la caracteristicile pieței globale și folosirea avantajelor poziționării la rețeaua de transport TEN-T și a resurselor de teren pentru atragerea capitalului privat și a turiștilor	Economia circulară: Economii locale puternice și durabile într-o lume globalizată
5. Îmbunătățirea conectivității teritoriale pentru persoane, comunități și firme	5.1. Creșterea mobilității și siguranței traficului între unitățile administrativ teritoriale componente județului, în special a celor din zona montană și conectarea acestora la magistrale de energie și comunicații	Conectare durabilă: Conectare fizică și digitală durabilă a localităților
6. Managementul și conectivitatea valorilor ecologice, peisajere și culturale ale regiunilor	6.1. Păstrarea și valorificarea prudentă a capitalului natural, a resurselor naturale și a identității peisajului cultural al județului Covasna 6.2. Reducerea factorilor poluatori ai aerului, apei și solurilor și reconstrucția zonelor poluate istoric prin activități miniere	O Europă verde: Protecția condițiilor de trai și modelarea tranziției sociale Mediu sănătos: Condiții de locuire ecologice mai bune, orașe și regiuni rezistente și neutre din punct de vedere climatic

5.5.5. Coordonarea dintre politicile și programele de dezvoltare spațială a județului cu prioritățile UE 2021-2017: Totodată, programele propuse în cadrul strategiei au nevoie de finanțare, din care o parte semnificativă poate fi accesată din fondurile europene ce vizează dezvoltarea urbană, mobilitatea, mediul și dezvoltarea rurală. Structura priorităților pentru programarea 2021-2027 este prezentată în tabelul următor, care prezintă și modul de coordonare dintre programele de dezvoltare spațială a județului cu prioritățile 2021-2017.

Tabel 14 – Coordonarea programelor cu domeniile de intervenție din Politica de Coeziune pentru 2021-2027

	Priorități 2021-2027	Domeniu	Programe de dezvoltare a județului Covasna
	Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă	<p>Servicii și aplicații de e-sănătate (013)</p> <p>Sprijinirea clusterelor de inovare și rețele comerciale (019)</p> <p>Transfer de tehnologie și de cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior (021)</p>	<p>Program 2.1-d1: Infrastructura de sănătate</p> <p>Program 2.1-f1/2.2-f1: Investiții pentru activități de producție și servicii</p> <p>Program 2.1-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare</p> <p>Program 2.1-f3/2.2-f3: Spații pentru expoziții, piețe, târguri</p> <p>Program 2.1-f4/2.2-f3: Infrastructura turistică</p> <p>Program 2.1/2.2-f2: Investiții pentru activități de cercetare, inovare, dezvoltare</p> <p>Program 2.1-d2/2.2-d2: Infrastructura de educație</p>
	Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon	<p>Renovare fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice (025)</p> <p>Renovarea infrastructurilor publice în vederea creșterii eficienței energetice (026)</p> <p>Energii regenerabile (028, 029, 030)</p> <p>Măsuri de adaptare la schimbări climatice și prevenirea și managementul riscurilor (035, 036, 037, 038)</p> <p>Furnizarea de apă destinată consumului uman (039)</p> <p>Gospodărirea apelor și conservarea resurselor de apă (040)</p> <p>Colectarea și tratarea apelor uzate (041)</p> <p>Gestionarea deșeurilor (042, 043, 044, 045)</p> <p>Reabilitarea siturilor industriale și a terenurilor contaminate (046)</p> <p>Măsuri privind calitatea aerului și reducerea zgomotului (048)</p>	<p>Program 2.1-d5/2.2-d5: Fond locuințe</p> <p>Program 2.1-d1/2.2-d1: Infrastructura de sănătate</p> <p>Program 2.1-d2/2.2-d2: Infrastructura de educație</p> <p>Program 2.1-d3/2.2-d3: Infrastructura socială</p> <p>Program 2.1-d4/2.2-d4: Infrastructura culturală/culte</p> <p>Program 2.1-b6/2.2-b6: Surse energie regenerabilă</p> <p>Program 1.2-b1: Riscuri naturale: risc inundații</p> <p>Program 1.2-a4: Crearea de suprafețe împădurite în zone montane cu risc la inundații (torenți)</p> <p>Program 1.2-b4: Calitatea solului: amenajări pentru combaterea eroziunii solului, menținerea apei subterane, irigații</p> <p>Program 1.2-b2: Amenajări pentru combaterea alunecărilor de teren (alunecări active)</p> <p>Program 1.1-b6: Sisteme zonale/regionale de alimentare cu apă (surse, conducte aducțiune, stații de pompare, stații de tratare)</p> <p>Program 2.1/2.2-b1: Sistem de alimentare cu apă</p> <p>Program 2.1/2.2-b2: Infrastructura ape reziduale</p> <p>Program 2.1-c1/2.2-c1: Depozitare deșeuri</p> <p>Program 2.1-c3/2.2-c2: Situri poluate</p> <p>Program 2.1-a1:/2.2-a1 Rețea drumuri orășenești/municipale/comunale</p> <p>Program 1.1-a3: Variante ocolitoare</p> <p>Program 2.1-d8/2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri, spații verzi)</p>

Priorități 2021-2027	Domeniu	Programe de dezvoltare a județului Covasna
	<p>Protejarea, restaurarea și utilizarea sustenabilă a siturilor Natura 2000 (049)</p> <p>Protecția naturii și a biodiversității, infrastructura verde (050)</p>	<p>Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului</p> <p>Program 1.2-a2: Monitorizarea integrității patrimoniului natural</p> <p>Program 1.2-a3: Calitatea apelor: ecologizarea cursurilor de apă și a resurselor de apă</p>
Europa mai conectată – mobilitatea și conectivitatea regională în domeniul TIC	<p>TIC Rețea în bandă largă (051, 052, 053, 054, 055)</p> <p>Autostrăzi și drumuri nou construite (056)</p> <p>Legături rutiere secundare nou construite, către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (058)</p> <p>Alte drumuri de acces naționale, regionale și locale nou construite (059)</p> <p>Alte drumuri reconstruite sau îmbunătățite (autostrăzi, drumuri naționale, regionale sau locale) (062)</p> <p>Alte căi ferate, reconstruite sau îmbunătățite (069)</p> <p>Infrastructuri de transport urbane curate (073, 074)</p> <p>Infrastructuri de ciclism (075)</p> <p>Transporturi multimodale TEN-T (078)</p>	<p>Program 1.1-b4: Rețele de telecomunicații – TIC</p> <p>Program 2.1-b5/2.2-b5: Telecomunicații (internet);</p> <p>Program 1.1-a1: Infrastructura de transport rutier național/regional</p> <p>Program 1.1-a2: Infrastructura de transport rutier județean</p> <p>Program 1.1-a3: Variante ocolitoare</p> <p>Program 1.1-a4: Infrastructura de transport feroviar și stații CF</p> <p>Program 1.1-a5: Rețea biciclete între UAT-uri, trasee turistice și zone de agrement</p> <p>Program 1.1-a6: Multimodalitate și inter-operativitate în cadrul rețelei de transport</p> <p>Program 1.1-a7: Îmbunătățirea siguranței traficului în rețeaua de transport terestru</p> <p>Program 2.1-a1/2.1-a2: Rețea drumuri orașenești/municipale/comunale</p>
Europa mai socială – punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale	<p>Infrastructuri pentru educație și îngrijirea copiilor preșcolari (085)</p> <p>Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar (086)</p> <p>Infrastructuri pentru învățământul terțiar (087)</p> <p>Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților (088)</p> <p>Alte infrastructuri sociale care contribuie la incluziunea socială în cadrul comunității (091)</p> <p>Infrastructuri de sănătate (92)</p> <p>Măsuri pentru un mediu de lucru sănătos și bine adaptat (107)</p>	<p>Program 2.1-d2/2.2-d2: Infrastructura de educație</p> <p>Program 2.1-d3/2.2-d3: Infrastructura socială</p> <p>Program 2.1-d4/2.2-d4: Infrastructura culturală/culte</p> <p>Program 2.1-d1/2.2-d1: Infrastructura de sănătate</p> <p>Program 2.1-d6/2.2-d6: Clădiri publice administrative</p> <p>Program 2.1-d7/2.2-d7: Centre sportive</p> <p>Program 2.1-d3/2.2-d3: Infrastructura socială</p> <p>Program 2.1-d4/2.2-d4: Infrastructura culturală/culte</p> <p>Program 2.1-d1/2.2-d1: Infrastructura de sănătate</p> <p>Program 2.1-d8/2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri, spații verzi)</p>
Europa mai aproape de cetățeni – dezvoltarea durabilă și integrată a zonelor urbane, rurale prin inițiative locale	<p>Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și servicii turistice conexe (128)</p> <p>Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale (129)</p> <p>Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului (130)</p>	<p>Program 2.1-f4/2.2-f3: Infrastructura turistică</p> <p>Program 2.1-e1 / 2.2-e1: Monumente istorice din LMI aflate în pericol</p> <p>Program 2.1-e1 / 2.2-e2: Monumente istorice din LMI</p> <p>Program 2.1-e1 / 2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente</p> <p>Program 1.2-a1: Protecția și conservarea biodiversității și a peisajului</p> <p>Program 1.2-a2: Monitorizarea integrității patrimoniului natural</p>

Priorități 2021-2027	Domeniu	Programe de dezvoltare a județului Covasna
		Program 1.2- a3: Calitatea apelor: ecologizarea cursurilor de apă și a resurselor de apă Program 1.2-a4: Crearea de suprafețe împădurite în zone montane cu risc la inundații (toreniți) Program 1.2-a5: Zone cu peisaj deosebit Program 1.2-a6: Ape minerale terapeutice
	Regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice (131)	Program 2.1-d8/2.2-d8: Domeniul public (piețe, parcuri) Program 2.1-e3/2.2-e3: Incinte, spații publice din vecinătatea monumentului și căi de acces către monumente Program 2.1-b4/2.2-b4: Rețea distribuție energie electrică
Politica Agricolă Comună	Dezvoltare rurală	P2.2-a: Îmbunătățirea conectivității P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice

5.5.6. Coordonarea obiectivelor spațiale din Strategia teritorială a PATJ cu direcțiile strategice cuprinse în Strategia de Dezvoltare a Județului Covasna pentru perioada 2021-2027: Pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor propuse în strategia teritorială, beneficiarii eligibili (județul, fiecare UAT în parte, sau asocieri de UAT-uri) trebuie să-și realizeze propriile strategii de dezvoltare și să demareze procesul de pregătire a proiectelor (acolo unde există propuneri de proiecte al căror grad de maturitate solicită realizarea de documentații de urbanism).

Tabel 15 – Coordonarea PATJ cu Strategia de Dezvoltarea a Județului Covasna pentru perioada 2021-2027

Direcțiile strategice cuprinse în Strategia de dezvoltare a județului Covasna pentru perioada 2021-2027	Obiective sectoriale spațiale cuprinse în Strategia teritorială din cadrul PATJ Covasna
Direcție strategică 4 Creșterea calității vieții prin conservarea și îmbunătățirea factorilor de mediu	P1-2a: Menținerea integrității și calității patrimoniului natural și a resurselor naturale P1.2-b: Adaptarea la schimbări climatice, riscuri și reziliență la dezastre P2.1-c: Reducerea surselor de poluare P2.2-c: Reducerea surselor de poluare
Direcție strategică 1 Creșterea calității vieții prin îmbunătățirea serviciilor publice	P1-1a: Îmbunătățirea mobilității și a transportului multimodal pentru obținerea unui transport integrat infrastructurii naționale și europene
Direcție strategică 6. Dezvoltarea durabilă a zonelor rurale din județ	P1-1b: Creșterea conectivității UAT-urilor componente județului la rețele magistrale de transport de energie și apă potabilă
Direcție strategică 3 Creșterea coeziunii teritoriale la nivel județean	P2.1-a: Îmbunătățirea mobilității urbane P2.2-a: Îmbunătățirea mobilității rurale P2.1-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități P2.2-b: Îmbunătățirea infrastructurii de distribuție/generare utilități
Direcție strategică 2: Dezvoltare economică diversificată și tranziția spre o economie bazată pe cunoaștere	P2.1-f: Susținerea dezvoltării economice P2.2-f: Susținerea dezvoltării economice
Direcție strategică 5: Dezvoltarea sectorului turistic și a sectoarelor economice conexe	P2.1-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.2-e: Protecția, valorificarea patrimoniului construit P2.1-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi P2.2-d: Reabilitarea fondului construit, a domeniului public și a spațiilor verzi

6. Administrarea PATJ Covasna

6.1. Monitorizarea documentațiilor urbanistice la nivel de UAT

În cadrul Programului 3b-1 sunt menționate domeniile necesare pentru actualizarea PATJ Covasna:

- Primul domeniu vizează date statistice și de recensământ conținute în fișele localităților respectiv: demografia, economia și turismul, indicatori privind calitatea vieții, infrastructura de educație, sănătate, culturală și socială, patrimoniul natural și cultural, așa cum aceste date au fost analizate în PATJ-Țtapa 1.
- Al doilea domeniu vizează actualizarea PATJ determinată de dinamica modificărilor intravilanelor UAT-urilor din cadrul județului, așa cum rezultă din PUG-urile realizate de aceste UAT-uri în perioada următoare avizării și aprobării documentației PATJ Covasna.
- Al treilea domeniu vizează rezultatul studiilor cu impact asupra conținutului documentației PATJ Covasna, studii realizate, aprobate și publicate de autorități publice centrale din domeniul mediului și gospodăririi apelor, infrastructurii rutiere, feroviare și aeriene, rețelele de transport, energie, gaz natural și electricitate, lista actualizată a monumentelor istorice, precum și strategii integrate de dezvoltare locală (urbană, rurală, planuri de mobilitate, masterplan de apă și canalizare, management al deșeurilor, planuri privind protecția comunităților la riscuri naturale și antropice), studii privind zone defavorizate și expuse la riscuri naturale și antropice etc.
- Al patrulea domeniu vizează rezultatele strategiilor de cooperare intercomunitară (nivel metropolitan, periurban, GAL) realizate pentru servicii și utilități publice, precum și parteneriatele ce se vor realiza pentru operaționalizarea acestor servicii.
- Al cincilea domeniu vizează actualizarea modificărilor legislative ce vor apărea pe perioada de valabilitate a PATJ.
- Al șaselea domeniu vizează în mod special introducerea în documentații de urbanism a modificărilor apărute în legislația privind schimbări în formele de utilizare a terenurilor generate de schimbările climatice.

6.2. Organizarea procesului de monitorizare a proiectelor din planul de acțiune

Planul de acțiune necesar implementării Strategiei acoperă activități ce vor intra în atribuțiile Consiliului Județean, prin Direcția de Urbanism, Programe și Relații Publice, conform organigrama (vezi anexa 12). Prezentul apitol precizează fazele privind (1). etapa de realizare și de aprobare a PATJ și (2) etapa operațională de implementare a PATJ Covasna, în conformitate cu atribuțiile specificate în Codul Administrativ și Legea 350/2001.

Faza 1 reprezintă aprobarea PATJ de către CJ Covasna – 2025/2026 și conține:

- Avizarea PATJ în cadrul Comisiei Tehnice a Direcției de Urbanism, Programe și Relații Publice, Aprobarea PATJ de către Consiliul Județean

Rolul Direcției de Urbanism, Programe și Relații Publice este acela de pregătire a documentației PATJ Covasna pentru sesiunea de aprobare însoțită de referatul de specialitate

Faza a 2-a, din punctul de vedere al Direcției de Urbanism, Programe și Relații Publice se referă la activități necesare pregătirii și realizării proiectelor pentru care Consiliul Județean și instituțiile aflate în subordine sunt eligibile pentru diverse instituții finanțatoare.

Rolul Direcției de Urbanism, Programe și Relații Publice este acela de a asigura suportul documentațiilor urbanistice pentru proiectele explicit teritoriale propuse spre finanțare. La această etapă, este necesară identificarea și demararea procesului de realizare a documentațiilor de urbanism pentru proiecte propuse pe proprietăți terenuri/clădiri pentru care nu există astfel de documentații.

Rolul Direcției de Urbanism, Programe și Relații Publice este și asigurarea suportului GIS obținut prin actualizare PATJ Covasna pentru proiectele pregătite spre finanțare din surse publice și private.

Direcția va avea rol în actualizarea PATJ Covasna după implementarea proiectelor (ex: actualizarea documentației scrise și a hărților GIS privind starea de viabilitate a drumurilor).

Tabel 16 – Fazele monitorizării implementării strategiei și fazele de realizare a proiectelor finanțate prin fonduri europene (fazele implementării proiectelor cuprinse în cadrul Strategiei de Dezvoltarea a Județului Covasna pentru perioada 2021-2027)

FAZA 1	FAZA 2	FAZA 3	FAZA 4		FAZA 5		
Elaborare PATJ	Realizare aprobare studii și proiecte	Pregătire contracte de finanțare	Lucrări de execuție a proiectelor prioritare	Semnare contracte de execuție	Realizarea și finalizarea lucrărilor și serviciilor contractate		
2025	2022-2026	2024-2026	2026-2027	2026-2027	2028	2029	2030-2035
Aprobare PATJ de către CJ Covasna	Achiziții publice pentru realizarea documentații urbanism, tehnice Realizarea / aprobarea documentații urbanism, tehnice	Realizarea / aprobarea documentații urbanism, tehnice Întocmire și depunere cereri de finanțare	Semnare contracte de finanțare Achiziții publice pentru executare lucrări și servicii	Achiziții pentru executarea lucrărilor serviciilor Lucrări de construcție în execuție	Lucrări de construcție în execuție Încheiere și recepționare lucrări	Lucrări de construcție în execuție Încheiere și recepționare lucrări	Lucrări de construcție în execuție Încheiere și recepționare lucrări
Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare	Raportare

Fazele 3-5 se referă la investiții realizate prin fonduri europene/guvernamentale. Aceste faze se vor detalia în conformitate cu reglementările și ghidurile de finanțare publicate de guvern pentru fonduri guvernamentale și de autoritățile de management pentru fondurile europene. Realizarea activităților cuprinse în perioada 2024-2035 este dedicată monitorizării procesului de achiziții publice și implementării proiectelor în coordonare cu atingerea obiectivelor din Strategie și a indicatorilor specifici conținuți în documentațiile tehnice aprobate în contractul de finanțare.

Direcția de Urbanism, Programe și Relații Publice are atribuții operaționale în cadrul acestei faze prin Serviciul de Programe și Relații Publice, iar Compartimentul Urbanism va actualiza documentația PATJ Covasna pe măsură ce proiectele sunt implementate și recepționate.

6.3. Indicatori de monitorizare a strategiei teritoriale

Pentru monitorizarea procesului de implementare a strategiei teritoriale, C.J. Covasna va utiliza pachete de indicatori specifici pentru diverse faze ale procesului și pentru scopuri diferențiate pe faze, după cum urmează:

- a) Pentru fazele de pregătire și depunere de proiecte, CJ Covasna va realiza activități de coordonare a indicatorilor ce privesc procesul de depunere a proiectelor pentru finanțare din fonduri europene și guvernamentale după următorii indicatori:

- Numărul total de cereri de finanțare depuse;
- Numărul de cereri de finanțare depuse per sector (economic, social, mediu, transport, conform listei de proiecte cuprinse în cadrul Strategiei);
- Număr de cereri de finanțare depuse per beneficiar eligibil;
- Valoarea totală LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse;
- Numărul de cereri de finanțare aprobate în urma procesului de verificare;
- Motivul respingerii cererilor de finanțare în urma procesului de verificare (în scopul îmbunătățirii viitoare a cererii de finanțare).

Direcția de Urbanism, Programe și Relații Publice are atribuții operaționale prin Serviciul de Programe și Relații Publice, în cadrul acestei faze, iar Compartimentul Urbanism va asigura din timp ca proiectele de investiții depuse de Consiliul Județean să fie susținute de documentații de urbanism aprobate

- b) Pentru fazele de urmărire a contractelor proiectelor depuse, CJ Covasna va realiza activități de coordonare a indicatorilor ce privesc procesul de aprobare și semnare a contractelor de finanțare a proiectelor din fonduri europene și guvernamentale după următorii indicatori:
- Număr de contracte de finanțare semnate;
  - Număr de contracte semnate per tip de proiect conform listei din strategia teritorială;
  - Valoare contracte semnate.

Direcția de Urbanism, Programe și Relații Publice are atribuții operaționale prin Serviciul de Programe și Relații Publice, în cadrul acestei faze.

- c) Pentru fazele de realizarea a proiectelor depuse, CJ Covasna va realiza activități de coordonare a indicatorilor ce privesc procesul de achiziție publică pentru lucrările de execuție a proiectelor finanțate din fonduri europene și guvernamentale după următorii indicatori:
- Număr de contracte de execuție semnate;
  - Valoarea în LEI/ Euro a contractelor semnate;
  - Termene/faze specifice stabilite în contract pentru realizarea lucrărilor;
  - Numărul și valoarea contractelor realizate prin e-licitație.ro

Direcția de Urbanism, Programe și Relații Publice are atribuții operaționale prin Serviciul de Programe și Relații Publice, în cadrul acestei faze.

- d) Pentru monitorizarea implementării proiectelor vor fi urmăriți indicatori specifici, precizați prin documentațiile de proiectare și execuție (sau prin contractele de finanțare). De la caz la caz, acești indicatori se referă atât la rezultatul direct al fiecărui proiect (ex. lungime de drum reabilitat, lungime rețea de apă, număr de clase din unități de învățământ modernizate etc.), cât și la impactul asupra dezvoltării economice și sociale (locuri de muncă create, procent de scădere a abandonului școlar, număr de vizitatori etc.).

Direcția de Urbanism, Programe și Relații Publice are atribuții operaționale în cadrul acestei faze prin actualizarea documentației PATJ Covasna, pe măsură ce proiectele sunt implementate/recepționate. Prin suportul GIS, parte a prezentei documentații va asigura continuitatea procesului de actualizare a indicatorilor cuprinși în documentația PATJ Covasna.

- e) Pentru monitorizarea efectelor semnificative ale implementării strategiei asupra mediului, lista indicatorilor acoperă un spectru larg de factori de mediu, conform tabelului următor:

Tabel 17 – Indicatori de monitorizare a efectelor semnificative asupra mediului

FACTOR DE MEDIU / OBIECTIV GENERAL DE MEDIU	OBIECTIV PRINCIPAL	INDICATORI DE MONITORIZARE
BIODIVERSITATE, FLORĂ FAUNĂ	Menținerea și consolidarea biodiversității	Suprafața din siturile Natura 2000 sau alte arii protejate ocupată de proiecte (în ha și % din total zonă)
		Tipul și suprafața de habitate prioritare ocupate permanent de proiecte (tip și ha/% din total zonă)
		Tipul și suprafața de habitate prioritare alterate temporar sau permanent de proiecte (tip și ha/% din total zonă)
		Tipul și suprafața de habitate naturale și antropice cu valoare biotică (terenuri agricole, pășuni, fânețe, luciu apă) afectate prin ocupare permanentă, alterare sau fragmentare (tip și ha / % din total zonă)
		Evoluția populațiilor de specii protejate și a distribuției acestora (floră / faună) la implementarea proiectelor (creștere / descreștere; % din total zonă)
		Suprafața de habitat nou creat (forestier, luciu apă, zonă umedă, agricol, pășune, fâneță etc.) prin implementarea proiectelor (ha / % din total)
		Starea de conservare a biodiversității la nivel de arie protejată (raportat la starea identificată în planurile de management) la implementarea proiectelor
		Număr arii protejate pentru care s-a realizat planul de management
APA	Menținerea și îmbunătățirea stării apei	Starea apelor de suprafață în aval de zona de implementare a proiectelor, comparativ cu starea de referință
		Număr de surse fixe și difuze de poluare a apelor de suprafață și subterane, la implementarea proiectelor, față de valoarea de referință
		Număr sisteme de recuperare și reutilizare a apei provenite din inundații, volum apă refolosită, suprafață teren irigată
SOL	Protejarea calității, cantității și funcțiunii solului	Suprafața de terenuri de calitate superioară (agricole, pășuri, păduri etc.) ocupate temporar și permanent de proiecte (ha și % din total zonă interes)
		Număr de surse fixe și difuze de poluare a solului, la implementarea proiectelor, față de valoarea de referință
		Suprafața de sol degradat (eroziune eoliană, hidrică, salinizare, deșertificare) recuperată (ha și % din total zonă interes)
AER	Îmbunătățirea calității aerului	Cantități de poluați introduși în aer odată cu implementarea proiectelor (tone CO ₂ , SO ₂ , NO _x , pulberi, altele) și ponderea acestora la emisiile totale din zona (%)
		Număr de surse fixe noi de emisie a poluanților introduse odată cu implementarea proiectelor și caracterizarea acestora
		Număr surse liniare și de suprafață de emisie în atmosferă introduse odată cu implementarea proiectelor și caracterizarea acestora
		Starea calității aerului în zona de interes după implementarea proiectelor (comparativ cu situația de referință dată de sistemele naționale de monitorizare a calității aerului)

FACTORI CLIMATICI (INCLUSIV ENERGIA)	Atenuarea schimbărilor climatice Adaptarea eficientă la schimbările climatice	Cantități de gaze cu efect de seră generate de proiecte (tone) și ponderea acestora la emisiile totale din zona
		Cantitățile de gaze cu efect de seră reduse prin implementarea proiectelor și ponderea acestora la emisiile totale din zona
		Suprafața de împăduriri efectuate prin proiecte (ha și % din total zonă)
		Capacitatea de retenție a carbonului (tone)
		Număr proiecte destinate prevenirii și protecției împotriva riscurilor naturale – lungimi albie amenajate, diguri etc. (descriere, raportat la starea de referință în zona de interes)
		Număr de persoane expuse riscurilor naturale
		Suprafețe de teren expuse factorilor degenerativi (sărăturare, deșertificare, eroziune)
SĂNĂTATEA POPULAȚIEI ȘI MEDIUL DE VIAȚĂ	Protejarea și îmbunătățirea sănătății și bunăstării populației	Număr de persoane expuse riscurilor naturale, comparativ cu situația de referință, în zona de interes, în urma implementării proiectelor
		Cazuri de îmbolnăviri din surse antropice ca urmare a implementării proiectelor
		Număr și tip de amenajări/ dotări pentru îmbunătățirea stării de sănătate a populației
ACTIVE MATERIALE (DEȘEURI ȘI RESURSE NATURALE)	Maximizarea eficientizării utilizării resurselor	Cantități și tipuri de resurse naturale consumate la implementarea proiectelor (% din total zonă interes)
		Cantități și tipuri de deșeuri generate la implementarea proiectelor
PATRIMONIUL CULTURAL ȘI PEISAJUL (INCLUSIV AMENAJAREA TERITORIULUI)	Conservarea și consolidarea peisajelor și patrimoniului cultural Promovarea planificării și utilizării durabile a terenurilor	Număr de obiective culturale reabilitate și modernizate
		Număr și tipuri de acțiuni pentru potențarea cadrului natural, turismului durabil și patrimoniului cultural
		Suprafețe de teren amenajate în scopul turismului durabil
		Suprafață de spațiu verde nou creată cu implementarea proiectelor

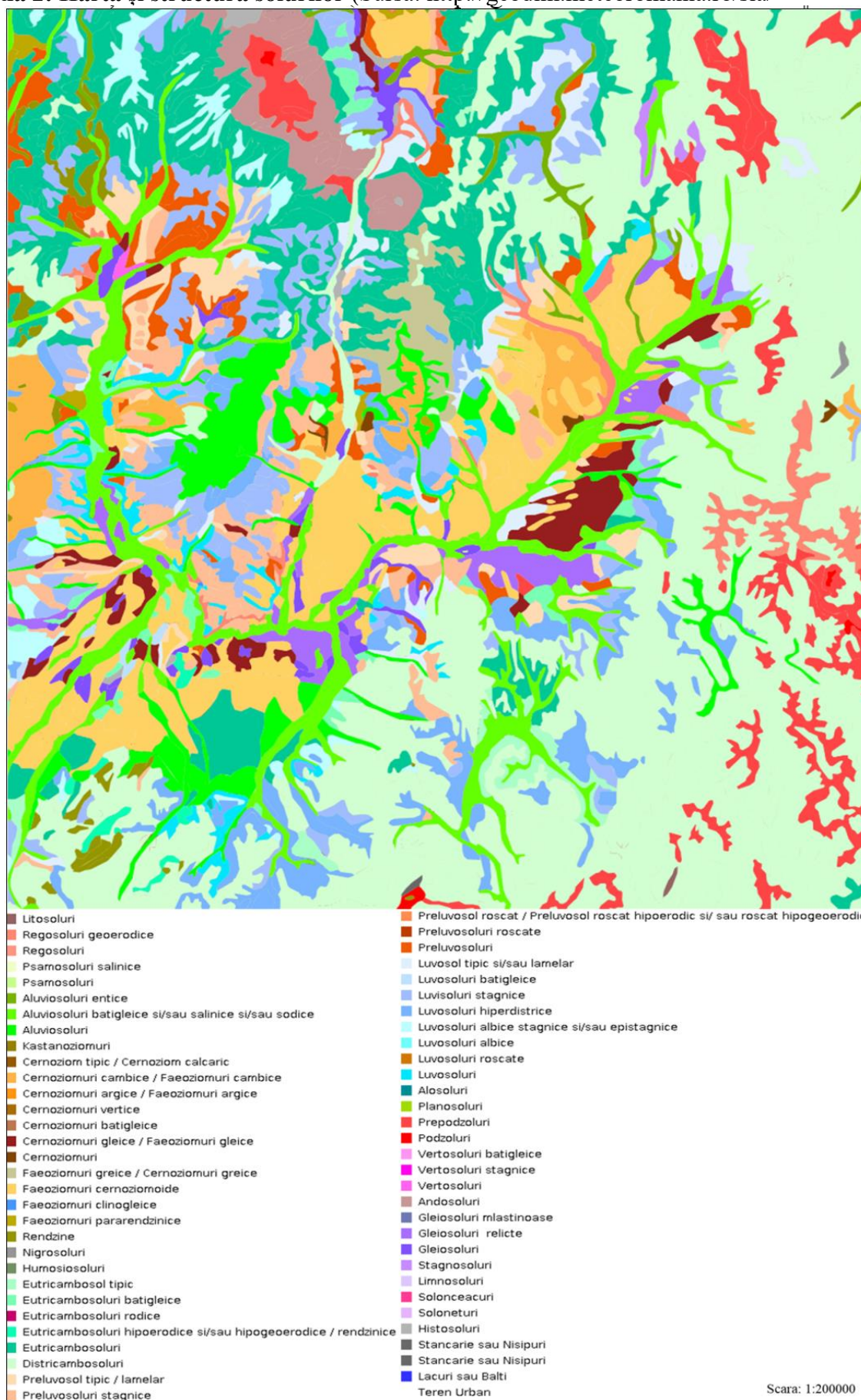
Anexa 1: Perimetrele de concesionare exploatare a substanțelor minerale utile

Nume perimetru	Localizare	Tip licență	Agent economic	Substanța	Stare
Bodoș	Baraolt	Concesionare exploatare	Societatea Națională a Cărbunelui Ploiești	Lignit	Aprobată închiderea
Ghidfalău-Zoltan Nord	Ghidfalău	Concesionare exploatare	Axon SRL Sfântu Gheorghe	Nisip pentru materiale de construcție	În vigoare
Lunga-Ojdula	Ojdula	Concesionare exploatare	Eximon SA	Turbă	În aprobare
Bicsad II	Tușnad și Bixad	Concesionare exploatare	Mineral Rom SRL (fosta SC CARB SRL)	Andezit industrial și de construcție	În vigoare
Baraolt Vest	Baraolt	Concesionare exploatare	Societatea Națională a Cărbunelui Ploiești	Lignit	Aprobată închiderea
Malnaș Băi	Micfalău	Concesionare exploatare	Romcim fosta CRH Ciment (România) SA	Andezit industrial și de construcție	În vigoare
Malnaș Băi - MTTC	Malnaș Băi	Concesionare exploatare	Dio Andezit SRL Malnaș	Andezit industrial și de construcție	În vigoare
Biborțeni	Biborțeni	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale naturale	În vigoare
Malnaș Băi A	Malnaș Băi	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale naturale	În vigoare
Malnaș Băi B	Malnaș Băi	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale terapeutice; Ape minerale naturale; Ape balneoterapeutice și dioxid de carbon	În vigoare
Târgu Secuiesc - Catalina	Târgu Secuiesc	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale naturale	În vigoare
Bodoc - argilă	Bodoc	Concesionare exploatare	Total RT SRL	Argilă comună	În aprobare
Malnaș Botoș	Malnaș	Concesionare exploatare	Exploconstruct SRL	Andezit industrial și de construcție	În aprobare
Malnaș II	Bățani și Bixad	Concesionare exploatare	Mineral Rom SRL (fosta SC CARB SRL)	Andezit industrial și de construcție	În vigoare
Bicsad I	Bixad	Concesionare exploatare	Mineral Rom SRL (fosta SC CARB SRL)	Andezit industrial și de construcție	În vigoare
Funduca-Bixad	Bixad	Concesionare exploatare	SC Alcomar SRL	Andezit industrial și de construcție	Suspendat
Bodoc Siceram	Bodoc	Concesionare exploatare	Brikston Construction Solutions SA	Argilă comună	În aprobare
Ilieni Chichiș	Ilieni, Chichiș	Concesionare exploatare	Viarock SRL Chichis	Nisip și pietriș	În vigoare
Bixad Olt	Bixad	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale terapeutice	În vigoare
Biborțeni - Bățani	Bățani	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale naturale	În vigoare
Vârghiș	Vârghiș	Concesionare exploatare	Estoras Dolomit 2010 SRL	Calcar industrial și de construcție	În vigoare
Covasna- Hanko – Horgaz (Covasna II)	Covasna	Concesionare exploatare	SNAM București	Dioxid de carbon mofetic; Ape minerale terapeutice; Ape minerale naturale	În vigoare
Covasna- Hanko – Horgaz (Covasna III)	Covasna	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale terapeutice; Dioxid de carbon mofetic	În vigoare

Covasna	Covasna	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale terapeutice; Dioxid de carbon; Ape minerale naturale	În vigoare
Benko-Borviz, Șugaș Băi	Șugaș Băi	Concesionare exploatare	Benko-Borviz	Ape minerale terapeutice	În vigoare
Bodoc	Bodoc	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale naturale carbogazoase	În vigoare
Vâlcele	Vâlcele	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale naturale carbogazoase	În vigoare
Talomir-Bodoc	Bodoc	Concesionare exploatare	SNAM București	Ape minerale naturale	În vigoare

Sursa: ANRM București, 2023

Anexa 2: Harta și structura solurilor (Sursa: <http://geodim.meteoromania.ro/sia/>)

Configurația învelișului de sol:

- prepodzolari necriptospodice și criptospodice (clasa Spodisoluri), se întâlnesc pe suprafețe restrânse la cele mai ridicate altitudini din Munții Buzăului, Munții Vrancei, dar și din Munții Nemira și Munții Harghita.
- districambosoluri (clasa Cambisoluri), prezintă o largă răspândire în unitatea montană reprezentată de Munții Buzăului, Munții Vrancei, Munții Nemira, dar apar pe suprafețe restrânse și în celelalte masive montane.
- eutricambosoluri (clasa Cambisoluri), apar pe arii limitate în Munții Întorsurii, Munții Nemira, Munții Baraolt, Depresiunea Întorsura Buzăului și pe piemonturile înalte din Depresiunea Târgu Secuiesc, precum și pe suprafețe extinse în Munții Perșani, Munții Bodoc și mai ales în Munții Harghita.
- luvosoluri (clasa Luvisoluri), sunt evidențiate pe areale restrânse în Munții Buzăului și mai ales pe versanții joși ai Munților Întorsurii, Vrancei, Bodocului spre contactul cu Depresiunea Brașov, precum și în Munții Baraolt, unde ocupă suprafețe extinse. De asemenea, aceste tipuri de soluri se întâlnesc și pe culmile sudice ale Munților Harghita, în unele sectoare de pe treapta înaltă a Depresiunii Brașov, la contactul cu masivele montane, dar și pe areale restrânse în Munții Perșani.
- preluvosoluri (clasa Luvisoluri), apar pe zone mai reduse în Depresiunea Târgu Secuiesc și cu o extindere mai semnificativă în celelalte compartimente ale Depresiunii Brașov și mai ales în Depresiunea Baraolt și pe versanții masivelor montane adiacente acestora. De asemenea, preluvosolurile se întâlnesc în Munții Baraolt, în general pe versanții cu altitudini mai reduse spre contactul cu unitatea depresionară.
- faeoziomuri greice/vernoziomuri greice (clasa Chernisoluri), se individualizează în partea central-nordică a Munților Bodoc.
- faeoziomuri cernoziomoide (clasa Chernisoluri), acoperă mare parte din suprafața glacisurilor, piemonturilor joase sau câmpurilor din Depresiunea Brașov.
- cernoziomuri gleice/faeoziomuri gleice (clasa Chernisoluri) sunt evidențiate pe suprafețe joase, mai extinse în Depresiunea Târgu Secuiesc.
- cernoziomuri cambice/faeoziomuri cambice (clasa Chernisoluri), apar pe areale restrânse din Depresiunea Brașov.
- rendzine (clasa Chernisoluri), se formează local, pe substraturi calcaroase în Munții Perșani.
- regosoluri georodice (clasa Protisoluri), apar pe câteva suprafețe în Munții Vrancei și în Munții Perșani, dar și pe valea Turiei, atât pe o porțiune limitată din zona montană cât și în Depresiunea Târgu Secuiesc, după confluența cu Cașinului în lungul văii acestuia și apoi pe un segment redus în lungul văii Râului Negru.
- aluviosoluri (clasa Protisoluri), sunt soluri neevoluate, cu frecvente perioade cu exces de umiditate, și se află pe suprafețe extinse în luncile Râului Negru, Buzăului, Oltului, precum și în lungul unora dintre afluenții mai însemnați ai acestora.
- psamosoluri (clasa Protisoluri), se întâlnesc în regiunea dunelor de nisip.
- gleiosoluri (clasa Hidrisoluri), sunt evidențiate în Depresiunea Târgu Secuiesc, în lungul văii Râului Negru, predominant pe partea stângă, dar și pe văile unor afluenți. De asemenea, areale restrânse de gleiosoluri se identifică pe valea Oltului, aval de localitatea Bodoc, dar și în lungul Baraoltului și sectorului inferior al Cormoșului. De fapt, gleiosolurile ocupă șesurile joase și luncile râurilor din Depresiunea Brașov, slab drenate, cu nivel freatic la mică adâncime, fiind formate în condițiile unui exces permanent de umiditate (Oancea D., Velcea V., coord., 1987).
- stagnosoluri (clasa Hidrisoluri), se regăsesc pe un areal restrâns în Munții Nemira, în lungul Bărzăuței și a unui afluent al acesteia.
- andosoluri (clasa Andisoluri), se individualizează pe rocile vulcanice din Munții Harghita.
- vertosoluri (clasa Vertisoluri), prezente pe o suprafață restrânsă, în Depresiunea Baraolt.

Anexa 3: Lista siturilor potențial contaminate

Denumirea sitului	Localitate	Adresa	Suprafața (ha)	Proprietar	Deșeuri produse la sit
Bio Electrica Transilvania SRL punct de lucru Reci	Reci	nr . 673	0.918	Bio Electrica Transilvania SRL punct de lucru Reci	alte
SC Autoliv Romania SRL	Sfântu Gheorghe	str. Armata Română nr. 58	3.73	SC Autoliv Romania SRL	alte hidrocarburi; dizolvanți
Ferma 7 Ilieni	Ilieni	nr. 70	2.885	SC Bravcod SRL	alte
Pall Andor I.I.	Lemnia	nr. 357	1.16	Pall Andor I.I.	alte
Fost depozit pesticide	Târgu Secuiesc	str. Gării, nr.1	0.1006	* deținător - statul * în administrarea Direcției Agricole Județene Covasna	pesticide
SC Pro-Bord SRL Fermă creștere suine	Hăghig	Hăghig	1.15	SC Bio Agroktima SRL	alte
Avicod SA Codlea	Sfântu Gheorghe	str. Fermei fn, Ferma nr. 3		Banvit Food Srl	alte
Stație distribuție carburanți	Întorsura Buzăului		0.24	OMV Petrom Marketing	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Baraolt	Kossuth Lajos 216	0.33	OMV Petrom Marketing	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Reci	Intersecția DN11 cu DN13E	1.14	OMV Petrom Marketing	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Covasna	str. Ștefan cel Mare nr. 1	0.4	OMV Petrom Marketing	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Sfântu Gheorghe	str. Bisericii nr. 36	0.05	OMV Petrom Marketing	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Târgu Secuiesc	str. Cernatului nr. 29	0.21	OMV Petrom Marketing	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Sfântu Gheorghe	str. Lct Paius David nr. 18	0.28	OMV Petrom Marketing	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți și spălătorie	Sfântu Gheorghe	str. Lct Paius David	0.1953	Romp petrol Downstream SRL	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Sfântu Gheorghe	str. Lct Paius David nr. 8	0.2133	Lukoil Romania	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Chichiș	Chichiș nr. 457	0.7157	Lukoil Romania	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Arcuș	Szechenyi Istvan nr. 9	0.2415	Lukoil Romania	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Reci	Reci nr. 674 DN 11-DN13 E	0.28	Lukoil Romania	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Târgu Secuiesc	str. Cernatului fn	0.30	Lukoil Romania	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Târgu Secuiesc	str. 1 Decembrie fn	0.30	Mol Romania PP SRL	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Sfântu Gheorghe		0.055	Mol Romania PP SRL	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți	Covasna	Covasna, Str. Gara Mare, nr. 32	0.335	Coni-Trans Exportpackaging SRL, Petroil Impex	produse petroliere; alte hidrocarburi
Stație distribuție carburanți	Covasna	sat Pachia, comuna Brateș	0.5603	Coni-Trans Exportpackaging SRL, Petroil Impex	produse petroliere; alte hidrocarburi
Stație distribuție carburanți	Târgu Secuiesc	Brețcu nr. 828	0.930	Benz Mar SRL	produse petroliere; alte
Stație distribuție carburanți AP2001	Hăghig	DN 13 E fn	0.047	SC Agropetrolica 2001 SRL	produse petroliere; alte
Stație de distribuție carburanți cu restaurant și birouri Târgu Secuiesc	Târgu Secuiesc	Bem Jozsef, nr. 63A	0.57	SC Siculcom SRL	produse petroliere; alte

Stație distribuție carburanți - Brădet	Întorsura Buzăului	Brădet 38A	0,10	Karlo-Roberto Trade-Com SRL	produse petroliere; altele
Stație distribuție carburanți Cernat	Cernat	Cernat, nr. 629/A	0,10	Karlo-Roberto Trade-Com SRL	produse petroliere; altele
Stație distribuție carburanți Ghelița	Ghelița	Ghelița fn	0.15	Karlo-Roberto Trade-Com SRL	produse petroliere; altele
Stație distribuție carburanți AP 2001	Hăghig	Hăghig	0.047	SC Agropetrolica 2001 SRL	produse petroliere; altele
Stație distribuție carburanți Zăbala	Zăbala	Principala fn	0.6	Stop Unu SRL	produse petroliere; altele
Stație distribuție carburanți Belin	Belin	Principala fn	0.5	Stop Unu SRL	produse petroliere; altele
Stație distribuție carburanți Sânzieni	Sânzieni	Sânzieni 7B	0.14	Barkov SRL	produse petroliere; altele
Stație distribuție carburanți Târgu Secuiesc	Târgu Secuiesc	Gării nr.89	0.83	Gross Prod Transport	produse petroliere; altele

Sursa: APM Covasna, 2023

Anexa 4: Lista drumurilor județene cu elemente de identificare

Denumirea bunului	Elemente de identificare
1	2
Drum județean DJ 103	<i>Origine: km 18+052 Limita jud. Brașov Destinație: km 19+402 Araci Lungime drum: 1,350 km Podeț la km 18+242</i>
Drum județean DJ 103B	<i>Origine: km 17+750 Limita jud. Brașov Destinație: km 32+889 Chilieni (DN 12) Lungime drum: 15,139 km Podeț dalat la km 17+920, Podeț la km 18+600, Podeț la km 18+620, Podeț la km 19+030, Podeț la km 19+370, Podeț la km 19+850, Podeț dalat la km 20+410, Podeț dalat la km 20+975, Podeț la km 20+995, Podeț la km 21+220, Podeț la km 21+450, Podeț la km 21+542, Podeț la km 21+650, Podeț la km 21+825, Podeț la km 21+960, Podeț dalat la km 23+025, Podeț la km 23+100, Podeț la km 23+390, Podeț la km 23+650, Podeț la km 23+820, Podeț la km 23+975, Podeț la km 24+085, Podeț la km 24+300, Podeț la km 24+410, Podeț la km 24+650, Podeț la km 24+850, Podeț la km 25+295, Podeț la km 25+750, Podeț la km 26+850, Podeț la km 27+120, Podeț dalat la km 27+265, Podeț la km 27+925, Podeț la km 28+250, Podeț dalat la km 29+175, Podeț la km 30+780, Podeț la km 31+375, Podeț la km 32+550</i>
Drum județean DJ 103E	<i>Origine: km 0+000 Hăghig int. DN 13E- Aita Mare int. DJ 131 Destinație: km 16+210 Aita Mare (DJ 131) Lungime drum: 16,210 km Podeț la km 2+058, Podeț la km 4+950, Podeț dalat la km 5+440, Podeț la km 7+350, Podeț la km 9+686, Podeț la km 10+077, Podeț la km 10+785, Podeț la km 11+166, Podeț la km 12+040, Podeț la km 13+656, Podeț la km 15+365, Podeț la km 15+620</i>
Drum județean DJ 112	<i>Origine: km 10+100 Limita jud. Brașov Destinație: km 18+500 Limita UAT Sfântu Gheorghe Lungime drum: 8,400 km Podeț la km 10+195, Podeț la km 12+080, Podeț la km 12+770, Podeț la km 13+370, Podeț la km 14+420, Podeț la km 15+145, Podeț dalat la km 15+691, Podeț la km 15+930, Podeț dalat la km 16+800, Podeț dalat la km 17+075, Podeț la km 17+815, Podeț la km 18+083, Podeț la km 18+500</i>
Drum județean DJ 113	<i>Origine: km 0+000 Bixad (DN 12) Destinație: km 1+765 Gara CFR Bixad Lungime drum: 1+765 km</i>
Drum județean DJ 113A	<i>Origine: km 0+000 DN 11C Destinație: km 1+500 Limita jud. Harghita Lungime drum: 1,500 km</i>
Drum județean DJ 114	<i>Origine: km 0+000 Lemnia (DN 11) Destinație: km 19+036 Sânzieni (DN 11B) Lungime drum: 19,036 km Podeț la km 1+975, Podeț la km 6+856, Podeț la km 9+747, Podeț la km 10+425, Podeț la km 11+233, Podeț la km 12+130, Podeț la km 13+088, Podeț la km 15+110, Podeț dalat la km 15+655</i>
Drum județean DJ 121	<i>Origine: km 0+000 Covasna (Cale ferată îngustă) Destinație: km 16+240 limita UAT Târgu Secuiesc Lungime drum: 16,240 km Podeț dalat la km 0+425 (km vechi 33+125), Podeț dalat la km 1+194 (km vechi 33+894), Podeț la km 1+270 (km vechi 33+970), Podeț dalat la km 1+405 (km vechi 34+105), Podeț la km 3+030 (km vechi 35+730), Podeț la km 3+109 (km vechi 35+809), Podeț la km 3+257 (km vechi 35+957), Podeț dalat la km 3+441 (km vechi 36+141), Podeț la km 4+645 (km vechi 37+345), Podeț la km 7+280 (km vechi 39+980), Podeț dalat la km 8+067 (km vechi 40+767), Podeț dalat la km 10+300 (km vechi 43+000), Podeț dalat la km 10+342 (km vechi 43+042), Podeț dalat la km 11+300 (km vechi 44+000), Podeț dalat la km 11+495 (km vechi 44+195), Podeț dalat la km 11+620 (km vechi 44+320), Podeț la km 12+245 (km vechi 45+945), Podeț la km 12+254 (km vechi 45+954)</i>
Drum județean DJ 121A	<i>Origine: km 0+000 Intorsura Buzăului (DN 13E) Destinație: km 68+735 Aita Mare (DJ 131) Lungime drum: 68,735 km Podeț la km 17+160, Podeț la km 17+615, Podeț la km 18+380, Podeț la km 18+680, Podeț la km 21+475, Podeț la km 23+649 Țufalău, Podeț la km 26+465, Podeț la km 28+815, Podeț la km 33+626, Podeț la km 36+105, Podeț la km 37+884, Podeț la km 39+673, Podeț la km 41+576, Podeț la km 46+710 Podeț la km 63+045 Aita Medie, Podeț la km 63+435 Aita Medie</i>
Drum județean DJ 121B	<i>Origine: km 0+000 Sfântu Gheorghe (Str. Ciucului) Destinație: km 4+960 Valea Crișului (DJ 121A) Lungime drum: 3,253 km Podeț la km 0+345</i>
Drum județean DJ 121F	<i>Origine: km 0+000 Ghelinta Destinație: km 25+166 Cernat (DN 11) Lungime drum: 25,166 km</i>

	<i>Podet la km 1+602, Podet la km 1+956, Podet la km 2+206, Podet la km 2+765, Podet la km 7+728, Podet dalat la km 9+279, Podet dalat la km 12+478, Podet dalat la km 12+818, Podet dalat la km 13+628, Podet dalat la km 20+783, Podet dalat la km 20+933, Podet dalat la km 22+183</i>
Drum județean DJ 122	<i>Origine: km 0+000 Micfalău (DN 12) Destinație: km 26+701 Baraolt (DJ 131) Lungime drum: 26,701 km Podet la km 1+380 Micfalău Podet la km 3+095 Micfalău Podet la km 10+059</i>
Drum județean DJ 122B	<i>Origine: km 0+000 DN 12 Destinație: 3+844 Malnaș Băi DJ 122 Lungime drum: 3,844 km Podet la km 2+228</i>
Drum județean DJ 131	<i>Origine: km 7+242 Limita jud. Brașov Destinație: 38+564, Limita jud. Harghita Lungime drum: 31,322 km Podet la km 7+853, Podet la km 11+759, Podet la km 14+360, Podet la km 15+383 Micoșoara, Podet la km 16+000, Podet la km 16+726, Podet dalat la km 17+862, Podet la km 19+011, Podet la km 26+125, Podet la km 28+450</i>
Drum județean DJ 131B	<i>Origine: km 12+231 Limita jud Brașov Destinație: km 13+668 intesecție cu DJ 131 Lungime drum 1,437 km Podet la km 12+980, Podet la km 13+270</i>
Drum județean DJ 121 E	<i>Origine: Angheluș km 0+000 (DJ121A) Destinație: km 2+407(DN13E) Lungime drum: 2+407 km</i>
Drum județean DJ 121D	<i>Origine: 0+000 Boroșneu Mare (DJ121A) Destinație: 9+600 Zagon (DN13E) Lungime drum: 9,600 km Podet la km 2+318 Podet la km 3+936 Podet la km 5+140</i>
Drum județean DJ 121G	<i>Origine: km 0+000 Intersecția cu DN 13E Destinație: km 15+100 Linia CFR (UAT Zăbala) Lungime drum: 15,1 km Podet la km 0+805 Podet la km 1+090 Podet la km 1+714 Podet la km 2+112</i>

Anexa 5: Probabilitatea de producere de fenomene naturale: Blocare căi rutiere și feroviare

Înzăpeziri: Căile de comunicație (drumuri naționale) care sunt cele mai probabile a fi afectate de înzăpeziri sunt: DN 11 – sectoarele cuprinse între localitățile Moacșa - Cernat, Tinoasa - Săsăuși, Lemnia - Brețcu, Brețcu - Oituz, DN 12 – sectorul cuprins între localitățile Malnaș - Bixad, DN 13E – sectorul cuprins între localitățile Sfântu Gheorghe - Reci, DN 11B - sectorul cuprins între localitățile Târgu Secuiesc - Sânzieni, DN 11C - sectorul cuprins între localitățile Târgu Secuiesc - Turia, DN 2D - sectorul cuprins între Ojdula - limita cu județul Vrancea, DN 10 - sectorul cuprins între localitățile Sita Buzăului - Crasna. Sectoarelor de drumuri județene predispuse la înzăpeziri indică DJ 103E (7+500-8+200);

DJ 112 (10+400-10+800 / 12+200-13+400); DJ121 (5+000-6+100; DJ 121F (2+500-4+000 / 14+000-25+776); DJ 103B (20+150-26+000 / 28+400-33+150); DJ 121A (10+000-15+000 / 31+000-32+000 / 36+300-39+500); DJ 122 (6+300-6+850); DJ131 (25+500-27+000).

Alunecări de teren: Situat în partea internă a Carpaților de curbură, teritoriul județului este în general ferit de asemenea dezastre, însă zonele probabile de producere sunt: Brețcu - Oituz, depresiunea Întorsura Buzăului. Planul de analiză și acoperire a riscurilor al județului Covasna indică următoarele zone cu probabilitate de producere a alunecărilor de teren (Vezi caseta 2)

Caseta 2:

- extremitatea nord-vestică și vestică a județului (1). Probabilitate mare:, partea centrală și de sud a comunei Brăduț, extremitatea sud-estică a localității Vârghiș, tot teritoriul orașului Baraolt, treimea sud-vestică a comunei Bățani, treimea vestică și jumătatea nord-estică, a comunei Aita Mare, și jumătatea vestică a localităților Belin și Hăghig. (2). Probabilitate medie-mare, în partea central-vestică a comunei Vârghiș, centrul orașului Baraolt, partea central-sud estică a comunei Bățani și jumătatea estică a localităților Belin și Hăghig;
- în bazinul Oltului, (1), Probabilitate mare, care înglobează sau se interpătrunde cu areale cu probabilitate medie-mare, acoperă jumătatea sudică a localității Vâlcele, localitățile Ilieni și Chichiș, partea central-nordică, colțul sudic al municipiului Sfântu Gheorghe și treimea nord-vestică a comunei Ozun; (2). Probabilitate medie-mare, cu dezvoltare mai importantă apar în partea de vest a localităților Vâlcele și Sfântu Gheorghie;
- la nord de Sfântu Gheorghe (1). Probabilitate mare, care se mai adună către Olt, este foarte dantelat, înglobează, se interpătrunde cu poligoane de dimensiuni medii, compacte, sau este bordat de areale de dimensiuni mult mai importante, cu probabilitate medie-mare, care domină partea central-vestică a localităților Arcuș, Valea Crișului, Bodoc. Areele cu probabilitate medie-mare, de dimensiuni mari, foarte slab dantelate, acoperă treimea estică și partea central-estică a localităților Bodoc și Ghidfalău;
- la nord de Bodoc, (1). Probabilitate mare în partea centrală a localităților Malnaș și Bixad și rama vestică a comunei Micfalău. În rest, teritoriul acestor localități este acoperit de un areal mare, de fond, foarte slab dantelat, cu probabilitate medie-mare;
- în partea centrală a județului, în bazinul mediu și superior al Râului Negru (1). Probabilitate mare: partea centrală a comunei Reci, central-sudică a localităților Moacșa, Dalnic, Cernat, Turia, jumătatea nordică a localității Catalina, extremitatea sud-estică a municipiului Târgu Secuiesc; Areele cu probabilitate mare mai apar pe arii restrânse în partea centrală a localităților Sânzieni, Poian, Estelnic, Mereni, Lemnia. (2). Teritoriul acestor localități este acoperit de un areal mare de fond cu probabilitate medie-mare, slab dantelat;
- în partea central-sudică a județului, (1). probabilitate mare de dimensiuni considerabile, în comuna Boroșneu Mare compact, bordat de areale mici cu probabilitate medie-mare, iar în partea central-sudică sunt areale cu aceeași probabilitate de producere a alunecărilor de teren, de dimensiuni medii și mici, dantelate, care se interpătrund cu areale de probabilitate medie-

mare. În rest, toată jumătatea sudică este acoperită de areale mari, relativ compacte, cu probabilitate medie-mare;

- în versantul stâng al Râului Negru, la nord de Boroșneu Mare, (1). probabilitate mare, de dimensiuni considerabile, sinuos, dantelat foarte puțin perforat de areale mai mici, care acoperă arii importante în partea central-nord estică a comunei Brateș, partea de vest a localităților Zăbala, Ghelița și mai restrânse în vestul comunelor Ojdula și Brețcu; (2). Probabilitate medie-mare, mărunț dantelat, care acoperă, de fapt, toată rama de sud-est a județului;
- în extremitatea sud-estică a județului (1). Probabilitate medie-mare în localitățile Dobârlău, Valea Mare, Întorsura Buzăului, Sita Buzăului, Barcani, Zagon, Comandău și orașul Covasna areal care înglobează sau se interpătrunde cu poligoane de probabilitate mare și dimensiuni medii sau mici, în partea dinspre cursul Râului Negru.

Anexa 6: Indicatori de definire a rețelei de localități (urbane)

Legea 351/2001 actualizată în 15 decembrie 2011, stabilește următorul set de indicatori minimali pe care o localitate urbană trebuie să îi îndeplinească:

Indicatori minimali de definire a localităților

Indicatori minimali	Municipiu	Oraș
Număr de locuitori	40.000	10.000
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	85%	75%
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	80%	70%
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	75%	55%
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	45%	35%
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	10	7
Număr de medici la 1000 de locuitori	2,3	1,8
Unități de învățământ	postliceal	liceal sau altă formă de învățământ secundar
Dotări culturale și sportive	săli de spectacol, eventual teatre, instituții muzicale, biblioteci publice, stadion, sali de sport	săli de spectacol, biblioteci, publice, spații pentru activități sportive
Locuri în hoteluri	100	50
Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60%	50%
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)	70%	60%
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)	60%	50%
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecanică și biologică	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecano-chimică
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a străzilor)	70%	60%
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	15 mp/locuitor	10 mp/locuitor
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		

Modul în care municipiile și orașele județului Covasna, îndeplinesc acești indicatori este detaliat în continuare în anexa 6a2, pentru municipii, și anexa 6b pentru orașe. Au fost selectate areeele urbane deoarece aceste pot contribui la dezvoltarea policentrică a județului Covasna.

Anexa 6a – Indicatori minimali de definire a UAT-urilor municipii din județul Covasna

INDICATORII CANTITATIVI ȘI CALITATIVI MINIMALI DE DEFINIRE A LOCALITĂȚILOR URBANE - MUNICIPII	VALORI MINIMALE	SFÂNTU GHEORGHE	TÂRGU SECUIESC	OBSERVAȚII
Număr de locuitori	25000	Da	Nu	Populația cu domiciliul la 1 ianuarie 2023 (INS): 61807 locuitori în municipiul Sfântu Gheorghe și 19016 locuitori în municipiul Târgu Secuiesc.
Populația ocupată în activități neagricole	85%	Da	Da	Structura ocupațională la RPL 2011: ponderea populației ocupate în agricultură era de 4% în Sfântu Gheorghe și de 7,4% în Târgu Secuiesc. Rezultatele recensământului din anul 2022 nu sunt încă disponibile la nivel de UAT.
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	80%	Da	Da	Dotarea locuințelor la RPL 2011: ponderea locuințelor racordate la rețeaua publică de alimentare cu apă era de 95,4% în Sfântu Gheorghe și de 85,5% în Târgu Secuiesc. Rezultatele recensământului din anul 2022 nu sunt încă disponibile la nivel de UAT.
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință	75%	Da	Da	Dotarea locuințelor la RPL 2011; procentul de amplasare a băilor în locuințe era de 94,4% în Sfântu Gheorghe și de 90,4% în Târgu Secuiesc. Rezultatele recensământului din anul 2022 nu sunt încă disponibile la nivel de UAT.
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	10	Da	Da	Numărul de paturi (inclusiv pentru spitalizare de zi) în spitale și clinici publice și private în anul 2022, conform INS: 654 în Sfântu Gheorghe și 255 în Târgu Secuiesc
Număr de medici ce revin la 1000 de locuitori	2.3	Da	Da	Numărul de medici (inclusiv de familie) în sistemul public și privat în anul 2021: 193 în Sfântu Gheorghe și 74 în Târgu Secuiesc.
Unități de învățământ	Postliceal	Da	Da	Rețeaua de unități de învățământ publice și private, conform ISJ Covasna.

INDICATORII CANTITATIVI ȘI CALITATIVI MINIMALI DE DEFINIRE A LOCALITĂȚILOR URBANE - MUNICIPII	VALORI MINIMALE	SFÂNTU GHEORGHE	TÂRGU SECUIESC	OBSERVAȚII
Dotări culturale și sportive	Săli de spectacol, eventual teatre, instituții muzicale, biblioteci publice, stadion, săli de sport	Da	Da	Municipiul Sfântu Gheorghe beneficiază de două teatre, o casă de cultură a sindicatelor, casa de cultură "Konya Adam", o bibliotecă județeană, un stadion și o sală sportivă multifuncțională, un bazin de înot, precum și mai multe săli de sport de dimensiuni mai mici. Municipiul Târgu Secuiesc dispune de o sală de cultură cu diferite funcțiuni, inclusiv de spațiu pentru funcționarea teatrului, muzeu, bibliotecă municipală, stadion, sală polivalentă, patinoar artificial etc.
Locuri în hoteluri	100	Da	Nu	Locuri existente în unități de cazare în anul 2022, conform INS: 611 în Sfântu Gheorghe (din care 340 în hoteluri), respectiv 286 în Târgu Secuiesc (71 în hoteluri).
Străzi modernizate	60%	Da	Da	Procent determinat ca raport între lungimea străzilor orășenești modernizate și lungimea totală a străzilor orășenești din anul 2022, conform INS: 80% în Sfântu Gheorghe și 61% în Târgu Secuiesc
Străzi cu rețele de distribuție a apei	70%	Da	Da	Procent determinat ca raport între lungimea rețelei simple de distribuție a apei potabile și lungimea totală a străzilor orășenești din anul 2022, conform INS.
Străzi cu conducte de canalizare	60%	Da	Da	Procent determinat ca raport între lungimea rețelei simple de distribuție a apei potabile și lungimea totală a străzilor orășenești din anul 2022, conform INS.
Epurarea apelor uzate	Stație de epurare cu treaptă mecanică și biologică	Da	Da	Stațiile de epurare a apelor uzate care deservește cele două municipii au treaptă terțiară, fiind reabilitate și extinse cu fonduri europene.
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor	70%	Da	Da	Putem considera indicatorul îndeplinit de către toate municipiile, dat fiind gradul ridicat de acoperire a rețelei publice de alimentare cu apă din anul 2022

INDICATORII CANTITATIVI ȘI CALITATIVI MINIMALI DE DEFINIRE A LOCALITĂȚILOR URBANE - MUNICIPII	VALORI MINIMALE	SFÂNTU GHEORGHE	TÂRGU SECUIESC	OBSERVAȚII
Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) - mp/locuitor	15, parc public	Nu	Da	Suprafața de spații verzi (77 ha în Sfântu Gheorghe și 36 ha în Târgu Secuiesc) este preluată din statisticile INS și raportată la populația cu domiciliul din anul 2022 și cuprinde parcuri, grădini publice, scuaruri publice, păduri, cimitire, baze și amenajări sportive
Depozit controlat de deșeuri, cu acces asigurat	Da	Da	Da	Județul are un sistem integrat de management a deșeurilor, care presupune colectarea, transportul, transferul, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere. Există un depozit ecologic realizat cu fonduri europene la Boroșneu Mare.

Anexa 6b: Indicatori minimali de definire a UAT-urilor orașe din județul Covasna

INDICATORII CANTITATIVI ȘI CALITATIVI MINIMALI DE DEFINIRE A LOCALITĂȚILOR URBANE - ORAȘE	VALORI MINIMALE	BARAOLT	COVASNA	ÎNTORSURA BUZĂULUI	OBSERVAȚII
Număr de locuitori	5000	Da	Da	Da	La 1 ianuarie 2023, conform INS, populația cu domiciliul era de 8888 locuitori în Baraolt, 10704 în Covasna și 9297 în Întorsura Buzăului.
Populația ocupată în activități neagricole	75%	Nu	Da	Nu	Structura ocupațională la RPL 2011; populația ocupată în agricultură (inclusiv silvicultură și pescuit) era de 25,9% în Baraolt, de 9% în Covasna și de 31,1% în Întorsura Buzăului. Rezultatele recensământului din anul 2022 nu sunt încă disponibile la nivel de UAT.

INDICATORII CANTITATIVI ȘI CALITATIVI MINIMALI DE DEFINIRE A LOCALITĂȚILOR URBANE - ORAȘE	VALORI MINIMALE	BARAOLT	COVASNA	ÎNTORSURA BUZĂULUI	OBSERVAȚII
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	70%	Nu	Da	Nu	Dotarea locuințelor la RPL 2011; procentul de conectare la rețeaua publică era de 64,1% în Baraolt, de 85,1% în Covasna și de 67,1% în Întorsura Buzăului. Rezultatele recensământului din anul 2022 nu sunt încă disponibile la nivel de UAT.
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuință	55%	Da	Da	Da	Dotarea locuințelor la RPL 2011; procentul de dotare cu baie al locuințelor variază între 78% în Zărnești și Rupea, respectiv 95% în Victoria.
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	7	Da	Da	Da	Numărul de paturi (inclusiv pentru spitalizare de zi) în spitale și clinici publice și private în anul 2022: 79 în Baraolt, 807 în Covasna și 100 în Întorsura Buzăului.
Număr de medici ce revin la 1000 de locuitori	1.8	Da	Da	Da	Numărul de medici în sistemul public și privat în anul 2021: 24 în Baraolt, 79 în Covasna și 25 în Întorsura Buzăului.
Unități de învățământ	Liceal	Da	Da	Da	Unități de învățământ în anul 2021
Dotări culturale și sportive	Săli de spectacol, biblioteci publice, spații pentru activități sportive	Da	Da	Da	Orașul Baraolt dispune de o casă de cultură și mai multe cămine culturale, bibliotecă orășenească, muzeu, mai multe terenuri și o sală de sport școlară. Orașul Covasna dispune de o casă de cultură, bibliotecă orășenească, pârtie de schi, sală de sport didactică, la care se va adăuga curând și o bază sportivă nouă. Orașul Întorsura Buzăului

INDICATORII CANTITATIVI ȘI CALITATIVI MINIMALI DE DEFINIRE A LOCALITĂȚILOR URBANE - ORAȘE	VALORI MINIMALE	BARAOLT	COVASNA	ÎNTORSURA BUZĂULUI	OBSERVAȚII
					beneficiază de casă de cultură, cămine culturale, bibliotecă orășenească, fiind în construcție o bază sportivă modernă care se adaugă la sala de sport didactică existentă.
Locuri în hoteluri	50	Nu	Da	Nu	Locuri de cazare în anul 2022, conform INS: 71 în Baraolt (0 în hoteluri); 2504 în Covasna (2131 în hoteluri) și 85 în Întorsura Buzăului (0 în hoteluri).
Străzi modernizate	50%	Da	Da	Nu	Procent determinat ca raport între lungimea străzilor orășenești modernizate și lungimea totală a străzilor orășenești din anul 2022, conform INS: 82% Baraolt, 60% în Covasna și 38% în Întorsura Buzăului.
Străzi cu rețele de distribuție a apei	60%	Nu	Da	Da	Procent determinat ca raport între lungimea rețelei simple de distribuție a apei potabile și lungimea totală a străzilor orășenești din anul 2022, conform INS.
Străzi cu conducte de canalizare	50%	Nu	Da	Da	Procent determinat ca raport între lungimea rețelei simple de canalizare și lungimea totală a străzilor orășenești din anul 2022, conform INS.
Epurarea apelor uzate	Stație de epurare cu treaptă mecanică	Da	Da	Da	Stațiile de epurare a apelor uzate din Covasna și Întorsura Buzăului au fost modernizate cu fonduri europene și sunt funcționale. În cazul orașului Baraolt, noua stație de epurare

INDICATORII CANTITATIVI ȘI CALITATIVI MINIMALI DE DEFINIRE A LOCALITĂȚILOR URBANE - ORAȘE	VALORI MINIMALE	BARAOLT	COVASNA	ÎNTORSURA BUZĂULUI	OBSERVAȚII
					realizată cu fonduri guvernamentale nu este încă funcțională.
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor	60%	Nu	Da	Da	Putem considera indicatorul îndeplinit de către orașele cu pondere ridicată a străzilor cu rețea publică de alimentare cu apă.
Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) - mp/locuitor	10, grădină publică	Da	Da	Da	Suprafața de spații verzi (26 ha în Baraolt, 44 ha în Covasna și 14 ha în Întorsura Buzăului) este preluată din statisticile INS și raportată la populația cu domiciliul din anul 2022 și cuprinde parcuri, grădini publice, scuaruri publice, păduri, cimitire, baze și amenajări sportive
Depozit controlat de deșeuri, cu acces asigurat	Da	Da	Da	Da	Depozitele orașenești de deșeuri Râșnov, Zărnești, Victoria au fost închise și ecologizate. Județul dispune de un depozit ecologic unde se transportă deșeurile colectate în județ.

Anexa 7. Ariile naturale protejate de interes comunitar sau situri „Natura 2000”

Nr.	Cod	Numele Sitului	Suprafața totală (ha)	Suprafața în județul Covasna (ha)
1.	ROSCI0036	Cheile Vârghișului	834	205
2.	ROSCI0037	Ciomad - Balvanyos	5993	5993
3.	ROSCI0056	Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului	917	822
4.	ROSCI0091	Herculian	12881	12881
5.	ROSCI0111	Mestecănișul de la Reci	2104	2104
6.	ROSCI0130	Oituz - Ojdula	15319	15319
7.	ROSCI0241	Tinovul Apa Lină Honcsok	7906	2461
8.	ROSCI0242	Tinovul Apa Roșie	66	66
9.	ROSCI0256	Turbăria Ruginosu Zagon	350	350
10.	ROSCI0280	Buzăul Superior	213	196
11.	ROSCI0329	Oltul Superior	1508	746
12.	ROSCI0374	Râul Negru	2315	2315
		Total SCI și SAC	50406	43458
13.	ROSPA0027	Dealurile Homoroadelor	37093	10160
14.	ROSPA0037	Dumbrăvița - Rotbav - Măgura Codlei	4536	210
15.	ROSPA0082	Muntii Bodoc Baraolt	56657	56429
16.	ROSPA0147	Valea Râului Negru	2315	2315
17.	ROSPA0169	Tinovul Apa Lină-Honcsok	7906	2461
		Total SPA	108507	71575
		Total	158913	115033
Nr.	Cod	Alte situri	Suprafața totală (ha)	Suprafața în județul Covasna (ha)
18.	ROSCI0047	Creasta Nemirei	3509	1
19.	ROSCI0208	Putna-Vrancea	38213	56
20.	ROSCI0229	Siriu	6230	1
21.	ROSCI0327	Nemira-Lapoș	9865	78
		Total	57817	136

Sursa: RSM Covasna, 2023

Trebuie menționat că în ceea ce privește tipurile de situri de interes comunitar, a avut loc o modificare legislativă recentă, prin HG 685/2022 prin care unele situri de importanță comunitară (SCI) pentru care s-au stabilit măsuri de conservare au devenit arii speciale de conservare (SAC)

Situri de importanță comunitară (SCI) care au devenit arii speciale de conservare

Nr.	Codul SCI	Numele SCI	Codul SAC	Numele SAC
1.	ROSCI0036	Cheile Vârghișului	ROSAC0036	Cheile Vârghișului
2.	ROSCI0037	Ciomad-Balvanyos	ROSAC0037	Ciomad-Balvanyos
3.	ROSCI0056	Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului	ROSAC0056	Dealul Ciocaș-Dealul Vițelului
4.	ROSCI0091	Herculian	ROSAC0091	Herculian
5.	ROSCI0111	Mestecănișul de la Reci	ROSAC0111	Mestecănișul de la Reci
6.	ROSCI0130	Oituz-Ojdula	ROSAC0130	Oituz-Ojdula
7.	ROSCI0242	Tinovul Apa Roșie	ROSAC0242	Tinovul Apa Roșie
8.	ROSCI0329	Oltul Superior	ROSAC0329	Oltul Superior
9.	ROSCI0374	Râul Negru	ROSAC0374	Râul Negru
10.	ROSCI0208	Putna-Vrancea	ROSAC0208	Putna-Vrancea
11.	ROSCI0229	Siriu	ROSAC0229	Siriu
12.	ROSCI0047	Creasta Nemirei	ROSAC0047	Creasta Nemirei

Sursa: HG 685/2022

Anexa 8: Habitatele naturale de pe teritoriul județului Covasna

Nr. crt	Habitate
1	a) Habitate de ape dulci
	1. Ape stătătoare, oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din Littorelletea uniflorae și/sau din Isoeto-Nanojuncetea; 2. Lacuri eutrofe naturale cu vegetație de tip Magnopotamion sau Hydrocharition; 3. Cursuri de apă din zona de câmpie până în etajul montan, cu vegetație din Ranunculion fluitantis și Callitricho-Batrachion;
2	b) Habitate de pajiști și tufărișuri
	4. Tufărișuri ponto panonice de migdal pitic; 5. Formațiuni cu Juniperus communis în zone sau pajiști calcaroase; c) Pajiști naturale 6. Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri; 7. Pajiști uscate seminaturale și faciesuri de acoperire cu tufișuri pe substrat calcaros; 8. Pajiști montane de Nardus bogate în specii, pe substraturi silicioase; 9. Pajiști stepice subpanonice; 10. Pajiști cu Molinia pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase (Molinion caeruleae); 11. Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 12. Pajiști aluviale de Cnidion dubii
3	c) Pajiști naturale
	6. Pajiști xerice și calcifile pe nisipuri; 7. Pajiști uscate seminaturale și faciesuri de acoperire cu tufișuri pe substrat calcaros; 8. Pajiști montane de Nardus bogate în specii, pe substraturi silicioase; 9. Pajiști stepice subpanonice; 10. Pajiști cu Molinia pe soluri carbonatice, turboase sau luto-argiloase (Molinion caeruleae); 11. Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin; 12. Pajiști aluviale de Cnidion dubii;
4	d) Habitate din turbării și mlaștini
	13. Turbării active; 14. Mlaștini turboase de tranziție și turbării oscilante;
5	e) Habitate de stâncării și peșteri
	15. Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase; 16. Peșteri;
6	f) Habitate de pădure
	17. Păduri de fag tip Luzulo-Fagetum; 18. Păduri de fag tip Asperulo-Fagetum; 19. Păduri de stejar cu carpen de tip Galio-Carpinetum; 20. Păduri de Tilio-Acerion pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene; 21. Păduri acidofile cu Picea din etajele alpine montane; 22. Turbării cu vegetație forestieră; 23. Păduri aluviale cu Alnus glutinosa și Fraxinus excelsior; 24. Păduri dacice de fag; 25. Păduri dacice de stejar și carpen

Speciile care prezintă interes pe plan județean/național, incluse în Lista Roșie a plantelor din România:

Adonis vernalis (Rusculița primăvaratică); Aconitum moldavicum (Omag); Aldrovanda vesiculosa; Amygdalus nana (Migdal pitic); Andromeda polifolia (Ruginare); Asparagus officinalis (Asparag); Bruckenthalia spiculifolia (Coacăză); Caldesia parnassifolia (Caldesia); Calla palustris (Coadă zmeului); Calluna vulgaris (Iarbă neagră); Castanea sativa (Castan comestibil); Comarum palustre (Șapte degete); Crocus vernus (Brândușa de primăvară); Cypripedium calceolus (Papucul doamnei); Daphne cneorum (Tulichină); Daphne mezereum (Tulichină); Dianthus spiculifolius (Garofiță); Dictamnus albus (Frăsinel); Drosera rotundifolia (Roua cerului); Erythronium dens-canis (Măseua ciutei); Fritillaria meleagris (Laleaua peștriță); Gladiolus palustris (Sabiută); Gynko biloba (Gynko); Hepatica transsilvanica (Crucea voinicului);

Hepatica nobilis (Crucea voinicului); *Iris germanica* (Stânjenel); *Lilium martagon* (Crin de pădure); *Lysimachia thyrsoflora* (Găbăjoară); *Narcissus angustifolius* (Narcisă); *Nuphar luteum* (Nufăr galben); *Nymphaea alba* (Nufăr alb); *Pedicularis palustris* (Darie); *Pedicularis sceptrum carolinum* (Darie); *Pulsatilla Montana* (Dediței); *Pulsatilla patens* (Dediței); *Salvia nutans* (Salvie); *Spiraea salicifolia* (Cununiță); *Stellaria longifolia* (Rocoțea); *Stipa joannis* (Colilie); *Taxus baccata* (Tisă); *Trientalis europaea* (Trientalis); *Trollius europaeus* (Bulbuci de munte); *Utricularia bremii* (Orățel); *Utricularia vulgaris* (Orățel); *Vaccinium oxycoccos* (Răchițele) (PLAM Covasna, 2011).

Fauna sălbatică, specii enumerate în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE:

- specii de mamifere: *Ursus arctos*, *Canis lupus*, *Lynx lynx*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis blythii*, *Barbastella barbastellus*, *Miniopterus schreibersi*, *Myotis emarginatus*, *Myotis bechsteini*, *Myotis myotis*, *Lutra lutra*.
- specii de amfibieni și reptile: *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Bombina variegata*, *Emys orbicularis*.
- specii de pești: *Barbus meridionalis*, *Cottus gobio*.
- specii de nevertebrate: *Pholidoptera transsylvanica*, *Chilostoma banaticum*, *Cucujus cinnaberinus*, *Carabus variolosus*, *Rosalia alpina*, *Lycaene dispar*, *Colias myrmidone*, *Maculinea teleius* (PLAM Covasna, 2011).

Anexa 9: UAT-uri cu resurse naturale și antropice mari și foarte mari

UAT cu concentrare mare	Resursă dominantă		UAT cu concentrare foarte mare	Resursă dominantă	
	Resurse naturale	Resurse antropice		Resurse naturale	Resurse antropice
2	2.1.	2.2.	3	3.1.	3.2.
Or. Baraolt			Mun. Sfântu Gheorghe		x
Or. Întorsura Buzăului			Mun. Târgu Secuiesc		x
Aita Mare			Or. Covasna	x	
Arcuș			Comandău	x	
Bățani			Malnaș		x
Belin			Reci		x
Bixad			Turia		x
Bodoc			Vâlcele	x	
Boroșneu Mare			Vârghiș		x
Brăduț			Zăbala		x
Brețcu					
Cătălina					
Cernat					
Estelnic					
Ghelința					
Ilieni					
Ojdula					
Ozun					
Poian					
Sânzieni					
Valea Crișului					
Zagon					

Anexa 10: Lista localităților din zona montană, Regiunea 7, județ Covasna

Sursa: ORDIN privind aprobarea criteriilor de încadrare și a listei localităților din zona montană Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale Nr. 97 din 19 februarie 2019 , Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice Nr. 1.332 din 14 martie 2019, Publicat în: Monitorul Oficial Nr. 224 din 22 martie 2019

Centralizator: 45 UAT-uri; 2 municipii; 3 orașe; 40 Comune

SIRUTA	Nume	TIP
63394	SFÂNTU GHEORGHE^1	Municipiu
63740	TÂRGU SECUIESC^1	Municipiu
63447	BARAOLT^1	Oraș
63526	COVASNA^3	Oraș
63580	ÎNTORSURA BUZĂULUI^3	Oraș
63777	AITA MARE^3	Comună
65113	ARCUȘ^3	Comună
63633	BARCANI^3	Comună
63802	BĂȚANI^3	Comună
63866	BELIN^3	Comună
65121	BIXAD^3	Comună
63893	BODOC^3	Comună
63937	BOROȘNEU MARE^1	Comună
64005	BRATEȘ^1	Comună
64041	BRĂDUȚ^3	Comună
64096	BREȚCU^3	Comună
64130	CATALINA^1	Comună
64194	CERNAT^3	Comună
64238	CHICHIȘ^1	Comună
63553	COMANDĂU^3	Comună
65147	DALNIC^3	Comună
64265	DOBÂRLĂU^3	Comună
65154	ESTELNIC^3	Comună
64318	GHELINȚA^3	Comună
64345	GHIDFALĂU^3	Comună
64390	HĂGHIG^3	Comună
64425	ILIENI^1	Comună
64461	LEMNIA^3	Comună
64504	MALNAȘ^3	Comună
65105	MERENI^3	Comună
65139	MICFALĂU^3	Comună
64568	MOACȘA^3	Comună
64602	OJDULA^3	Comună
64639	OZUN^1	Comună
64719	POIAN^3	Comună
64773	RECI^1	Comună
64826	SÂNZIENI^3	Comună
63688	SITA BUZĂULUI^3	Comună
64871	TURIA^3	Comună
64906	VALEA CRIȘULUI^3	Comună
65099	VALEA MARE^3	Comună

64942	VÂLCELE ³	Comună
64997	VÂRGHIȘ ³	Comună
65011	ZAGON ³	Comună
65048	ZĂBALA ³	Comună

¹ Localități încadrate în zona montană pentru care se aplică doar Programul de încurajare a activităților din zona montană, prevăzut la art. 16 alin. (1) din Legea muntelui nr. 197/2018.

² Localități încadrate în zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative conform Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

³ Localități încadrate în zona montană conform Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020.

Anexa 11: Disfuncționalități și localizare

Rețeaua de localități/ Structura policentrică	
Sistem urban monocentric fără poli regionali cu o densitate demografică și masă economică semnificativă	<ul style="list-style-type: none"> • județ Covasna
UAT-uri care nu intră în raza de influență a zonelor urbane (parțial sau total) din județul Covasna	<ul style="list-style-type: none"> • Comandău
Existența de zone marginalizate /informale urbane și rurale	<ul style="list-style-type: none"> • Municipiile: Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc • Orașele: Baraolt, Covasna, Întorsura Buzăului • Comunele: Barcani, Bățani, Belin, Bodoc, Boroșneu Mare, Brateș, Brăduț, Brețcu, Cătălina, Cernat, Dalnic, Estelnic, Ghelița, Hăghig, Moacșa, Ojdula, Ozun, Sânzieni, Turia, Valea Crișului, Vâlcele, Zăbala, Zagon
UAT-uri urbane care nu îndeplinesc indicatorii minimali pentru municipii și orașe	
Număr de locuitori	<ul style="list-style-type: none"> • Târgu Secuiesc
Populația ocupată în activități neagricole	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt, Întorsura Buzăului
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt, Întorsura Buzăului
Locuri în hoteluri	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt, Întorsura Buzăului, Târgu Secuiesc
Străzi modernizate	<ul style="list-style-type: none"> • Întorsura Buzăului
Străzi cu rețele de distribuție a apei	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt
Străzi cu conducte de canalizare	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt
Spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri) - mp/locuitor	<ul style="list-style-type: none"> • Sfântu Gheorghe
UAT-uri cu suprafață locuibilă sub 20 mp pe locuitor	<ul style="list-style-type: none"> • Barcani, Bățani, Belin, Bixad, Bodoc, Boroșneu Mare, Brăduț, Cătălina, Comandău, Ghelița, Ghidfalău, Întorsura Buzăului, Micfalău, Ojdula, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Valea Crișului, Valea Mare, Vâlcele, Vârghiș, Zagon
UAT-uri lipsite de medici de familie	<ul style="list-style-type: none"> • Arcuș, Boroșneu Mare, Dalnic, Estelnic, Lemnia, Mereni, Moacșa, Ojdula, Zagon
Activități economice	
UAT-uri cu mai puțin de 50 de firme active	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Barcani, Belin, Bixad, Bodoc, Boroșneu Mare, Brateș, Brăduț, Brețcu, Catalina, Cernat, Chichiș, Comandau, Dalnic,

	Dobârlău, Estelnic, Ghidfalău, Hăghig, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Moacșa, Ojdula, Poian, Reci, Sânzieni, Turia, Valea Crișului, Valea Mare, Vâlcele, Vârghiș, Zagon
UAT-uri în care cifra de afaceri a întreprinderilor active este sub 10.000.000 lei	<ul style="list-style-type: none"> • Belin, Boroșneu Mare, Dalnic, Dobârlău, Estelnic, Mereni, Poian, Valea Mare
Scăderea a resurselor de muncă și a numărului de persoane ocupate în județ - UAT-uri în care numărul mediu de salariați este sub 100:	<ul style="list-style-type: none"> • Bixad, Cătălina, Dalnic, Dobârlău, Mereni, Micfalău, Moacșa, Poian, Valea Mare
UAT-uri cu mai mult de 300 șomeri	<ul style="list-style-type: none"> • Bățani, Sfântu Gheorghe, Vâlcele
UAT-uri cu rata de șomaj ridicată	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt, Bodoc, Covasna
Demografie	
Mărime demografică mică (sub 1500 de locuitori în zone rurale și sub 10000 în zone urbane)	<ul style="list-style-type: none"> • Brateș, Comandău, Dalnic, Estelnic, Malnaș, Mereni, Moacșa, Valea Mare • Baraolt, Întorsura Buzăului
Densitate relativ scăzută a populației (sub 25 loc/kmp)	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Bățani, Dalnic, Estelnic, Lemnia, Vârghiș, Zagon
Valori scăzute ale ratei natalității (sub 9‰)	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Arcuș, Baraolt, Bixad, Brateș, Brețcu, Chichiș, Comandău, Covasna, Dalnic, Dobârlău, Estelnic, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Reci, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Vârghiș, Zagon
Rată generale a mortalității (peste 15 ‰)	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Bixad, Brateș, Ilieni, Lemnia, Malnaș, Mereni, Poian
Rata mortalității infantile (peste 10‰)	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Barcani, Bățani, Belin, Boroșneu Mare, Brețcu, Cernat, Comandău, Ghelița, Malnaș, Reci, Valea Crișului, Vâlcele
Rata medie a sosirilor scăzută (sub 12 ‰)	<ul style="list-style-type: none"> • Baraolt, Barcani, Bățani, Belin, Boroșneu Mare, Brateș, Brăduț, Brețcu, Catalina, Cernat, Comandău, Covasna, Dalnic, Estelnic, Ghelița, Întorsura Buzăului, Lemnia, Micfalău, Ojdula, Poian, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Sita Buzăului, Târgu Secuiesc, Turia, Vâlcele, Vârghiș, Zagon, Zăbala
Rata medie a plecărilor ridicată (peste 14 ‰)	<ul style="list-style-type: none"> • Chichiș, Dobârlău, Ilieni, Malnaș, Sita Buzăului
UAT-uri cu declin demografic	<ul style="list-style-type: none"> • Comandău, Bixad, Lemnia, Brețcu, orașul Baraolt și municipiul Târgu Secuiesc;
Vulnerabilitate demografică medie/ridică	<ul style="list-style-type: none"> • Medie: Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Covasna și Baraolt • Ridică: Malnaș, Brețcu, Lemnia, Aita Mare, Bixad și Comandău
Rata dependenței demografice (peste 50%)	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Barcani, Bățani, Belin, Bixad, Bodoc, Brăduț, Chichiș, Hăghig, Ilieni, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Sânzieni, Turia, Vâlcele
UAT-uri cu îmbătrânirea populației accentuată	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Brateș, Chichiș, Lemnia, Malnaș, Mereni, Vârghiș
UAT-uri cu mai puțin de 1500 de locuitori în zone rurale	<ul style="list-style-type: none"> • Brateș, Comandău, Dalnic, Estelnic, Malnaș, Mereni, Moacșa, Valea Mare
UAT-uri cu bilanțul mediu natural sub zero	<ul style="list-style-type: none"> • Aita Mare, Arcuș, Baraolt, Bixad, Bodoc, Brateș, Brețcu, Cătălina, Cernat, Chichiș, Comandău, Covasna, Dalnic,

	Dobârlău, Estelnic, Ghidfalău, Ilieni, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Moacșa, Ojdula, Ozun, Poian, Reci, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Turia, Valea Mare, Vârghiș, Zagon, Zăbala
UAT-uri cu procent mare (peste 24%) al populației în zone marginalizate	• Bățani, Belin, Boroșneu Mare, Brăduț, Dalnic, Hăghig, Moacșa, Vâlcele
UAT-uri rurale cu marginalizare severă	• Bățani, Belin, Boroșneu Mare, Brăduț, Dalnic, Hăghig, Moacșa, Vâlcele
UAT-uri greu accesibile pentru serviciul de ambulanță	• Barcani, Bățani, Bixad, Brețcu, Brăduț, Comandău, Covasna, Sita Buzăului, Vâlcele

Infrastructură serviciilor publice de interes general (educație, sănătate, social)

Scădere a populației școlare (peste 30%)	• Ghidfalău, Aita Mare, Vârghiș, Ilieni, Chichiș, Comandău, Brateș, Brețcu, Baraolt și Estelnic
Scăderi număr de elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial inclusiv învățământul special	• Ghidfalău (-47%), Vârghiș (-41%), Aita Mare (-39%), Chichiș (-38%) și Brateș (-31%). În cifre absolute cele mai mari descreșteri sunt înregistrate în orașele Baraolt (-187 de elevi), Covasna (-124 de elevi) și Târgu Secuiesc (-97 de elevi).
UAT-uri fără medici de familie	• Boroșneu Mare, Catalina, Dalnic, Malnaș, Mereni, Moacșa și Poian
UAT-uri în care nu există nici un cadru sanitar mediu	• Mereni, Moacșa, Ojdula și Dalnic

Calitatea aerului

UAT-uri cu poluatori ai atmosferei cu instalații COV	• Arcuș, Baraolt, Belin, Brateș, Brețcu, Cernat, Chichiș, Covasna, Ghelinta, Hăghig, Întorsura Buzăului, Reci, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Zăbala
UAT-uri cu poluatori ai atmosferei cu instalații IED	• Boroșneu Mare, Ilieni, Reci, Lemnia, Sfântu Gheorghe

Calitatea apei

Stare ecologică a apelor de suprafață (slabă)	• Baraolt (aval confluența Ozunca, RORW8-1-66_B2)
Înregistrare depășiri ale standardului de calitate/valorilor de prag ape subterane	• Sânzieni Ilieni, Ozun, Târgu Secuiesc, Ghidfalău
Corpuri de apă de suprafață cu stare ecologică alterată	<ul style="list-style-type: none"> • N-NH₄ în Cașin - izvoare - confluența Râul Negru și totii afluenții, RORW8-1-45-8_B1; • CBO₅, N-NO₂, N-NO₃ în Olt - aval confluența Mitaci - aval confluența Talomir, RORW8-1_B4; • CBO₅, N-NO₂, N-NO₃ și N_{tot} în Olt - confluența Talomir - aval confluența Râul Negru, RORW8-1_B5; • CBO₅, N-NH₄, N-NO₂ în Mărcușa - Mărcușa și afluenții Lunca și Bortfalău, RORW8-1-45-14_B1 (ABA Olt, 2022).

Calitatea solului

Existența de localități vulnerabile la poluarea cu nitrați	• Aita Mare, Arcuș, Baraolt, Belin, Bodoc, Boroșneu Mare, Brateș, Cătălina, Cernat, Chichiș, Comandău, Covasna, Dalnic, Dobârlău, Ghidfalău, Hăghig, Ilieni, Moacșa, Ozun, Poian, Reci,
--	---

	Sânzieni, Târgu Secuiesc, Turia, Valea Crișului, Valea Mare, Vâlcele, Zăbala
Existența terenurilor degradate și neproductive de peste 50 ha	<ul style="list-style-type: none"> Arcuș, Baraolt, Malnaș, Mereni
Existența a 35 de situri contaminate și potențial contaminate de procese antropice (conf. Legea nr. 74/2019)	<p>În prezent, inventarul siturilor potențial contaminate, siturilor contaminate și siturilor remediate este în curs de realizare, respectând prevederile Legii nr. 74/2019 privind gestionarea siturilor potențial contaminate și a celor contaminate:</p> <ul style="list-style-type: none"> Arcuș, Baraolt, Belin, Cernat, Chichiș, Covasna, Ghelița, Hăghig, Ilieni, Întorsura Buzăului, Lemnia, Reci, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Zăbala
Neutilizarea sistemelor de irigații prin aspersiune, datorită stadiului avansat de degradare	<ul style="list-style-type: none"> Moacăș-Pădureni, Brateș
UAT-uri afectate de secetă pedologică (2022)	<ul style="list-style-type: none"> Boroșneu Mare, Cătălina, Cernat, Ghelița, Dalnic, Moacăș, Ojdula, Poian, Reci, Sânzieni, Târgu Secuiesc, Turia
Starea pădurilor	
Afectarea suprafețelor pădurilor prin atacul dăunătorilor;	<ul style="list-style-type: none"> Comandău, Brețcu și Tălișoara (Brăduț)
UAT-uri cu ponderea pădurilor sub 20% din suprafața teritoriului administrativ	<ul style="list-style-type: none"> Boroșneu Mare, Brateș, Cătălina, Chichiș, Ilieni, Ozun, Târgu Secuiesc
Managementul deșeurilor	
UAT-uri cu situri potențial contaminate	<ul style="list-style-type: none"> Arcuș, Baraolt, Belin, Cernat, Chichiș, Covasna, Ghelița, Hăghig, Ilieni, Întorsura Buzăului, Lemnia, Reci, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Zăbala
Riscuri naturale	
UAT-uri afectate de inundații produse de cursuri de apă sau torenți:	<ul style="list-style-type: none"> Sfântu Gheorghe, Covasna (curs apă și torenți) Târgu Secuiesc, Aita Mare, Bățani, Belin (curs apă și torenți, Bodoc; Boroșneu Mare; Brateș, Brăduț, Brețcu, Catalina; Cernat, Chichiș, Comandău (torenți), Dobârlău, Hăghig, Ilieni, Lemnia; Malnaș, Ozun, Poian, Reci, Sânzieni, Sita Buzăului (torenți), Vâlcele, Zagon;
Manifestarea unor fenomene meteorologice ce provoacă scăderi bruște de temperatură, îngheț, viscole, troienirea zăpezii (Nemira)	<ul style="list-style-type: none"> depresiunea Brașov arealul Târgu Secuiesc
Existența de UAT-uri cu probabilitate mare de alunecări de teren	<ul style="list-style-type: none"> Aita Mare, Baraolt, Bățani, Belin, Bixad, Brateș, Brăduț, Boroșneu Mare, Brețcu, Cătălina, Cernat, Chichiș, Dalnic, Estelnic, Ghelița, Hăghig, Ilieni, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Moacăș, Ojdula, Ozun, Poian, Reci, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Turia, Vâlcele, Vârghiș, Zăbala
Riscuri tehnologice	
UAT-uri potențial afectate în cazul producerii unor avarii deosebit de grave la conductele magistrale de gaz	<ul style="list-style-type: none"> Bățani Brăduț Brețcu Lemnia Malnaș Poian Sânzieni Turia Vârghiș
Operatori economici care intră sub incidența Directivei IED	<ul style="list-style-type: none"> Ilieni, Reci, Lemnia, Sfântu Gheorghe, Boroșneu Mare;

UAT-uri încadrate în zonă de intensitate seismică de VIII (grade MSK).	<ul style="list-style-type: none"> Covasna și Întorsura Buzăului
Amplasamente încadrate sub incidența Legii 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase (SEVESO)	<ul style="list-style-type: none"> Bixad, Bodoc
UAT-uri cu surse de risc radiologic	<ul style="list-style-type: none"> Baraolt, Covasna, Ozun, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Vâlcele
Patrimoniu construit și peisaje	
UAT-uri cu monumente în stare avansată de degradare	<ul style="list-style-type: none"> Brețcu, Cernat, Chichiș, Covasna, Ilieni, Sfântu Gheorghe, Vâlcele
UAT-uri cu monumente în stare precară	<ul style="list-style-type: none"> Arcuș, Baraolt, Bățani, Belin, Brăduț, Brețcu, Cătălina, Cernat, Covasna, Ghidfalău, Ilieni, Întorsura Buzăului, Ozun, Reci, Sânzieni, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Turia, Valea Crișului, Vârghiș, Zăbala
Zone montane defavorizate ZMD	<ul style="list-style-type: none"> Aita Mare, Arcuș, Bățani, Belin, Bixad, Bodoc, Brăduț, Brețcu, Cernat, Comandău, Covasna, Dalnic, Dobârlău, Estelnic, Ghelița, Ghidfalău, Hăghig, Întorsura Buzăului, Lemnia, Malnaș, Mereni, Micfalău, Moacșa, Ojdula, Poian, Sânzieni, Sita Buzăului, Turia, Valea Crișului, Valea Mare, Vâlcele, Vârghiș, Zagon, Zăbala
Intervenții antropice cu efect negativ asupra calității peisajului	<ul style="list-style-type: none"> Baraolt, Bixad, Malnaș Băi
Căi de comunicații	
UAT-uri neconectate la rețeaua de transport rutier DN	<ul style="list-style-type: none"> Aita Mare, Baraolt, Bățani, Belin, Brăduț, Cătălina, Comandău, Dobârlău, Estelnic, Ghelița, Ilieni, Mereni, Valea Mare, Vârghiș, Zăbala
UAT-uri fără acces la rețeaua de DJ	<ul style="list-style-type: none"> Bodoc, Brețcu, Chichiș, Comandău, Dalnic, Ojdula, Sita Buzăului, Turia
UAT-uri fără acces la rețeaua feroviară	<ul style="list-style-type: none"> Aita Mare, Barcani, Belin, Brăduț, Cernat, Comandău, Dalnic, Dobârlău, Ghelița, Hăghig, Ilieni, Ojdula, Sita Buzăului, Turia, Valea Mare, Vâlcele, Vârghiș, Zagon
Stare de viabilitate rea a drumurilor naționale	<ul style="list-style-type: none"> DN11C Turia Balványos-Bixad DN11B Valea Seacă-Catrusa DN13E Zagon-Barcani
Stare de viabilitate rea a drumurilor județene	<ul style="list-style-type: none"> -Bixad - Gara CFR Bixad DJ 121A Int. Buzăului -Valea Mare- Boroșneu Mare-Moacșa-Ghidfalău-VI. Crișului-Aita Medie-Aita Mare 0+000-5+389 5+389-14+000 DJ 121E Angheluș-DN13E 0+490-1+300 DJ 122 Micfalău - Biborțeni – Baraolt 1+800-4+500; 4+500-8+200 DJ 122B -D.N. 12. - Malnaș Bă -DJ122 0+000 - 3+844
Poduri a căror starea tehnică solicită intervenții	<ul style="list-style-type: none"> Reabilitare pod DJ 113 peste Râul Olt km 36+301 Demolare pod metalic existent și construire pod nou peste pârâul Aita la km 9+951

Lipsa unui nod transport intermodal	<ul style="list-style-type: none"> • Posibil de realizat în Zona Metropolitană Sfântu Gheorghe
Lipsa infrastructurii pentru transport nemotorizat (zone cu potențial turistic)	<ul style="list-style-type: none"> • Malnaș, Turia, Vâlcele, Vârghiș
Zone probabile de alunecări de teren care pot să afecteze rețeaua de transport rutieră	<ul style="list-style-type: none"> • Brețcu – Oituz DN 11, • Depresiunea Întorsura Buzăului DN 10 • Bixad – Turia DN11C
Zone probabile de inundabilitate care pot să afecteze rețeaua de transport rutieră	<ul style="list-style-type: none"> • Tg. Secuiesc – Lunga - Imeni; – cursul mijlociu al Râului Negru; • Aninoasa – Brateș – Surcea- Leț; • Cursul inferior Lunca Ozunului – Băcel - Chichiș,
Intersecții DJ cu rețeaua CF la nivel, fără barieră	<ul style="list-style-type: none"> • DJ 113, DJ 114, DJ 121A, DJ 121E, DJ 121F, DJ 121G, DJ 122B
Căile de comunicație (drumuri naționale) cele mai probabile a fi afectate de înzăpeziri	<ul style="list-style-type: none"> • DN 11 – sectoarele cuprinse între localitățile Moacșa -Cernat, Tinoasa - Săsăuși, Lemnia - Brețcu, Brețcu - Oituz, • DN 12 – sectorul cuprins între localitățile Malnaș - Bixad, • DN 13E – sectorul cuprins între localitățile Sfântu • Gheorghe - Reci, • DN 11B - sectorul cuprins între localitățile Târgu Secuiesc - Sânzieni, • DN 11C - sectorul cuprins între localitățile Târgu Secuiesc - Turia, Turia – Bixad • DN 2D – sectorul cuprins între Ojdula - limita cu județul Vrancea • DN 10 - sectorul cuprins între localitățile Sita Buzăului - Crasna
Stații, halte nemodernizate	<ul style="list-style-type: none"> • Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Malnaș Băi, Țufalău • Angheluș h., Arcuș h., Bălani h., Bodoc hm., Bită h., Bicsadu Oltului hm., Boroșneul Mare h., Brateș h., Brețcu hm, Cătălina h., Chichiș h., Covasna hcv., Imeci hm., Întorsura Buzăului hm, Lemnia h., Malnaș h., Mereni Lutoasa h., Moacșa hcv., Ozun hm., Poienita h., Sânzieni h., Zăbala h.
Alimentare cu apă și canalizare	
UAT-uri fără rețea de alimentare cu apă potabilă	<ul style="list-style-type: none"> • Bățani, Poian, Estelnic, Ojdula, Brețcu-sat Martanuș, Ghelnița-sat Harale, Catalina-sat Imeni, Cernat-sate Albiș, Icafalău, Turia-sat Alungeni, Zăbala, Boroșneul Mare Valea Mare, Dobârlău-sate Valea Dobârlăului, Marcuș, Lunca Marcușului, Chichiș-sat Bacel, Haghigh-sat Iaraș, Vâlcele, Moacșa; Malnaș-sat Valea Zalanului, Ozun-sate Lisnau, Bigfalau, Lunca Ozunului, Magheruș, Lisnau Vale, Reci-sate-Aninoasa, Saciova
Existența de parametri neconformi rezultați din analiza probelor de apă potabilă în zonele mari de aprovizionare.	<ul style="list-style-type: none"> • Sfântu Gheorghe (Chilieni, Coșeni, Ilieni, Dobolii de Jos, Sâncraii, Arcuș, Ozun, Sântionlunca, Bicăfalău), Târgu Secuiesc (Lunga, Săsăuși, Tinoasa, Sânzieni), Covasna (Chiuruș, Brateș, Păchia, Telechia), Întorsura Buzăului (Floaroia, Brădet, Barcani, Sita Buzăului), Baraolt
Existența de parametri neconformi rezultați din analiza probelor de apă potabilă în zonele mici de aprovizionare	<ul style="list-style-type: none"> • Catalina- Hătuica - Mărtineni – Mărcușa, Mereni – Lutoasa, Dobârlău, Comandău, Turia, Căpeni, Bodoc, Valea Crișului – Calnic, Zălan – Olteni, Dalnic, Hăghig - numai rețea, Păpăuți, Aita Mare, Lemnia, Reci, Brețcu, Ghidfalău - Zoltan - Fotoș – Mărtănuș, Cernat, Belin- Belin – Vale, Ghelinița, Bixad, Brăduț -

	Filia - Doboșeni – Tălișoa, Zagon, Malnaș - Malnaș Băi, Vârghiș, Biborțeni, Micfalău;
UAT-uri care nu dispun de rețea de colectare a apelor uzate	<ul style="list-style-type: none"> Aita Mare, Bățani, Belin, Cătălina, Dalnic, Dobârlău, Moacșa, Ojdula, Poian, Sânzieni, Valea Mare, Vâlcele
Alimentare cu gaz natural	
UAT-uri fără infrastructură de alimentare cu gaze	<ul style="list-style-type: none"> Aita Mare, Arcuș, Barcani, Belin, Bixad, Bodoc, Boroșneu Mare, Brateș, Cătălina, Cernat, Chichiș, Comandău, Dalnic, Dobârlău, Estelnic, Ghelița, Ghidfalău, Hăghig, Întorsura Buzăului, Malnaș, Mereni, Moacșa, Ojdula, Ozun, Poian, Reci, Sita Buzăului, Valea Crișului, Valea Mare, Vâlcele, Zagon, Zăbala

Anexa 12: Organigrama CJ Covasna

